

5
S.R.26

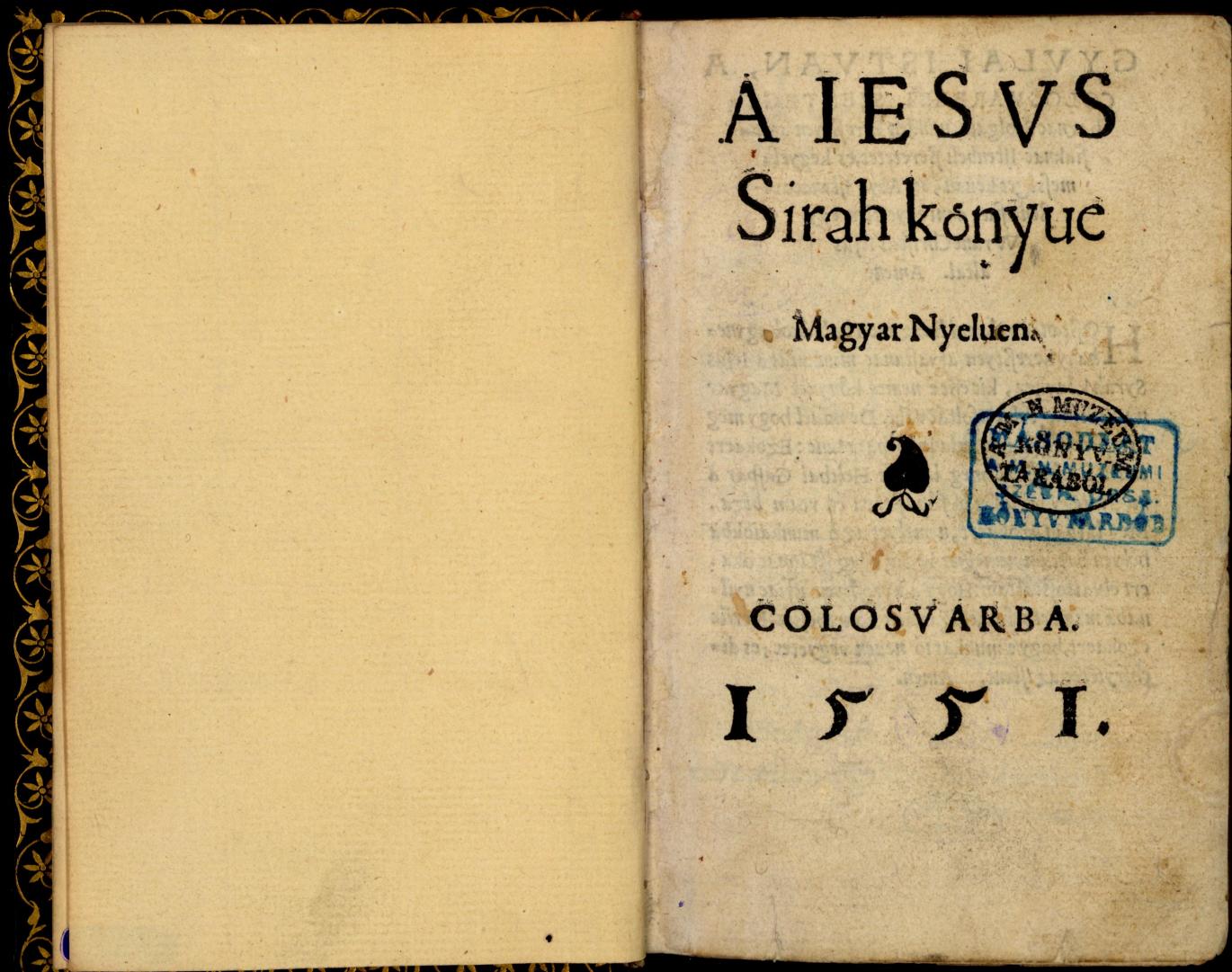
R. 5.

inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

AIESVS
Sirah konyue

Magyar Nyeluen.

COLOSVARBA.

I 5 5 I.

GYVLAI ISTVAN, A

COLOSVARBELI SZENTEGY.

haznac Szolgaia, minden keresztyen atyan
fiakanac Istenbeli szeretetet, es kegyel-
mességet keuan, az Atya istennec
sént sia, à mi egyetlen egy

Wrino Christus Iesus
altal. Amen.

HÓstanac vala mi hozzanc Tholtárol egnéz
hany keresztyen atyafunac munkaiát à Iesus
Syrah könyucá, kic eßt é nemes könyuet Magyar
nyeluen meg tolmatfoltávala. De miuel hogymeg
látásnékùlnem illic vala kibochatarunc : Ezokaert
ennec é könyunc meg latását Helthai Gáspár à
mi szentegyhazunkanc föpástorá én ream biza .
Meg látuan ezokaert, nemelyet az ó munkaiokba
helyén hattam, nemelyet kedig világosságunc oka-
ert elualtoßtattam: Hogy à keresztyen iffia nyil-
uába megérthessec, es igazban kóuethessé: Kérüc
ezokaert, hogy é munkat ió neuen vegyétec, es dim-
chiriyétec az Istant. Amen.

AIESVS SY=

RAH KÖNYVE.
nec summaia.

I E S V S Syrah
könyue, melyet kô
zenleggel eddig à
közdeac Bibliaba
Ecclesiasticusac
neuestenec, iö erkölchi ö valo tu
damanra tanit: Minemùnec ke-
lyé lenni az ember nec Istenhöz,
Istennec igeichöz, az Egyhazi
népekhöz, Atyahoz, Hazastár-
sához, gyermekihöz, az önné te-
stéhöz, Szolgaiahöz, iostagahöz,
komsedgyahoz, à díueuények-
höz, ellenségihöz, fejedelméhöz,
A z es min-

es minden emberhöz. A vége fe-
lè nagy lép rendel dichiri es ma-
gaſtalyia à régi lét Atyákat , né
chac arra , hogy értsúc az ò Iſte-
ni félelmeket, es Iſten ſerént va-
lo életeket , hanem hogy kdues-
suc is életünkkel.

Ezokaert à ki keuánnya ,
konyuechkeböl tób ió erkölchr
valo tudománt tanulhat, ho-
gy nem mint Platonac
es Aristotelesnec na-
gy hosszu kony-
ueiböl .

A I E S V S S I =
RAH ELÓLIA-
ro beséde.

O C E S N A G Y
ieles firfiac adtanac mi-
nekuncbóltseséges tu-
domát, à Moses törue-
nyeböl , à Prophetak-
bol, es egyébiambor em
berekböl, kic azokat kouettéc . Ezoka
ert méltā dichirtetiç az Izrael népe az
ò tudomanyaért es bóltseségeért . E-
zokaert à kiknél vagyon e tudomany
es à kic ebt oluassák, nem illic , hogy
chac òc legyenec bólsecke belôle, de
söt inkab, hogy egyebeknec is folgal-
lyanac, tanításockal es írásockal .

Mikor kedig az én ósem Iesüs nagy
forgalmatos munkara adta volna ma-
gát, à töruennec tanusagaba , à Pro-
phetác írasiba, es egyéb soc ieles kony-

uekbe , melyec à mi attyainktol ne-
künchagyattanac : Es mikor nagy
borgalmatossággal gyakorlata volna
magát azokba , ö is kezde írni vala-
mit à bőltsesgírl , es à ió erköltsről :
Hogy azoc , kic magoknac öremest tu-
domant es bőltseget sierzenéneç , ér-
telmesbec es tudoshac lennéneç à ió
élettre .

Fölette igen kérlec ezokaert es in-
leç , hogy ezeket iókeduel vegyétec , se-
retettel oluassatoc , es ioua hadgyatoc à
mi együgyű voltunkat , hogy az éke-
sen bolasba à többholtékhöz magun-
kat nem hasanlyhattyuç . Mert à fido-
sigic , mikor más nyelvrefordítatnac ,
nintsen olyan nagy ereie es ékessege
à folásnac . Nem chac ez én konyue
he , de még à Moses töruenyebe is , à
Prophetakeba , es az egyéb konyuek-
be , az igiknec ereie , es mind à folásnac
folyása , sokkal nemesh , mikor az ö tu-
laydon nyelueken oluastatnac à vagy
magyaraftatnac .

En

En kedig minékutanna Egyptusba
iouéc harmitz nyoltz estendős ko-
romba , Euergetes Ptolomeus Kiraly
ala , kinec ideiebe ot sokat lakám , üres-
ségem lön enneké konyueknec oluasa
sara es irasara . Ezokaert alkolmasnac
es súkségesnec lattatéç ennekem , ho-
gy munkalkodnám , es è konyuet meg
magyaraznam . Es miert hogy egy ke-
uef töb ürességem vala , igyeközé , es
munkalkodám , hogy è konyuet elue-
gezném es kibochatnam : Hogy az
idegönekis , à kic tanulnyi akarna-
nac , ö magokat ió erköltsre es
sentséges élettresoktatna
iac , es hogy az Isten
nec törüne se -
rént élhet -
nenec .

ELSO RESZ,

E CAPITOL. SVMMAIA.

Istentől vagyon à bôlcheség, annac kezdeti az
WRnac féleme.

I.

Minden bôlcseség az Istentől va-
gyon, es örektől fogua óvályevá-
gyon.

Kichoda gondolta meg előszer, à ten-
gorbe ménnye fóueny vagyon, az elsö-
be han chepp, es à ióuendö idönechan
napiai volhánac.

Az égnec magasságát, à földnec
temerdekséget, es à tengernec mélse-
get kichoda merteklötte meg elősier.

Kichoda oktatta valamikor az Is-
tent mit sierzene? Az ó bôlcsesége
minden teremtett álatnal eléb valo.

Az Isten besede minden bôlcseség-
nec kuttfeie, es az erôcke valo Pa-
rantsolattyá, mint à viz, mely bôség-
gel bugyog ki à földból.

Kichoda ismerheti meg egyébünén,
mind

I. RESZ.

mind à testi, s' mind à lelki bôlcseséget
honnán kelyen kôuetni? Egy à fel-
séges à minden álatoknac teremtőie,
ki mindenhato, nagy kiraly, Wralko-
do Isten. Ez ielentötte meg à bôlcsesé-
get az ó bent lelke által. Es tudot va-
la, gondolt vala, es mertéklet vala min-
deneket előszer, õ öttöttebè à bôlcsesé-
get minden chinalmanyiba, es minden
éberekbe, az ó ió akarattyá ferént ~
ingyen adgya eft azoknac, kic ötet lie-
retic.

Az WRnac féleme nagy tisztessé-
ág, nagy dicheret, órem, es óruende-
tes Corona.

Az WRnac feleme az embernec
fûuet meg lagyiritta óremnec miatta:
Vidamsaggal es örecke valo óruendö-
zéssel betelyesiti.

A ki az WRat feli, vigastalásnac
miatta fel emeltetic az ó nagy fûksé-
ge koron es annakutanna Istennecc al-
dása lesen rayta.

A 5 Az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Az Isteni felelem tisztelletes bőltsegésg, es à ki eßt è bőltseséget meg ismerheti, nyiluan bereti is : Mert mely igé nagy es chodalatos dolgokat chelekod gyec az Isteni bőltsegésg, az, az ember megismерheti.

AZ WRNAC félleme à bőltsegégnec kezdeti, es chac à hivv emberek nec, sűueknec bellö résébe tartatic: Es chac à valastott ábonyálatoknál la-

AZ WRNAC félleme bentséges Isteni tisztellet: Vgyan ezen meg erőssit embereket, sűueket meg igazit, öremmel es vidamsággal meg épiti.

A ki az WRat feli, iolllesen dolga, es mikor vigastalást kewan, meg adattatic.

AZ WRNAC félleme oly bőltsegésg, mely nyiluan meg kazdagít, es mely nagy soc iohagot hoz övele, Az ö aiá-

dokiual

I. RESZE.

dokiual mind az egész házat meg tellyesiti, es az ö kénisével minden tárha- zakat betölt.

AZ WRNAC félleme à bőltsegé- nec ékes coronaia, es bőseges békességet es meg habadulást ád.

E bőltsegé valedba bőltisé teszen embert, es ast, à ki e hőz erőssen rágás kodic, meg habadittyá, es igen meg di- chöditi.

AZ WRNAC félleme gyökere à bőlt- seségnec, es ennek gyümölcsé mind ö- recké zöldellic.

AZ WRNAC félleme meg ehnyíti à bunt: Mert à ki nem feli az WRat, né kellemes öneki : Ez az ilyen embert elfordittyá az önen magaba valo bi- zodalom.

A ki alazatoson viseli magát, es à ki feli az WRat, időt vár, melybe vi- gasztalást vegyen : Mert iollchet az ö alapattyá ideiglen haboruságba va-

gyon,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.
gyon, de jó, es Istennes emberec az ő
bőltséget dichíric.

Az Istentelen embernél vtálat az
Istennec igiie: Mert à bőltségnec
kéntse elreytetet annac sűue előt.

Edes siam, ha keuranod à bőltséget,
tanuld meg az Istennec parantsolatit,
es az Isten meg adgya tenekőd à bőltséget:
Mert az igaz bőltség az
WR nac felelme.

A fenvitéc, à hitt, es à türés igen ked
ues litennel.

Meg lásd, hogy à te benned valo
WR nac felelme képmutatas ne le-
gyen, es ne solgaly őneki tettetet sű-
uel. Ne keres képmutatással dichiretet
az embereknel, es sorgalmatoson meg
hannyad vesse magadba, mitt sőly,
mit hidgy, es mitt chelekedgyél.

Meg lásd, hogy temagadba felne fu-
ralkodgyál, hogy nagy hertelenséggel
elne essel, es meg ne begyenultessel, es
hogy

II. RESZ.

hogy az WR meg ne nyilatkoftassa
à te álnaksgodat, es à te chalardsago-
dat ki ne ielentse, es elne vesessen tége
det emberekneclatasara: Azért, hogy
nē igaz felelémel tisztelte az WRat,
es hogy à te sűued alnac volt ő előtte.

II.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A békességes szenvedésről, es az Isteni félé
lemről.

Des siam, ha Istennec akarß fol-
galni, à keresithőz sereztemaga-
dat, erőssítsemeg magadat à békességes
szenvedésre: Erőss légy, meg lásd, hogy
idestoua ne hayladoz, ha valaki tége-
det másfele vonna. Ragaszkodgyál az
Istenhőz, sehoua ne engedgy, hogy na-
prol napra álhatatosb légy, Valami
raytad esic, ellsenvedgyed, minden nya-
ualyat békességgel szenvedgy. Mert az
Arany

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ.

arany à tüzbe probaltatnicmeg; azonképen azoc, kic à Istennél keduesec, à habortuságnac tüzéuel probaltatnac meg. Hidgy az Istenbe, es meg saba-
dit tégedet. Iáry az igazvton, es ô benne bizzal.

Tú kicfelitec az WRat, hidgyetec ôneki, Mert sêni nintsen bízonyosh,
mint hogy ot meg nê chalatkoštattoc

Tú kicfelitec az WRat, minden iót
ô tôle renélyetec: E kép mindenkor
követ tûreket az ôrgalmassága es vi-
gasztalása.

Tú kicfelitec az WRat, varyiatoć
az ôrgalmassága, es schoua ne hajo-
lyatoc, hogy à késéritet elhorítuan tû-
reket, ôrec vesed elembe ne hozzon.

Tekintsetec meg à régieknec pél-
dait, es foglalvároc à nî súlyetekbe: Ki-
cho la si gyenül meg valamikor, aki Is-
tembe bizott. A vngy az oocközzül, kic
ôtetféltec, kicholla hagyattat el vala-
mikor:

II. RESZE.

mikor? A vagy kitvtált meg valami-
kor, ha valaki ôtet segéségül hitta?
Mert az WR igen ió, es igen ırgal-
mas, meg bochattyá à bùnt (Meg bochat-
ta) Az az nem nézi, mely igen gonoszoces méltat=lanoc legylinc) Es à haboruságnac ídeien
segétségel lessén. Iay azoknac, à kic Is-
tembe nem biznac. Iay azoknac, kic à
hitbe végig nem maradnac, es à hitet-
leniec, kic idestoua vagyódnac. Iay à se-
leimes es rettegő súru emberek nec:
Mert nem biznac az Istembe, ezoka-
ert meg nem oltalmaštatnac. Iay azoc-
nac, à kic végig nê maradnac, es houa
lesnec, mikor az Wr ôket meg keresi?

A kicfelic az WRat, az ôgeienec his-
nec, es à kic ôtet feretic meg tartyác
az ôparat solatit. A kiefelic az WRat,
oly dolgokat chelekednec, melyeckel-
metesec ôneki. Es a kic ôtet feretic, igá-
zá meg tartyác a törüet, A kic az WR-
rat felic, meg erôssitic súueket, es ô ma-
gokat min-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
kat mindenestőlfogua meg alázzac Ó
előtte, es ešt mondgyác: Iob Istennec
kezébe esni, hogy nem mint embe-
rekneç kezébe! Mert az Ó iouólta, es
írgalmassaga olyan mértékhetetlen
mint Ó maga.

III. E CAPITOL. SVMMAIA.

Az atyaknac es Annyaknac tisztetelekröl. Az
Alazatossagrol, es a ßorgalmatosagnac eltauos-
tasarol.

E Des fiaim, engedgyetec ennékemi
Etú atyatoknac, es vgy élyetec, ho-
gy iol legyen dolgotoc: Mert az WR
ast parantsolya à fiaknac, hogy atyo-
kat es annyokat tisztelyéc: Es Ó aka-
rattyá, hogy az Ó annyoc parantsolat-
tyanac engedgyenec. A ki tisztöli az Ó
attyat, annac bûnei meg bochattar-
nac: Es à ki tisztöli az Ó annyat, nagy
kéntset

III. RESZE.

kéntset gyûjt magánac. A ki tiszteli
az Ó atyat, ez attya leuen visontac Ó.
uendez az Ótaín, es az Ókönyörgése-
nec ideien meg halgattatic. A ki tiszteli
az Ósûleit, hosszú idei lesen: Es à
ki az WR ért enged az Ósûleinec, vi-
gas talasára lesen az Ótûleinec. A ki
feliaz WRat, az tiszteli az Ósûleit,
solgál nekic, es ismerti, hogy az Ósûlei
Ónalánal felyeb valoc.

Tisztelyed à te atyadat, es annyadat
minden dolgodba, beséddel es békess-
séges szenvedéssel, hogy az Ó áldásoc te
read bályon: Mert az atyanac áldása
à fiaknac házokat épít: Es az annyá-
nac átkya azokat el rontya. Atyad-
nac téuölgését meg ne meussled: mert
teneked nem tisztelsgédre, hanem si-
dalmadra vagyon. Ha kedig tiszteld
atyadat, ez neked tisztelsgedre vagy-
on: Es ha à te annyadat meg vitalod, tis-
gyenségedre lesen temagadnac. Edes

B fiaim

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.

fiam taplalyad à te atyadat az ó vén-ségebe, es meg ne keserít sed örett. Ha elövebe vén ségenec ideien meg fogyatkozic, ne vráld meg öret: Miert hogy à te idődbe gyarsab vagy ónalanal. Mert soha az ó véle valo iól tétedi ól el nē feledkőznec, es visontac iól tes-nec teueled, bator bűnes legy is. A te nyaualyadnac ideien rolad emlekőzet leszen, es à te bűneid eloluadnac, mi-képen à iég eloluad à nap ellen. A ki elhadgya az ó atyat, meg slegyenül: Es à ki meg haboríttya az ó annyat, átkozot az WRtol.

Edes fiam, öremest nyaiaskodgyál à nyaualyasockal: Mert ez sockal iob, annál, à mit az emberec kőuetnec. Menyeuel nagyob vagy, annyéual inkább meg alazzad magadat, es az WR előtt kegyelmet talális. Mert az WR noha hatalmas felség, de minden az altal, nagy dolgokat chelekődic à nyau-lyasoc altal.

Ne

III. RESZE.

Ne vagyodgyal súntelen nagy álapatra, es ne igyekőzzél à te erőt! ölet valo dologra: Hané ast ved elödbe, à mit az Isten hagyot teneked, es telyes erőddel azon légy, hogy ast műuelyed: Mert nem leszen előmen-tre teneked, ha azokra vagyodol, à melyeket az Isten nem hagyot tene-kec. Es arrol, à mi à te hiuatalodat nē illeti sorgalmason ne tudakozzál: Mert ha arrol tudakozol: ottan töb terhed leszen, hogy nem mint elvisel-hetnéd. Mert ember nec magaba fele-teb bizni, es maganac nagyot tulaydo-nitani (Alias. A magabafóletteb bizas, es à maganac valo nagyob tulaydonitas) sokat meg chalt, es efféle vakmerőség nem keue-set vesztet el. Mert à ki keuannya à veszedelmet, à miát kel elvegni, es à vakmerőknec nem leszen ió sérénse-iec. A vakmerőc nagy veszedelmet se-rezneC magoknac, es egy veszedelem-ből à masicba esnec.

B 2

A

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ

A kéuelség soha semmi iót nem bérrez, hanem minden veszedelemnek kúr feje es eredeti.

III.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A nyomorultakhoz valo irgalmaságrol, es a bőltfesegneč kúretéseről.

AZ eses ember öremest halgattyá, es tanulya az Istennec igiit : Es a ki sereti a bőlcheséget, borgalmatoson halgattyá ötett.

Mikepen a víz meg ólyta a tűzet; Azonképen meg ólytá a bunt az alamisna, es az, a ki a ió chelekődetnec bőséges meg fizetőie, ackor, mikor ideielen, meg emlek özicrola, es az önyaialyába tápláiyá ötett.

Edes siam, a segént az ösükségébe elne hadgyad, es a sükkelkedőhöz ke-mén süssű ne légy. Az chezö elöl el-ne for-

III. RESZE.

reforduly, es a nyomorultat az ösükségébe meg ne keserítseď. A segénnec süssét ne kesergesd, es a te aiandekodat a segéntol meg ne vonnyad. A nyomorultnac kéri esét meg ne vesseď, es a te örtzadat a segéntol elneforditsad. Elne ved a te süméidet a segénről, hogyné panasfolkodgyéc feldíled: Mert a ki ötet teremtötte, meg halgattyá az öpanasfolkodásánac könyergését, mely el az ö lélkéneč keserűségebe te elle ned könyöreg.

Nelégy versenyes a törüembé. Biro nac nagy tisztességet tégy. A segénnec igyét meg halgassad, es iö sühörl édes beséddel felely öneki. Meg saba ditsad aist, a ki haralmat szenued, es aist aki törüentelenséget szenued a patu rostol. Nelégy fidelemes a töruentétele. Az aruákhhoz attyai akarattal lé gy, es az ányokhoz vagy mint iambor chalados ember, így les kedves sia a fel

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
ségesnec, es nagyob beretettel fogad
bozzaia, hogy mint à te annyad.

A bőltseseg fel magasztalya az ô fi-
ait, es hozzafogadgya azokat, a kic ô-
tett kerelc; A ki bereti aſt, az ô életét
bereti; es a ki forgalmatosságakeresi,
ôremmel betelyesedic. A ki ahoz ra-
gaszkodic, nagy tisztességet val, es vala-
mihöz kezd, beréntsés leſe, es az WR-
tol meg áldattatic.

A ki bőchüli az Istennec Igriet, ez
igaz tisztellett tiszteli az Istent: Es à ki
bereti az igit, aſt nyiluan az WR is
bereti. A ki enged à bőltseségneç, az
máſtis tanithat, es à ki hozza ragas-
kodic, batorsághba lakozic: De tisztá-
súnu éber foghatty a meg aſt, es ô ma-
radekinac bodogul leszen dolga. Iól le-
het vgyan, à bőltseség előſter ellen-
kódét chelekódic az emberrel: Mert
meg rettentí, es meg haborittha, es az
ô fanyargatasával meg probalya ôtet,

es

III. RESZE.

es mind addig kesergeti az ô fenyítéké
uel, míg igaznac, es hivnec találya:
De az értannakutanna ismet egyenest
eleybe iö, meg vigasztalya, es az ô titki
at megielenti ôneki: Ha kedig hamis-
nac, es képmutatonac találya, el had-
gya ôtet hogy le eſséc, es elueſſen.

Edes siam, az idôhöz ſabd magadat,
es meg oltalmazd magadat à hamis i-
gyitol: Es ne bégynenlyed, valani aſt, à
mi igaz, à telekedért: Mert à siemér-
melségnec miatta bünt teherz, annak-
felette kedueséget, tisztességetis ny-
erhetz.

Ne légy ſömely valagato à tenen
károdra, es senkitöl meg ne iiegy à te
veszedélmédre: Hanem minden felelē-
nekül meg vald aſt, à mi igaz, mikor à
tefelebaratodnaç igyekeuánya: Mert
az igafágnac nyiluan meg vallaſából,
nyilatkozic meg à törüeny, es az igaf-
ság.

B 4 Az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Az igasságnaç ellene ne tőrekődgyél: hanem ha valamibe az igalságtol eltavoítál, szenved el a semérimet. Ne ki gyerlyed meg valani a te téudlgéset: Hogy ne lattassál, a Mennyűtőkőellen tőrekődni.

A bolondnac az õ igyébe mellette ne támadgy, az õ hatalmasságat se chodályad. Az igasságot oltalmzad még életednec elüestésével is, es az WR Isten te erőtted viaskodíc.

Ne légy olyan, mint a kic nagy soç fogadasokat tesnec, de chelekődetekkel semmit be nem telyesítneç.

Ne légy olyan mint az oroslan a te hazadba, es ne légy kegyeilen a te hazad répehöz.

Ne legyen meg nyíl a te kezed az cluetelre, es besorítot az aifandokozásra.

V.

V. RESZE.

V.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A bimbe valonam dichékődésról, es a pœnia-tenia tartásról.

NE bizzál a te kazdagságicha, es magadba eſt ne mondgyad: Eleg gel biroc, meg ei össittettem az én kazdagságimmal. Mindent a te keuanságod ferént ne chelekődgyél, még ha te hetnédis. Ne engedgy a te keuanságodnac. Ne gondolyad, kichoda tiltathat meg engemet az én igyekőzettetől? Mert az WR, amá felséges meg buntető, meg buntet tégedet. Meg lásd, hogy eſt negondolyad a te sűnedbe: Nam ennekelőtte is elég sier vétkőstem, azért vgyan semmi nya-ualvam nem lőti: Mert noha az WR tűrő, de azért tégedet buntetlen nem hagy. Ne légy olyan testibatorágba, ha a te bünédert ideig meg nem bün-

B 5 tetis,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.
tetis , hogy à bùntételbe naponként
eléb eléb menny.

Ne gondolyad , az Isten igen irgalmas , nem bùntet meg , akar mennyet vétkőzzé is: Mert az ô haragia súnte olyan hamar felgeryied , mint hogy irgalmas , Mert az WRnac haragia végattent az Istentelenec ellen . Ne halogasd ezokaert az WRhoz való térefedet , es naprol napra ne halászad: Mert hirtelen ki iô az WRnac haragia , ellened tamad , es eluerit tégedet.

NE bizzal à hamis kazdasagba :
Mert semmit nem használ à te keseretetôd nec es meg bùntetésed nec idein.

Ne viseltessél minden bôltot , es ne fáry à kôlsegneç útan , miképen az álhataltan súuec chelekôdnec : Hanem legy álhatatos à te beszededbe , es maradgy meg à te mondásodba.

Légy kési à halgatásra : Es aßt felelyed , à mi igaz , es semmit habahúryiaual

V. RESZE.

ryiaual ne chelekôdgycél . Ha à dolgot sôl érted , tanitsmeg rea à te félébaratodat : Ha kedig nem érted , fogdbe à te Sziadat : Mert à bôlas nyiha tisztelésgetis , nyiha súdalmat nemz : Es gyakorta az embert az ônë nyelue veszti.

Ne légy sugohugo , es senkit nyelvessel meg ne rágalmaz . Ondogság vgyan az orság , de à rágalmazás sokkal ondokb . Ne veld aláualonac akar kichin s akar nagy legyen à rágalmazás . Senki arra ne vigyen tégedet , hogy à te baratodat meg gyûlôleyed : Mert efféle rágalmazók végre meg begyenülneç .

VI.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A bâratiság tartásanac modgyárol , es à bôltas segneç súntelen tanulasarol .

NE légy igen bôlts , hogy egyebeket nitily : Hogy à te leueleid meg ne siarad-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
saradgyanac, es gyümölttsid elne hul-
lyanac, es hogy hasonlatos ne legy à le-
sét es meg rothatot fahoz: Mert ef-
félémérgez ember ömagánac árt, es
az ö ellenséginac chufolara lesen. Vi-
sontac, à ki minden ióra magyaráz,
ez nagy soc baratokat serez magá-
nac. Es a ki iót ból à dologhoz, öfelő-
le is iót bónac egyebec.

Minden nec barattyalégy, de ezer
közzülis alég hidgy egynec. Egy ba-
ratodhoz se bizzál, ha nem chac a hoz,
à kit súkségednec ideién meg probal-
tál. Mert sokan vadnac à fele baratoc,
kic az ö hasznokat keresic, de mikor
súkségesec volnanac helt nem álnac.
Vadnac most efféle soc baratokis,
kic mindiarast ellenséggé lesinac: Ezec
ha gyolkosságot tudnac hozzádis,
kikialtanaiac. Soká vadnac az astalnál
valobaratokis, de ezec sem maradnac
meg à súkségnec ideién. Mikor iólvá-

gyon

VI. RESZE.

gyon dolgod, ackor ió baratod, es há-
zadnál lakic, mintha ö volna à háznac
gondviselőie: De ha à te seréntséd
meg valtozic, mindiarast ellened ta-
mad, es elreytezic előtted. Szakad-
gyel à te ellenségitöl, es baratidtol ö
rízd magadat.

A hivv barat erős oltalom, ez à ki-
nél vagyon, nagy kénts vagyon an-
nál. A hivv barat, arany nál, es minden
kazdagságnal dragab: Mondom a
hivv barát az életnec vigástralása. A ki
feli az Isten, ilyen barattyal lesen an-
nac: Mert az Isten felönec scréntseie
lesen ió baratokhoz: Es minemű ö,
olyan lesen az ö barattyal is.

Edes fiám, enged hogy à boltcséség
tanítson tégedet, es boltcs firfiu lesen
benned. Menny hozza mint, az à ki
sánt, es várda annac ió gyümölttsit. Egy
keués ideig munkalkodol érte, de ha-
mar ésel annac gyümölttsibe. Iolehet
vgyan,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
vyan, keserő à bőltseség à még nem
oretet embereknek, à testi batorság-
ba élfő ember nem marad együt vélé:
Mert kemény annac à proba kő, es ha
mar elueri töle. Igé díchekőd nec vgy-
an à bőltseségek, de minden bőltseseg-
nekül vádnac.

Edes fiám, halgasd az én tudoma-
nyomat, es az én tanatfomat meg ne
vtalyad, bochasd labaidat annac be-
koiba, es nyakadat annac lantza-
ba: Engedgyed, hogy à te válaid vi-
selyéc ôtet, es az ônehezségenec el-
lent ne tarch. Telyes sűuerddel fogad-
gyad ôtet, es telyés erőddel az ô után
meg maradgy. Ha tudakozandol fe-
lôle, es keresended ôtet, meg talalod:
Mihelt meg talalandod ôtet, semini-
képen dñe bochasd töled: Mert abba
leszen végre à te vigasztalasod, es à te
síomorúságod ôremmél változic, az ô
bekoja erős oltalmad leszen, es az ôlan-

tza

VI. RESZE.

tza tündeklő ruhad: A ratny coronaia
vagyon ôneki, es bársony kofiomia:
Effele ékességhé ôltezel, es effelete ékes
coronaual ékessítettel meg.

Edes fiám, ha engedni akarsz, bőltsé-
lés, ha elmedet rea vetended, tudos lés.
Ha sűuered serént halgatandod, meg
nyéred ôtet.

A véneckel ôremest nyaiaskodgy-
ál, es mikor bőltsé embert latandasz, à
hoz adgyad magadat.

Ôremest halgasd az Isten igiét, es à
bőltseségnec íleles mondasít meg iegy-
ezzet. Ha ekesz firfiat latandasz, ôre-
mest nyaiaskodgyal véle, es gyakorta
nyomdosásad annac kússébet. Mindé-
kor az Isten parantsolatirol elmél-

kődgyél, es sűuatelen emlekőzzél
az ôigiéről. Ez tekelletéssé
tébi à te sűuered, es bőltsé
leszen tegedet à te
keuanságod
serént.

VII.

CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A tiſteſſeg keuanſi ac, à chachog, ſnac eltaſ uoſtaſarol.

Onoſt ne tégy, hogy gonoſul né
Glegyen dolgod. Meg bùnyél à ha
millságtol, hogy berénditcelenseg né
eſſec raytad.

Vetemént ne vess à hamisságnać
mezeiēn, es nem aratz hét annyi ha-
millságot.

Ne told elő magadat az Isten előtt
valo tiſtre, es ne keresd à hatalmasság-
nać dichoséget à Kíraly eiőtt. Ne veld
elegnec magadat az Istē előt valo tiſ-
tre, se bőldinec à Kíraly eiőtt valoha-
talmalságra.

Ne igyekőzzél arra, hogy à vagy
Itilő mesterre auagy biroua légy, mert
à tenen tanachoddal es eiőddel minden
hamisságot meg nem igazithatz, meg

is fet-

VII. RESZE.

is rettenhetz à hatalmas előt, es az iga-
zat siégenbe eythetőd.

A varosbeli nép közet tamadaſt ne
tégy, es à kezenseget meléd ne vond:
Hogy két képpen ne bűntetteſſel:
Mert egyic ſém marad bűntetlē. Eſt
ne gondold: Meg tekinti az WR az
én aldozatiimnac ſokságat, es mikor à
felséges Iſennec aldozom, ió keduel
vési az én fogadasomat, az én bûne-
mert.

Mikor imadkozol, ne ketelkődgyél
es az alamisna oſtogaſásba ne légy
reſt. A meg nyomorodot, es meg bu-
ſult embert meg ne meuessed: Mert
vagyon, ki meg aláſhat, es felmagas-
tahat.

Hazugságot ne hints, se à te atty-
adſia, se à te baratod ellen. Hazugsá-
gra magadat ne ſoktaſſad: Mert effeſle
ſokas fölette igen veſedclimes,

A véneć közet ne légy chachogo,
C az imad-

VII. RÉSZE.

hašnosoc teneked, tartismeg ōket.

Ha fiaid vadnac, tanítsad ōket : Es meg hayts az ó nyakokat kichinségek tőlfogua. Ha leányid vadnac, meg drizzed az ó testeket : Es à te engedelmes voltoddal elne vesfesset ōket : Ha elhazasítod ōket ió dolgot chelek ōdel : De eſeis firfiunac adgyad ōter.

Ha berelmes feleséged vagyoni, ne had elšakasítanyi magadat tőle : Ne hidgy à gyüldőségefneč es à rágalma-
zónac.

Telyes ſűueddel tiſtelyed à te atya-
dat; es à te anyad ſűlcsénec faydalmi-
ről elnefeledkőzzél, meg emlekőzzél
hogy ó tőlec ſűlettettel, es mi iót te-
hetz ŏuélc az ó teueled valo ió téte-
kert?

Telyes ſűuedból felyed az W R a t,
es az ó papiait nagy bőchülettel bőchü-
lyed. Telyes tehedségeddel beressed
abt, à ki tegedet teréteret, es annac ſól-

A I E S V S S Y R A H K Ö N Y V E N E C
az imadságba ſé légy ſocbesíedő.

Ne ſenued nehez keduel à te éle-
tednec parafíti dologgall valo keresé-
sét: Mert à felséges Isten ſerzette à
parafíti dolgot. Ne bizzal a teueled e-
gyüt verkező ſokalságha, de aſt gon-
dolyad, hogy nem mellsé vagyon tő-
led à meg buntetes. Ezokaert telyes
ſűuedból meg alázzad magadat :
Mert az Iſtenteléneč boſſualoia iúz
es féreg.

Elnéhadgyad à te baratodat à pén-
zért, es à te attyadfiat à draga arany-
ért.

A zébes es tiſta iambor aſſonyala-
tot elne veſsed tőled : Mert dragab
minden arannyal.

A hív ſolgat, es à ſorgalmatos
munkaſt meg ne banch.

Szeressed à hív ſolgat, es ne tárchi-
elent az ó meg ſabadulasába. Ha bar-
maiad vadnac, viſeld gondgyokat, es ha-
hasno-

A IESVS SYRAH KÖNYVNEC
gait el ne hadgyad.

Hogy iőuideden söllyac: Félyed az WRat, es tisztelyed à papot, es admeg nekiac az örésekét, miképen meg vagyon parantsolua teneked à sengékfe-löl, à bünér valo aldozatokfelöl, es az Itali Aldozatokfelöl, es minden à tóbife löl, à melyec aldozattra benteltetnec, es minden sánt sengékfelöl.

Ki nyűts kezedet à begénnec: Hogy bőseggel meg aldaßál, es à te ióté teményed keduesse tegyen Istennec tégedet, minden élő emberec előt: sőt még à holtackal is (A holtakal is) Az az, eltemessed öket tißteséggel, iót sölly felölel) iót tégy . A síralmas embereket vigastalyad, es à sirockal síry.

Ne resteld meg latogatni à betegeket, mert azert sikerettel.

Minden dolgaidba meg emlekőrzél à te végedröl, es soha nem vétközzel.

VIII.

VIII. RESZE.

VIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A hatalmasokal valo ingerkedésinec eltausoſtatásáról, es à vénekhöz valo ió akaratrol.

N Aladnal hatalmasbbal neversen-
gy, hogy annac kezébe ne essel:
Naladnal kazdaghal se vetekődgyél,
hogy meg negyőzzen tegedet. Mert
íokan meg rontatnac à penzel, mely
még à kiralyoc bűuet is meg tantorít-
tya.

A chachogockal ne vetekődgyél, ho-
gy annac tüzérefát ne lajtassal gyű-
tenyi.

Ne iatzal a kemény es nehez erköl-
chü emberrel, hogy gonosul ne soly-
on à te nemzetsegőd felöl.

Ne vesd sörömére à meg tért ember-
nec az övétkér, meg emlekőzzél rola
hogy közenseggel minnyaian bűnesec
vagyunc.

C 3 Ne

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Ne vtáld meg az embert az öven-
ségebe; mert minnyaian kevannyuca
venséget.

Ne öröly à te meg holt elenségedé,
meg emlekőzzel rola, hogy minnyaia
meg kel halnunc.

A bőlts emberneç besédít meg ne
vtáld, de annac besédinec engedgy:
Mert azoktol bőltseget tanulás, es
tudomant, es miképen kelyen folgal-
nod à fejedelmeknec.

Ne veld bőlchebnec magadat à vé-
neknél: Mert ök is az öarryocktol ta-
nultanac: Es ö tőlec értelmet tanul-
hatz, miképen kelyen à süksegneç ide
ién felelnöd.

Ne geryiezd fel az Istentelenneç
az ö tűzét, hogy te is meg ne éggy ö-
véle.

Ne ály bőmbe à bosson rousal, (Aliás
à patuarkodoual) hogy elne fordítsa à te
besédeted.

Ne

VIII. RESZE.

Neadgy költsen annac, à ki nala-
nal hatalmasb, ha kedig valamit adan-
dos, eluchsié tartásad.

Ei ödneç fölette másert kezes ne lé-
gy: Ha kedig kezes leendes, meg gon-
gold, hogy kezesfüzet.

Ne töruenk ödgyél à birousal: Mert
gyakorta à biro akaratiya ferent mód
nac sentenciat.

Ne iáry egy vron à vakmerö em-
berrel, hogy veßedelemben eytsen te
gedet: Mert öszt müueli, à mit akar,
es te buntetel meg annac bolondsá-
gaert (Aliás tevalod karatanc bolondságanc).

A haragos éberrelne haboroggy, es
egyedül ne iáry övéle: Mert semmi ö
előtte à vér ontas: ha segetéged nem
leszen, meg öl tegedet.

A bolondockal ne tanachkozzal:
mert nintsen gondgyoc à ió tanachira.

Az idegön elötne müuel das t, à mit
el akars titkolni: Mert nem tudod

C 4 mi

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
mi kőuetkőshetic innen.

A te siúednec gondolattyat minden emberneç meg ne ielentsed; hogy gonosul ne tegyen veled.

IX.

CAPITOL. SVMMAIA.

Hogy az aßbonyálatoknac valo dolgokba, à firfiac okossc legyenec.

N E légy gyanós à te bérnelmes es
Niambor aßson feleségeédhöz:
Mert à föletteb valo gyanakodas, s
mi iót nem nemz.

Ne enged, hogy az aßbonyálat b
iryion teveled: hogy vralkodni ne
kezdgyen teraytad.

A tisztálan aßbonyálatot eltauoss
tassad: hogy annac töríbe ne eßél.

Ne nyáiskodgyál à tantzosockal.
(Aliás, az enekese, kel) hogy azoknac hal
iba meg nefogattassal.

Ne

I X. RESZE.

Nelégy figyelmetes à leannyokra,
hogy felne geryiedgy hozzaic, hogy
nevétkőzzel az ösépségec mia t. A
paraznakhoz ne elegyödgyel, hogy
mind magadat, s' mind örekségedet el
ne veszessed.

Ne siömlély idéstoua à varosnac vt
zain: Idestoua se budossal à piatzon.

El fordits ortzadat à sép aßbonyá
lattol: es ne néz az idegen aßbonyala
toknac sépségekre: Mert à sép aßbonya
lyalatoknac sépségec sokakat chalta
nac meg: Mert innen felgeryied à
gonoskeuanság mint à tüz.

A más embcr feleségeuel együt ne
üly, ne ölelgesd ötet, es vele ne lakoz
zal, hogy à te siúed hozzaia ne vagy
odgyéc, es à te erzekenséged meg ne
rontasséc.

El ne had à te régi baratodat: Mert
nem tudod ha az vy olyan leszen mint
à régi. Az vy barat olyan mint az

C 5 vy hor

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.

Vy bor, lasdmeg ha álandó es gyönyörűséges leßen teneked.

Meg ne índuly az Istenteleneknec nagy dichőségeken: Mert nem tudod mi leßen az övégec.

Ne legyen kedues tenálad az istentelenec tanátsa: Mert soha iamborra nem leßnec, míg nem pokolra bálnac.

Es fakadgy azoktol, ákik nec hatalmoc vagyon, hogy meg ne ölyenec tegedet, es batorságba leß, hogy meg ne öltetessél. Ha kedig kesserittetel azokkal tarfolkodnyi: meg lád, hogy valamibe elenec nec vétközzel: hogy meg ne ölyenec tegedet, mikor ingyen sem velnéd. Es tudgyad, hogy törökök közveti láts, es á magas tornyoceteien álass.

Nagy sorgalmatossággal meg ismerd a te felebaratodat. Ha tanachnekül sükölködel, á boltis emberet tanatsaual ély, es az eszes embereckelbeliely.

X. RESZE.

Fély. Es minden dolgodat az Isten igaz berent rendelyed. A iambor emberekkel nyaiaskodgyál: Es vig légy, de Isteni felelemmel.

X.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A Fejedelmeknec, es az alitocvalo népcsc a lapattyarol.

A művesembert az ö műve sikta aianlanyi: Azonképen az eses feje delmet az önen chelekődeti. Semmi nincsen ártalmashá polgari dolgozka mint a chachogo éber: Ávakmerő cha chogo meg slegventül. A boltis Biro fe nyitkebe tartva á nepet, es az eses feje delem alat minden, ió rendel lesnec. Minemű á Kiraly, olyanc az utapna valoc. Minemű á tanats, olyanaca a polgarek is. A bolond kiraly eluersti mind az ersiagot, s mind á nepet: de mikor á fejedelmec boltsec, iol vagyon dolgoz a va

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

á városoknac. Az WR hatalmába vágyon á földnec minden birodalma, öiad nyiha ió feidelmet. Isté kezébe vágyon á ió feiedelemnec is ió teréntseie, chac öiad gyakorta ió tanatsokat.

Minden bunt kemén töruennyle ne buntas meg : á te boßudat se áldmeg á bunesnec meg buntetésébe. Gyüldöges mind Isten eldt, s' mind emberec előt á keuelség : Mert mind Isten eldt, s' mind é vilag előt hamisan chelekődne á keuelyc.

Kegyetlenségért, törumentlenségért es telhetetlenségert az orságoc eluetfetnec egy népröl, es mas népnec adat tatnac. Mit keuelykődel föld es hamu? Semmiue leendo por vagy, élledbe is: Akar mint munkalkogyéc énec meg tartasaba az oruos doctoris, de azért végre vgyan erre kel iünnyi: ma kiraly, holnap halot: á holt testet kedig á kegyoc es a férgec emesític meg.

Minden

X. RESZE.

Minden keuelségne oka az embernecc Istentöl valo el isakadása, es az öbűenec teremtötetöl valo elforditasa, es á keuelség minden gonoszságra viszi az embert. Ezokaert az WR is mindenkor meg ségyeniti á keuelycet, es végezetre eluelsti öket. Leueri az Isté á keuelyc feiedelmeket az ö sékekbel, es alazatosokat ültet helyekbe. A keuel népeknecc gyükeret kisaggatta az Isten : Es alazatosokat plantalt helyekbe. El pustitotta az Isten á pogonoknac földét, es mindenestöl fogua el uebbötte: Meg sarastotta, es elbíesítette, es meg súntette azoknac emleközetit e földen.

Hogy keuelyc es kegyötlenec vadnac e földen, ez nem Istentöl vagyon: Mert az ember nem volt gonos, mikor teremtetet: De á ki feli az Isten, á tisztességebe leszen: A ki kedig meg töri az Istennec parantsolattyac : á meg kegyenül.

Azoc

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.

Azoc, à kic felicaz Istent, tisztelic az öfeiedelmeket; ezokaert meg is örizi öket.

Se à kazdag, se à segény, se à nagy, se à kichin egyébbé ne dichekődgyéc: hanem abba, hogy az Istent feli.

Igen nagy bùn meg vtalnyi à boltcs (*Aliás, Igaz*) segent, es tisztelnyi a hamis kazdagot. Nagy tisztességet tesnec vagyán à feiedelmeknec, az W Raknac, es á hatalmasoknac: Maga egyic sem nagyob az Istenfelöncl.

A boltiss folgánacsfolgalnyi kel az övránac; de azért az őfes vvr né Zudovic.

Ne légy versónyes à te tisztedbe: Keuél se legy, mikor súkség az emberrekneç à te legétséged. Iob az emberneç, hogy az öuéneç gondgyat viselye es bőuelkődgyéc, hogy nem mint sokba elegyituen magat súkolkődgyec.

Edes siam, à haboruságnac ideien, à te hiua-

X. RESZE.

Te hiataloddal vigasítalyad magadat: Mert kichoda segiti aist meg, à ki az öhiatalya (*Aliás tisztifelöl*) felöl ketelkodic: Es kichoda tiszteli aist, à ki az ötisztit nem tiszteli.

A segény tisztessége vagyon az öfesiért: Es à kazdag az ökazdagságáért: Ha kedig dichireres à boltiséség à segébe, menyuel inkab à kazdagba: Es à mi à kazdagot meg rutitya: Sokkal inkab meg rutitya à segént. A ségét fel emeli az öboltisésége, es az vrac mele últeti.

Senkit felne magasítaly az ö külös ökességeért: Senkit meg sevitaly az ö külös rutvoltaért: Mert igen kichin bárnyas álat à méh, de azért édes mézet gyüjt.

Ne keuélkődgyél öltezetöddel, se gögeskődgyél à te tisztességnec napi-an: Mert chodalatos az Isten az ö chelekődetibe, es senki nem tudgya, mit akar

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ
akar chelekődnyi. Soc tyrranosok-
nac kelet à porraba ülnyic : Es so-
kan hertelenséggel à kiralyi meltosá-
gra valastattac, kicfelöl senki ingyen
sem gondolkodot. Soc es nagy vrac
vestec el hertelenséggel, es soc hatal-
masoc iutottac egyebeknec kezébe.

Senkit ne karhositas, míg okát meg
nem érted: Meg érts előser, es annak-
utanna végesi à buntetésről.

Senkire sentenciat ki ne adgy, à dol-
got meg nem értuén: had mondgyáć
meg előser à peresec.

Idegön dolgokba ne elegyitsed ma-
gadat: es à hamis tőruén tēuőck kőzibe
ne üly.

X I.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ Különböző chelekődetirol senkit meg ne itily .

Des siam, külemb külemb félé dol-
gokba magadat ne elegyitsed: mert

ha

XI. RESZE.

ha sokfele dolgokba elegyítédet maga-
dat, nem nyerés véle; Akar mint igye-
kőzzél is, de azért semmit nem végesi;
es akar mint foldoz, hol ímit s hola-
mot, de azért ki nem feszíhetz belőle.

Sokan bűntelen munkalkodnac es
igyekezőnec meg kazdagodnyi : de
chac ö magokat terhelic meg véle. Is-
mer, sokan vadnac, kic semmit nē igye
köznec à kazdagságra, miert hogy
segényec, együgyűc, es vtalatosoc : de
ezeket az WRnac bőme kegyelmesen
meg tekinti, es gyakorta à segenség-
ból meg szabadíttya, es felmagasítalya,
vgy annyéra, hogy sokan chodalkoz-
nac rayta: Mert minden à jó szerente, s'
mind à gonoš, minden à halál, s' minden az
élet, minden à bögéség, s' minden à kazdag-
ság, Istentől vagyon. Mert à iambo-
rokna, es az Isteneseknec örecké valo
kazdagságot ád az Isten : Es az Isten
aiandekinac örecké valo áldásoc va-
gyon.

D Va-

A IESVS SYRAH KÖNYVÉNEC

Vagyon ki mindenképen igen gyűjt, nagy munkával, és magatol való kímillesssel, és meg kazdagul, eftis gondolya; immár igaz elég marhat gyűttetem, most ésem es isom, es elec az én gyűttetemmel; Es nem tudgya, ki-nec gyűtteret, ast sem tudgya, mely igen közel vagyon az óraia, melybe meg hal, es a mit gyűtteret másnac hadgya. Te ragaszkodgyal az Istennec igie-höz, es sokaſd magadat az Istenes életre, iáryel a te hiatalodba, es semmit ne gondoly véle, hogy az Istentelenec chac a kazdagságra igyekőzne. Te bizzal az Istenbe, es iáryel a te tissted-be, mert könnyú az Istennec meg kazdagítani a segént. Meg áldgya az Iften az Istenes emberec iosságat, es mikor ó akaryia, hamarsággal meg ſaprodic.

Eft ne mondgyad: Mit haſnál en-nekem az Istenes élet, hol michodam vagyon

XI. RESZE.

vagyon ennekem? Visontac, eft se mondgyad: Eleg kazdagságom vagyon, ki árthatna ennekem?

Meg emlekozzél jo ſheréntsédbé hogy gonos ſheréntséd is lehet. Es gonos ſheréntsédbé viſentac, hogy jo ſheréntséd lehet. Mert az WR künnyen mindenec az ó chelekődetit fizethet halalanac ideiē. A nyaualyanac egy oraia ast téſi, hogy minden öremünkrol elfeledkőzzünk: Es halalanac ideien eſſebe vesi az ember, mint elt: Ez okáert ſenkit halalanac előtte boldognac ne itily: Mert gyakorta nyiluan az ó vtanna valoknal, mihiemű ember volt éltébe.

XII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ Meg láſd, kiuel tégy ión, es miképen, ifmeryied meg ellenséget.

H Azadba minden embert be ne fo-
D 2 gadgy

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
gadgy: Mert rakaia e vilag hittetlen-
seggel, es chalardsággal (*Aliás álnaksgá-
gal*) Az álnachúuú ember, olyā mint
az ór madar, melyet a madaras azért
tötle, hogy á tób madarakat meg chal-
lya, es telyelséggel azon iár, hogy te-
gedet meg foggyon: Mert à mi iót lát
gonosra magyarázza: es aljt, à mi igē
ic, álnaksgoson igen gonosul vébi.
Es gyakorta egy kichin szikrabol nagy
gyuladas tamadat: Az Istentelen sem
hunic meg, ninc nem vét ont.

Meg oltalmazd magadat effele cha-
lardoktol, kiknechűuekbe semmi ió
nincsen, hogy órecké valo bosszuság-
gal (*Aliás sídalommal*) ne illeszenec.

Ha idegönt be fogadandas, meg ha
borítya à te nyugodalmadat, es kitűz
tegedet à te birodalomdbol. Ha vala-
kjuel iol akars temni, meg lásd kiuel
iol tegy, hogy hálá adasséc teneked.

Tegy iol à iamborockal, es az Iste-
nesöcké,

XII. RESZE.

nesöckel, es bőuséggel meg fizettec
teneked, hanem azocktol, de nyiluan
az Istentöl: De à halaadatlanoknac es
az Istenteleneknec gonoſul lesen dol-
goc. Az Istentélönec adgy, az Istentelen
ingen se könyörüly. Ada-
kuzzál à nyomorultnac, es semmit ne
adgy az Istentelennec, meg tilts à te ke-
nyeredet ó töle, es sémit neki ne adgy,
hogy à te kenyereddel meg ne erősed
gyec, es meg nyomoritsó tegedet; mert
ha ebt müueled, két annyi vesélt iesen
rayrad, hogy nem menni iót ó vele
töttel. Mert à felséges gyűlöliaz Isten
teleneket, es keményen meg bunteti
ék.

Ió feréntsédbé nem igen ismerhe-
tőd meg baratodat: Gonos ferent-
sédbé kedig nem künnyen enyésítheti
el magát az ellenség. Mert à ió feré-
set írili az ellenség: A gonos feré-
sénec ideiéni kedig, még baratidis el-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE C

hadnac. A ki teneked etzer ellenséged volt, annac soha ne hígy többsé. Mert miképen à vas ottan ottan meg rosdafodic: azonképen az álnac ember igé könnyen az ô termesetére tér: Es ha még térdhaytua tisztelne tegedet is, meg tartostassad magadat, es töle eltarozzál: Mert efféle embert ha mint egy rükört vgyan meg tisztítanad is, azért vgyan rosdason marad, hozzad ne fogadgyad, hogy ki ne üzzen tegedet, es ô magat helyedbe ne álassa. Ne ültesd melléd, hogy à te békédből ki ne rasítson tegedet, es hogy késen ne gondolkodgyal ostan az én beszedemről, mikor meg kezded báni.

Miképen senki nem könyôjül à báilon, ha meg maryia ôtett à kégyo, es azon à ki à kegyetlen vadokat tapogattyá, ha meg faggattatic tölc: az ôképen azokonis, a kic az Isten telenec-kel tarfalkodnac, es azoknac bûnekbe elegyitic

XII. RESZE.

elegyitic magokat. Mert az Istentelé egy kevés ideig veled lesen: de ha meg tantorodol, es elesel, elhagy tegedet.

Az ellenség édes beséddel ból vgy-an, es bankoduan à te nyaualyadon se retetét es ió keduet mutat, söt még si-ris veled egyetembe: de súuébe aist gondolya, miképen veszedelembe eytsen tegedet: Es ha okot talál, meg nem elégôdhetic à te véreddel: Es gyakorta azoc közet, à kic teneked kárta kar-nac tenni, elôl fut elôdbe, es vgy iô mint ha segétenyi akarna, es alatomba eluesit tegedet: Es ackor, (ne ketélkôd gyél) choualya az ô feiét, es meg meue tesre készítôt, ortzaual meg chufsol te-gedet,

XIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ Arrol, hogy à Segény à kazdagnac naissa-gatol meg tartostassamagat.

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

A Ki illeti à bürköt , meg ferteszté-
tic töle: azonképen à ki à keuélyel
közesködíc, keuésget tanul töle.

Föletteb nyenyaaskodgyál à ha-
talmosockal es à kazdagockal: Mert
ha eßt műueled, nagy terőhuel terhő-
led meg magadat: Mert mint marad-
hat meg együt à földfazéc à vassfazéc
kal, melyhöz ha egy kevese üttetic, nē-
de mindiárasf elromole:

A kazdag töruén telenséget tesien à
siegényen , es annakutanna nagy ke-
uelséggel meg chuffolya . A Siegen-
nec kedig el kel senuednyi, es hálat kel
érte adnyi . Addig míg hasnodat ve-
heti, veled nayiaskodic: de miheit meg
nyomorosol, mindiárasf meg vataluan
elhagy tegedet, Míg valami marhats-
kád vagyon , lakozić veled: de semmi
gondgya nintsen arra , hogy meg se-
gényödel, es eluesi . Mikor fükség va-
gy neki, ssep beséddel tárt tegedet , es
hizel-

XIII. RESZE.

hizelkódouen minden t te akaratodra
hagy, es minden t igit édes beséddel ke-
nőgetuén , es eßt mondgya : vagione
valami fükségöd: Annakutanna két-
zer, a vagy háromsor álnac füssel lako-
dalomba vonson tegedet, míg minden-
estől fogua meg emést tegedet, oßtan
meg chüssfol tegedet : Es mikor ának-
utanna láttya, hogy meg Siegenyöttél,
semmiel nem segít tögedet , de fejét
chouallya te raytad. Meg lasd ezoka-
ert, hogy à te együgyüsegéd tegedet
meg ne chalyon , es hogy sseréntlete-
lenség miat meg ne nyomodgyál .

Ha valamely hatalmas nyaiasságá-
ra vonson tegedet , neki ne engedgy,
hanem magadat ment sed , es annyeual
inkab vonson tegedet : Te magadtól
az ö nyaiasságára ne indulassál , ho-
gy Siegenyögedre ki ne üzettessel ö tö-
le: mindenestől fogua meg se veszed
az ö nyaiasságá, hogy valami ked-

D s uét

A IESVS SYRAH KÖNYVNEC.

uét tegyed: Es ne légy engederlen ha valamit hágy teneked: de azért az önyaiaſágaba ne bizzál: Mert az öbaratságos nyaiiaſágaual késérget te gedet. Mikor az ö te hozzad valo ió akarattyat elualtoſtattyá, ackor nem föl édes beséddel, hanem fogssággal es temlőtzel trefal veled. Ezokaert eßöd be ved magadat, es meg oltalmazd: Mert vesedelem vőt környűl tegedet.

Még az oktalan álatoc kőzettis, à ki minemű, olyannal tarſalkodíc: Azonképen az emberec kőzettis, minden hozza hasonlatossal tarſalkodgyéc. Az Iſtentelennec baratsága az Iſtenessel, sinte azonképen vagyon, mintha à farkas es iuh tarſalkodneiec öſue. A kazdagac, es à ſegénneç öſue tarſalkodafa, sinte olyan, mint ha à Hyena, es az eb tarſalkodneiec öſue. Miképen az Oroſlan meg éſi à vadakat az erdőbe, azonképen predai à ſegényec

XIII. RÉSZE.

gényec à kazdagoknac. Miképen minden keudly ſemmi ninc véli aſit, aki önalánál kúſſeb: A zonképen vtalyac meg à kazdagoc à ſegényeket.

Ha à kazdag meg tantorodic, meg tartyac öter az ö barati: De ha à ſegény meg tantorodic, még barati is el taſſityac öter. Mikor à kazdag gonosſágha talaltatic, ſokan kúſſebitic az ö chelekködetit, ha besedéuel vétkőzic be ſéde ttis: mikor kedig à ſegény bünbe talaltatic, az ö bünét öregbitic, es akar mely bőlſen ſílyon is, ſenki nem igé halgat rea. Mikor à kazdag ſiól, nagy chendességgel halgattyac, es bésedet az egbe magastalyac. De mikor à ſegény ſiól, meg vtaluá ö teteti mondgyác: Kichoda ez? Es ha valami kichinbe vétkőzic, minden járaſt meg bün tetic.

A kazdagság ió vgyan, ha bünnekül (Aliás iól) elſi véle: De à hitetlennec ſüköt-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC.

SÜKÖLKÖDÉSE SOKAROMLÁSNACOKA.

A kinec mi vagyon sűvébe, akar ió
s' akar gonosz, meg ielenti annac hom-
loka, es föme. A ki valami iót gondol
felemelt es vidam ortzaual vagyon: à
ki kedig sűvébeálnakságot es chalard-
ságot forgat, elmeiébe nyughatatlan.

Bodog à ki gonosz tanatsot nem ád,
mely az ölelkedfurdaya.

Bodog à kit az ögonosz lelki isme-
reti nem győter: Es ió cheleködetnec
ismeretiböl ki nem esic.

X IIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A fősuénségnec eltauostatasárol, es à halat
elöt valo ió cheleködetröl.

A Fősuény embert nem illeti à kaz
dagság: Es mit használ à penz azz
ektelenül finar fősuénnec:

A ki sokat gyűyt, es nem él aual à
mit.

X IIII. RESZE.

mit gyűyet: es másinac gyűyt, es az
idegönc tekozlyac el. A ki ö maga-
ual né tesen iól, hogy tehet ez másal
iól: Michoda öreme vagyon ennec az
ö kazzdagságiba!

Semmi nem lehet éktelemb à fősué-
ny embernél, ki még ömagaual sem
teszen iól, es elesen az ö visissafordult-
ságánac buntetése. Ha valami iót tu-
datlan műuelendis, mihelt esébe veszi,
mindiarast magaba meg haboroduan,
meg bánnya.

Ez ember nyiluan igen gonosz, à ki
astis bánnya, ha másal iól tesnec: Es
à ki mastol elfordítta ortzaiat, es sen-
kin nem könyörül.

A telhetetlen ember soha meg ne
elégösic az ö réséuel: A telhetetlen-
ségnec miatta ö maga meg bántya az
ö aldásat es egésséget. (Az az, az ö telhe-
tetlenségnec miatta mind lelkéneç s' mind testéneç
árt.)

Az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Az Irigy es à fôsuény ember azon is bossonkodíc, hogy azokat lattyá, à kicéshnec, es bannya, hogy enni kel az ô háza nepénec adnyi.

En édes siam, à te iofagoddal temagadis ély, s az W Rnac is áldozzá hellel, à melyel ôneki tartozol.

Meg gondold, hogy à halál meg n  s  n  c, es tudod minem   k  tes  nc legyen à halálal.

I  l tegy à te celebaratoddal még eltedbe: Es segitsed à te teheds  g  d s  rent.

A te   remednec napian el ne feledk  zzel à beg  n  r  l, es tenek  dis meg adatic az   rem, à melyet keuanisi.

Mert még à te v  ritek  ddel kereset marhattis m  snac hagyod, es à te mun k  dat az   reckes  knec.

O remest adak  zzál m  snac, es b  n  s  ggel meg fizetteric ten  ked, Meg s  teld (Meg s  nteld) Az az, à papoknac meg adgyad

XV. RESZE.

gyad az áldozatokat, melyekkel tartozol à t  rennec parancholatty   s  rent.) à te lelkedet. Mert haladnac v  t  nna v  ge vagyon à marhaual valo   letnec.

Minden test meg rossad, mint à ruhat: Igy marad az   reck   valo es à r  gi k  t  s: Etzer meg kel halnyi.

Mikepen à s  ep f  n à z  oldel   leueleknec nemelyic elhul, nemelyic vyonnán neukedic: A zonk  pen vagyon az   ber  e   lapattya is: Nek  c meg halnac, nek  c ism  t s  l  ettetnec.

Minden ideig valo dolognac v  ge vagyon, es à k  c ezekhe   lnec, ez  ckel egyetembe meg halnac.

X V.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ Arrol, hogy ax Isten f  l   embert socha  s  troc k  uetic: Es à b  ltsef  gnec keres  fer  l.

B Odog az, à ki az W Rnac Igijet s   Bretettel es s  ntelen forgattyra, pre dicalya

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ
dicalya es magyarázza aſt, Bodogaz,
aki arrol ö magaba ſüue berént gon-
dolkodic, es mindē tehetségéuel azon
vagyon, hogy telyesfél meg értse: A
ki mind vntalan arra igyékőzic, hogy
a bőltséget meg talalya, es vala hol
íar, hogy ö magaba kóuesse annac ny-
omdékát. Mondom az, a ki sorgalma-
tossággal be néz annac ablakan, es na-
gy figyelmetességgel függesztí fuleit
annac ayraiára: A ki bálast keuan an-
nac háza mellet, es atinac fala mellet
vonſafel az ö fatorat, es aſt a fatorat
nagynac ítili: A ki az ö gyermökittis
annachayléka ala hozza, es meg ma-
rad annac paytaiba, ott a heusegtől
batorfágos leſen, es nagy nemes es fel-
séges lakohely leſen az öneki. Eſt ke-
dig ſenki nem műueli, hanem chac az,
a ki az W Ratfeli, es az Iſtennec igiit
höz ragaszkodic: mondom ez talalya
meg aſt, es eleybe megyen ennec mint
az ánya

XV. RESZE.

az ánya à ſunac, meg öleli mint à ſép
ményaffony az ö iegyesét, értelem-
neckenyereuel élteri ötet, es bőlcheseg
nec vízeuel itattyia ötet. A zaltan
nyéra meg erősítettic, hogy áhatatos
leſen, es annac tamassahoz vgy ra-
gaszkodic, hogy meg nem ſégyenül.
A z ö felebarati fölibe emeli ötet, es
meg nyítrya ſáiat annac à gyülekön-
zedbe, öremel es vigassággal meg co-
ronazza ötet, es öreckévalo neuet ád
öneki. De à balgatagoc meg nē talaly
áć aſt, es az iftentelenec nem nézhet
nec reia: mert meſſe vagyon á keu-
lyektöl, es a képmutatoc nem ifmeric
ötet.

Az Iſtentelé ſemmi igaságra nem
tanithat: mert nem Iſtentől vagyon
az ö tanítasa: Mert az igaz tudoman-
hoz bőlcheség ſükség, az az, Iſtennec
ifmereti, es ackor adgya az Iſten az ö
aiandokat.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Est ne mondgyad: Ha hamis tudományt hírdetem, tahat az Isten chelekkette: Mert à mit ô gyûlôl, ast tenéked nem kellet volna mûueined. Est se mondgyad: Ha hamissat tanítottam, ô chalt meg engemet: Mert az Isten semmiképen nem bûkelkedic az istentelenec chelekedeti nekûl: mert gyûlôl az Isten minden baluany imadast: es à ki az Istent feli, írtozic à baluany imadastol.

Az Isten előszer az embert teremté, es valaftast ada ônéki: Ha akarod, tarstimeg à parancholatokat, es ast tergyed, à mi ô néki igaz hidból kelemetes: Tûzet es vízet adot elôdbe, valamelyiket akarod, illessed. Elôtte vagyon az ember nec à halál es az élet, valamelyiket keuannya, meg adatic ônéki: Mert az Istennec bôlchesége igen nagy, es ô igen hatalmas, es mindeneket lát, es az ô bômei azokra néznec, à kic ötetfelic.

XVI. RESZE.

Íc, ô tudgya mind az igaz, s' mind a kép mutato chelôkedetit. Nem parancholya, hogy senki Istentelen legyen, es senkinec nem ád hatalmat a bûn tételeire.

XVI.

E CAPITOL. SVMMAIA.

¶ A gonosz erkölchû fiakrol, es à tulaydon erôbe valo bizodalomról.

N E ôsûly azon, hogy gyermekid vadnac, ha gôosz erkölchûct: es ne keuélkedgyél, hogy teneked gyermekid vadnac, ha nem felic az Isten: Ne díchôkedgyél ôbennec, az ô ereiekbe se bizzál. Mert iob egy Istentlô fiu, ezer istentelenélis: Es iob gyermekelen meg halni, hogy nem mint soc Istentelen gyermökinec lenni.

Egy Istenes ember, gyakorta egy telyes várost es községet helyére álat.

Vifontac az Istentelenec miát, akar

E 2 mely

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

mely sokan legyenek is, minden az által
elrontatás es elromol. Sokat láttam à
félét étembe, es sookkal többet hallot-
tam.

A tûz meg emésettette az Istente-
nek nec telyes gyûlekezetit, es a harag
felgeryiedet à hitetlenec ellen. Nem ki
milette a régi Óriásokat, kic az ô nagy
éreyeckel egyetembe eluerstenec. Né
kedueze azoknac, à kic közet Loth
vendég es iðueuén vala, hanem el
karhoštata ôket az ô keuélýségekért,
es à telyes földet elpusztítta, semmit
nem könyörülüen, miert hogy igen el
árottanac vala. Ezenképen eluerste es
eméste à hatsáz ezertis, miert hogy
engedélenec lõnec. Ezokaert mint ha
gya bûntetlen az egy engedetlent: I-
gen irgalmas vgyan: de megis túd ha-
ragodni, meg hadgya magát vgyan en-
geszteni, de isonyuképen megis bûn-
tet. Minémû nagy az ô irgalmassága:

olyan

XVI. RESZE.

olyan nagy ítlete es bûntetésis, es
mindent meg ítil az ô érdeme sserént.

Az Istentelé meg né menekedícaz ô
istentelenségével: Az Istenésc rem-
ménsege sem leßen heiaba.

A iò chelekedet meg talalya az ô
helyét, es kinec kinec mind meg fizete-
tic, à mint édemlötte.

Est ne mondgyad: Nem tekint én
ream az WR: Ki visel gondot enro-
lam menyorságba? Ennye sokasság
közet az WR nem ismer engemet:
Michoda vagyocén egyedül ilyen sé-
les es nagy vilaghöz kepeft:

Mert imé mindenfelé sélel kitery-
iedet à menny, à Téger, à föld, à hegyec
es à völgyec, meg induluán resketnec,
valamenyéser ô meg keresi. Nem néz
neié ezokaert odabe à te bûnedet? De
à mit ô akar chelekedni, ast senki nem
látya, es à vésset, à mely leendô, senki
elôb meg nem latty: Soc véleleneket

A I E S V S S Y R A H K Ö N Y V E N E C

chelekedhetic az WR: Es ki mondha tyá meg, à vagy ki bennedheti el, mikor õ ifsonyuságoson meg keress! De ezec éfenyegetelec tauol vadnac az em berec fölmeitől, es mikor ezeket halya à testi batorsgbeli, es à fertelmes ember, eléb megyen az õ testi batorsgába, es fertelmessegébe.

X V I I .

E C A P I T O L . S V M M A I A .

Az Istennecc, emberek höz valo meg icent, is akasztattyarol.

E Des fiám, halgas engemet, tanuly hólcheséget, es valoba halgas rea az én besédemre: Bizonyost es alandot adoc teneked, es nyiluan tanítlac tegedet.

Az Isten mind eleitőlfogua iól rendelte az õ chinalmanyit, es minden nec meg adra az õ tisztit, es minden ket e rendbe tart naprol napra, Szüntelen

X V I I . R E S Z E .

telen mindenec eliarnac az õ tisztókbe es az egyic à masiktol meg nem banta tic: Es ez örecké valo parancholatoknac mindenec engednec.

Ennekfelette a földetis meg tekinette, es meg telyessittette ôtet az õ kazdagfagial, annakfelette be töltôtel ekes alatokalís, melyec ismet a föld ala mennec.

Teremte az Isten az embert à földnec sárabol, es ismet porrà tébi ôtet: Elletnec ideiéét ada eleybe: Firfiat s'assionyálatot teremte, es az õ képére teremté ôtet. Ebtis ada nékic, hogy minden álatoc felnénc õ tólec, es hogy vralkodnánac á vadakon es à madarakon. Elmét, besédet, s'ömet, fület, értelmet es ismeretet ada nékic: hogy válaštást tudnánac tenní à ió es gonos körzet: Es minden lelkes álatoc felet meg tekinne ôket, es meg mutata ônékic az õ nagy felséges voltat, tanítá ôket, es é-

B 4 letnec

A IESVS SYRAC KÖNYVENEC

etnec tőruén yét adá nékic, örecké való körést téuen ő vélec, meg ielente ő nékic az ő ítiletit: Tulaydő bőmeckel lá tac az ő felséges volta, es az önenfű leckel halottac az ő nagyságos sauát, es ešt monda önekic: Tauozzatokel minden hamisságtol, es aſt paranchola, hogy minden ember ſerelſe az őfelebarattyát.

Minden ő dolgoc ő előtte vadnac, és ſemmi ő tôle el nem titkoltatot.

Minden egyéb földekneç vralkodokat es feiedelmeket ſerze; De Izraelbe önenmaga akara gonduselő es WR lenni. Ezekneç kedig minden chelekedetec, oly nyiluan vadnac ő előtte, mint à nap, es az ő bőmei ſüntelen láttyác minden ő dolgokat: Egy bűnes ſem reytetőttel ő előtte,

Az embeinec iótéteményit meg örizi, mint à pechétlő gyűröt: es ió chelekedetit, mint à bőmfént: végre fel ſer-

XVIII. RESZE.

felterkē, es minden földi före meg ſi-
zet az ő érdeme ſerént.

Azokat kedig à kic meg terner, ked
uebe vesi: Es à meg fárattakat ő maga
meg nyugottya es meg vigaſtalyia,
hogy késégbe ne eſſenec.

Téry az WRhoz ezokaert, es had
el à bünnecytat: Konygregy az WR
nac, es ſünyélmeg à gonostol. Hagas
kodgyál à felségeſhöz, es hadel à hás-
ſágot, telyes ſüueddel gyülfölyed à bá-
uany imadaſt. Mert ki dichiri à felsé-
geſt pokolba! (Alias, a Koporsóba) Chac
az élőc dichirhetic: A halotac kedig,
mint kicé vilagon ninchenec, nem di-
chirhetic. Ezokaert, addig dichiryied
az WRat, míg egéſégbe vagy es éls.

XVIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az Istenneç chodalatos chelekedetiról es irgal-
masságirol.

E 5 O mely

A JESVS SYRAH KÖNYVENEC

OMely nagyságos az Istennel
uolta, es írgalmassága: Es mely
kegyelmes azokhoz, kicő hozzáia ter-
nec: De michoda lehet az ember, mi-
uel hogy halando: Michoda va-
gyon fenesb à napnál: De minden az
aljal elvés: Es à mit à test, s à vér gon-
dol, altalyába (Alias nyiluan) gonos: Lat-
tya vgyan à ménynec nagy magasa-
gat: de azért minden ember por es ha-
mu.

Valamit kedig amaz órecké élo che-
lekedic à tekéletes, es az WR chac ó
maga igaz: Senki ki nem mondhattya
az ó chelekedetit, kichoda értheti meg
az ó nagy chodálatos dolgait: Ki mer-
heti meg az ó hatalmaságánac nagy
voltat: Ki bamlahatty a eló az ó írgal-
maságánac nagy voltat, a vagy ki be-
chülheti meg: Senki sem meg nem tilt-
hatya, sem megnem fedheti aist, es sen-
ki meg nem értheti az ó nagy chodala-
tos chelekedetit.

Az em-

XVIII. RESZE.

Az ember kedig, ha teljes ereiével
ígyekezikis, chac alic kezdete à chele-
kedet, es mikor aist véli, hogy meg te-
kelelte, még igen tattol vagyon töle:
Mert michoda az ember, a vagy mit
tehet: Mit használ oly igen nagyat
hasznaluan: a vagy mit árthat artani
akaruan: Mikor igen sokat élis, sáz
estendötél: Es olyan mint egy chep
viz à tenger nagy vizéhöz képest, es
mint egy kichín magotska, à tenger
partyan valo fóuenyhöz képest: eke-
pen vadnac az emberneç estendei az
órecke valo idehöz képest.

Ezokaert szenuedi el óket az Isten,
es ezért óti ó reayioc az ó írgalmassá-
gat: Olatty a es iol tudgya, hogy min-
nyai meg kel halnyioc: Ezert vagy-
on bőuebē ó rayioc az ó ióuólta: Az
ember írgalmassága chac felebaratty
hoz vagyon: az Isten írgalmassága ke-
dig kiteryed mind à teljes vilagra.

O fed-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Ó fedmeg, es Ó dorgalmeg: Ó tanít, i-
gazgat, táplal, es minden legelter,
mint a pásztor az Ó nyáját; Kónyör-
űly mindeneken, a kic igazgatni had-
gyác magokat, es bérertettel halgat-
tyácaz Istenneig igisét.

Edes siam, ha valamit adakozol, ne
rutitsmeg a te aiandokodat sídalma-
zasoddal. es ha valakinac valamit adtz
aiandokon, ne haborit meg Ótet ke-
mén beséddel! A harmat es a laisu hű-
ues sél a hevv segbe meg hűvesít: Az
onképen gyakorta iob egy édes beséd
az aiandoknál: Sót gyakorta ked-
uesh egy beséd, vgyan nagya aiandok
nalisez az emberseggel adakozo em-
ber, mind e kettöt meg műueli: De a
bolond esttelenül es kevéllységgel pa-
nasolyia a fótétement. E fele hideg,
(Alias keduetlen)aiandoknálkedig semmi
nem lehet bántságosb.

Minekelőtte mást tanítanál, annak
előtte

XVIII. RESZE.

előtte temagad tanuly: Minekelőtte
mást gyogyítáál, annac előtte temaga
dat vigazz meg: Minekelőtte mást i-
tilnél, még annakelőtte te magadat fed
meg: ackor találás keduet a maſnac
meg feddeſéhe.

Ne halogasd a penitēciat a betegség
nec ideiére: de teryki a bünböl gyo-
fan, mikor még bunt tehetnél. Ne ha-
logasd a te megiohulasodnac ideiéet:
Ne halasbad eletednec meg iobitásat
haláldnac ideiére.

Ha Istennec akars folgalni, teljes
süueböl müuelyed, ne kefervesd az Is-
tent. Gondolkodgyál a haragrol, mely
előtted lehet vég felé, es a boſsu álaſ-
nac oraiátol, mikor e világhol ki kel
menned: Mert a ki eleget öt, meg kel
gondolni, hogy ismet meg eheſhetic:
A gazdagnakis meg kel gondolni, ho-
gy ismet meg Segényülhet: Mert chac
az estuénec előtteis küllemben történ-
hetic

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

hetic à dolog, hogynem mint reggel volt, es mind gyakorta hertelensegel meg lesen Isten elõt.

A bôlch ember minden ezelkbe sorgalmatos, es bûnbecknek kôzepirôlis hâtra tér. A ki értelmes ez sorítya hozza ez ilyen bôlcheséget: Es a ki meg nyeri eßt, dichíri õter. A ki eßt a tudomant iól meg tanulandgya, ez bôlchétarthatya magat, es beszelhet felõle, egysébeknec tanuságokra.

XIX, E CAPITOL. SVMMAIA.

Atitkoknac yakmerôképen ki telentésérôl, es feszeharatinac meg dorgolasárol.

NE engedgy à te gonosz keuánságidnac: de mértékletesé ély: Mert ha á te gonosz keuanságidnac engeden desz, temagad chufá tesed à te ellensegídneç.

El tauoz-

XIX. RESZE.

El tauostasd à tobzódaſt, es ne soktald magadat à tobzodásra, hogy ne es sel à kulduságnaç veszedelmébe, mikor elhagy tegedet az ersény, es këßerítet az vforasfotkoltkölchen venned.

A réseges munkas meg nem gazdagul: es a ki à keveset sem kimili, naponként meg fogyatkozic.

A bor es az affsonyálatoc meg boldondíttyáca bôlcheket, es à kiç à paraznakhoz ragaszkodnac, dühösé es oktala lana lesnec, az öiutalmoc moly es feregr, Az az, Frantzuság, tetueség, segénség, es egyéb fele ondogsg) es meg saradnac egyébeknec nyiluan valo peldaikra.

Alhatatlanság minden hamar elhinni: Es a ki meg hadgya magat cholni, ö maga tessen kárt magánac.

A ki annac erül, hogy iol tud chufol kodni, meg v ralatic. A ki kedig efféle chachagokat gyûlölí, kártol meg oltalmazza magat.

40

Háte

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Ha á tefelebaratod felől valami gó-
noszt hallás, kí ne iélen tsed: Semmit
nem árt tenéked, ha elhalgatod; bar-
atodnac se mondgyad. Kí ne iélen tsed,
ha lelki ismereted bantasa nélkül el-
titkolhatod. Mert noha az emberet fi-
gyel metelségel halgattyác, de azért
gyülölnec tegedet.

Ha valamit hallottál, az elreytet es
eltemetetet legyen tenálad, es chendes
lelki ismereted leszen, á te hasad sem fa-
kad (Alias sakad) meg azért.

A bolond kedig kífakad, nem kú-
lemben mint á meg ért magzat. Mi-
kor valamit dolog vagyon á bolondnac
bűnéhe, binte olyan, mint á chipébe
akadot nyil.

Szóly elösser á te felebaratodnac,
ne talam nem műuelte é gonoöst, a va-
gy ha műuelteis, hogy ennekutana ne
műelye.

A dolog felől légy bőmbe á te fele-
baratod-

XIX. RESZE.

baratoddal, talam nem ö mondotta, a-
vagy ha mondota is, talam nem mőd-
gya többer.

Szóly elösser á te baratodnac: mert
gyakorta hamissan be arulyác az em-
bert: mindenent elne hidgy ezokaert á
mit hallás. Nyiha feledekönsegbölis
sól az ember, minden gonoöst indulat-
nékül. Es kichoda, á ki feledékönseg-
böl magát eſehe nem véuen, valamit
nem sól:

Ezokaert szóly á te baratodnac, mi
nekelötte ösue haboronál ö véle, es
gondolkodgyál az Isten parancholat-
tyárol. Az Isten ast tébi, hogy eſeſ-
sen chelekedgyél minden dolgaidba, es
az Isten parantsolya, hogy bőlchen
chelekedgyél minden dolgodba.

A chalardság es az álnakság nem
bőlcheség, es az Istenteleneknec álnak
sága nem eſeſseg: De mind eſdéc
semmi nem egyeb, hanem gonoſág,

F bal-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
baluány imadas merő bolondság es
éstelelenség.

Iob à felrészén valo esésség, (Alias, à
résszerént valo) mely Isteni felelemmel e-
gyeisült, a nagy bőlcheségnél, mely fer-
telmeséggel, es az Istennec meg vtala
sáual egyeisült.

Sokan vadnac ió elmeüec, de igen
gonoszoc: Ezec tudgyácfelfordítani, es
meg elegyítéi à dolgokat, à mint akar-
sácl. Ezec lefűgesítet főuel es álhata-
tos ortzáual tudnaciárnyi: De mind
az altal merő chalardság vagyon alat-
ta: Lefűgesítet ortzáual jár, es elég
bőlch fülekkel hal: ha figyelmettessen
esédbenem vesed, elöl vesen tegedet,
kigond víseletlen vagy. Es iollhet, ár
táfra erőtlen nec tetszic, de mikor alköl-
matos ideie, meg fog tegedet: Es ilyen
chalardságnaç gyakorta meg tetszic ie-
le ortzaian: Es a bőlch ember chac che-
lekődetinec módgyabolis esébe vési
est:

XX. RESZE.
es: Mert az öltezet, es à iarasnaç mód-
gya, meg mutatty, hogy az ilyen cha-
lard.

XX.

E CAPITOL. SVM MAIA.

A bolondnac meg feddéséneç, es meg ismeresé-
neç modgyárol.

C Yakran vagyon, hogy valaki meg
G lorgalya az öfelebarattyat, de né
alkolmas időbe, es esesben cheleked-
néieç ha veszteg halgatna.

Iob emberneç felebarattyat ujluan
inteni, hogy nem mint titkó való gyű
lőséget tartani: Es a ki az intónec in-
téset békességel bieuedi, ennenec hasinál.

A ki a törümbe hatalommal meg
nyomoritti a segént: Sínte olyan,
mint à leanyocházánac örizzéie, ki az
öbrizetire bizot süzeket meg szepté-
siti.

Sokan veszteg halgatnac, miert ho-
F 2 gy nin-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE C

gy ninchen mitfeleyenec: Nekic ke-
dig ves teg halgatnac, időt várna c. Az
elbes firfiu ves teg halgat, mind addig,
míg fölásanac ideié látya; De á herte
len es a bolond, időt nem váthat.

A ki sokatchachog, meg vtaltatic,
es a ki magánac hatalmasságot tulay-
donit, gyűlölésge leßen.

Soknac ió sserentseie vagyon a go-
nosz dologba, de vgyan azon öneki
végre vesedelmére leßen.

Sokan vadnac, kic az ö ayandoko-
kat nem igen költic; vadnac ísmer, kic
igen iol költic.

A ki magát igyekezic mutogatni,
sserentsetelenséget sserez magánac: A
kic az ö rendec sserent tarttyá mago-
kat, fel magastaltatnac.

Sokan előszer valamí marhat óltson
vesnec: De végre elég dragaba esic
nekic.

A bőlch firfiu édes besédeuel ékessé
tefjaz

X X. RESZE.

tesiaz ö aiándokát: De a balgatagoc
gyakorta meg rutittyac alstis, a mit ay
iándokoznac.

A bolondoc aiandoka nem sokat
hasnál teneked: Mert egy fömel aian
dokoz, de het fömmel fömléli, mitt
vadasson belöle: ha valami kichinket
ád, mind vntalan panasolya, es mint
á poroslo vgyan kikialtya: Ha ma
költsen ád, holnap meg kerí: Ezec ny-
iluan gyűlölésge mélto emberec.

A bolond ilyen modon panasolko-
dic: Kihoz bizzam immar: Kiád há-
lát az én ió téteményimert: Még az-
okis gonoszul fölniac én feldölem, á kic
az én kenyeremet esic. O mely igen
gyakorta, cs mely igen sokan chufoly-
iáci meg est: Mert eféle besédekel ve-
sedelmesben esic le, hogy mint ha á
ház padlassárol esneiec alá: Ily nagy
hertelenségel esnec el végre a gono-
soc.

F 3 A go-

A I E S V S S Y R A H K Ö N Y V E N E C

A goromba es mezői ember, es itele-nül fechegí az ő besédét, es kipőc min-dent, valami eßebe iút.

A bolond mégha valamit sőlis, sem mi hason nínts benne; Mert nem sől ideje koran.

Sokat meg vonson a szegénség a go-nosz chelekedettől, es éhasnac ezek-nec, hogy az ő gonosz lelkí ismeretec terhe nekül vadnac.

Sokan nagy gonoszt tesnec, hogy az ő tisztességeket meg oltralmazhassá-c es ešt az Istentelenec kedueiért műue-líc.

Vadnac, kic otalmaznac mást, az ő hamis ígyébe, es vgy in ezenuel ellen-ségeket tesnac magoknac.

A hazugság emberbe igen ondoc-seplő, de minden az altal igen kőzense-ges a tanulatlanoknál, es a górombák-nál: még az orvv sem elyan vatalatos, mint az az ember, a ki hazugságra
soktata

X X. R E S Z E.

soktata magát. De végre minden a ket-tő à holloke lesen.

Az ember nec igen nagy ondoksag à hazugság; soha meg sem nyerheti à hazug az ő tisztességet,

Az eses ember tisztességre vissz dol-gat az ő bőlch besediuel: Es a bőlch firfiu kedues es feretetes a fejedelme-k nec.

A ki az ő sánto földét beretettel sánttya, meg ő regbiti az ő astagit: Es a ki vgy viseli magát, hogy kedues legyen a fejedelmeknél, gyakorta eleí-veheti a kősség veszedelménec.

Az adomanyoc, es az aiandokoc, meg vakittyac a bőlcheket, es meg za-bolázzac az ő sainokat, hogy meg ne fedhessék a bunt.

A bőlch firfiu, a ki a kősségtől meg vonsa segétségéttes az elreytet kénts, kinehasinál e kettő:

Iob a bolondnac híuolkodásba el
44 F 4 reyter

A IESVS SZRAH KÖNZVENEC
reytezni,hogy nem mint a bőlch firfi-
unac.

XXI.

ECAPITOL. SVMMAIA. A bűmec elita uoſtatasárol.

EDes siam,ha bűnt tőttél, súnyel à bűntől,es kónyőgreggy,hogy az ele biec meg bochataſanac tenéked: Elta uoſtasd à bűnt,mint à kégyot: Mert ha kőzel menendes hozza,meg mar té gedet: Az ô fogai olyanoc,mint az oroszlan fogai,es meg ôlic az embert.

Mindē bűn olyan mint az éles tőr,
es halálos sébet teſen.

A ki mason tőruéntelenséget, es erőssakot teſen,végre kuldusságra iut ígye. A keuély ember végre az ô hazá bol es iofšagabol ki vés: Mert mihelt kiált à nyomorult,meg halya az Isten es à bőſsuálas hertelen eliô. A ki nem engedi, hogy ôtet intsec,ez immar az istentelenec útan iár.

A ki

XXI. RESZE.

A kifeli az Istent,fel indul az intéſen; à ki kedig még ſiömbé ſökic véle nagy keuelyseggel, ebt az Isten tauol látta,az eſes emberis nézi, hogy kőzel vagyon ez à veſedelemhőz.

A ki az ôházát más ember marhával épiti,kőuet gyút coporsora ôma gánac.

Az Istentelenek nec telyes gyüleke zeti olyan,mint à ſiöſnec pihe,melyet à láng meg eméſt.

Az istentelenec vgyan ſíep pauimentomon iárnac, de ennec vége pokolnacfundamentoma.

A ki meg tarttya az Isten nec parancholatit,nem kőueti az ôfeiencel ámadozását: es az Isten nec telyes ſűből való félme,bolcheség.

A goromba elmékbe heiába leſen à feltartasnaç munkaiá;nekik nec elég el meiecf vagyon, de azért ſockárt teſnec.

F 5 A bőlch

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A bőlch ember tudomanya foly mint à patac, es az élő forrás.

A bolondnac sűue kedig olyā, mint à részes edény, mely minden el foly, es semminémű tudomant meg nem tart hat.

Mikor az eses ember halya à ió tudomant, dichíri aít, es kúlyeb teryiessti aít. De ha valamí negédes es meg vtálo halya, nē tetzic ô néki, es mindiárás hátra veti.

A bolond beséde sűnte olyan, mint az vton meg nyomo tereh: De à bőlch beséde gyönyörűséges.

A tanatsba figyelmetességgel hal-gattyác à bőlch ember sűuát, es annac sűua nagyot nyom: De à bolondnac sűua, olyan mint à meg repedezett es meg rossadótház: Es mire ményen az estelen ember nec tanatfa, ingyen sem érthetik.

A bolond vtályia à senyitéket, nem kúlem-

XXI. RESZE.

külemben mint ha békot vett nétec à lá bára. A bőlch kedig, arány keiseg gyanant tartya, es iobkari arany peretz gyanant,

A bolond véletlen hecsic à más em ber hazába. De az eses semérmeessen tarttya magát. Az estelenj à más em ber ablakán chac be üti à fejet; Az eses kedig kóuül marad.

Igen nagy pórság az ayton hálgatni: Ešt éktelen vélí ô magahoz az eses ember.

A bolondoc alkolmatlant sűlnac à dologhoz: De à bőlchec arány mérték re vetic az ô besédeket.

A bolondoknac sűuec az ô aiakon vagyon: A bőlchec az ô sűiakatt sűuekbe rekesztue tarttyáci,

A bolond nagy katzagással meuet: De à bőlch semérmességgel chac las san.

Mikor az istentelen à bűnesekett
46
Sídgya

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Sídgya, önenmagát sídgya.

A fonda loc Ó magoc ártnac magoknac: es senki vélec nem nyaioskodic Öremeist.

XXII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Heiába munkalkodic, à ki balgatagot ákaryia tanitani.

A Rest ember igaz olyan, mint à Asárba sekűuo kő: A ki felemeliti, meg kel kezét mosni.

A mely fiu nem iól neueltetet fel, sídalma az Ó attyánac. Az eses leanzo könnyen eladatic: De à mely leany nem tekéletes, annac nemleszneckerői, es meg siomorittha az Ó attyát. Es az engedetlē, mind attyanac, s' mind fery énec sídalmára vagy Ó, es gyüliölséges mind kettőnec.

Az alkolmatlan beséd sînte olyan, mint à torrbeli énec. Ha valakit inteni

a vagy

X XII. RESZE.

a vagy tanítani akars, időt valas néki.

A ki arra ígyekezic, hogy à bolondat tanitsa, sînte vgyan chelekedic, mintha az elromlot fazéc cherepit akarnaia Ósue rakni: A vagy az igen aluuo embert serkegetneie. A ki à bolödnac ból, à hortyogo emberneb ból, mikor elvégezed besédett; ebt mondgya: Michoda vala?

A meg holt embert igen sirattyács, mierthogy e világosság elvétetet tôle; De à bolondot sockal inkáb kellene siratni, hogy eše elvétetet tôle. Senkinen nem kel igen sirnyi à holtakon: mert nyugodalmoc vagyon: De à balgataknac élette siomoruságosh à halálnál. Hét napig sirattyács à halotat, de à bolondokat, es az Istenteleneket, mind éltig kel siratni.

Nesöly sokat à bolondal, az esteilen emberel se nyaiaskodgyál sokat: Mert eltauostassad ötett, à menyére tcheted,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

téheted, hogy kárt ne valy, es meg ne fertessessél ő tőle. Eltauoštasd őtett, hogy békességed legyen, es hogy az ő boldogsága miat nyaualyába es rettegésbe ne elsél. Michoda nehezeb az ón nál, mel neuel ielentheted meg nyiluban à bolondot? Kónyeb hordozní à fóuent, à sot, es à vasat, hogynem mint el senuedni à bolondot.

Miképen à iol gerendázotház erős à forgo selec elen: Azonképen à hídbe erős es bizonyos elmec, minden rettegésbe erősec.

Miképen à mésssel valo feierítés à falon, es à gyengén font sőuény à magas hegyeken meg nem maradhat à zápor eső ellen: azonképen à balgatagnacfelmes sűue, semmi rettegesbe nő marathat meg.

Mikor meg törled à te sőmedet, kónvv sármazic belôle: Es mikor à gonosz lélki ismeret, emberneccsűvet ére:

XII. RESZE.

ére: ottan ő maga meg ielenti ma-

gát. A ki meg hagyitta à madarat, el úzi őtet: Azonképen á ki boßbusággal illeti az ő baráttyt, meg sakaštya à baratságot.

Hafegyuertfognál baratodhozis, még azis kónyeb a boßbuságnal: Merit kónyen ismet meg bekélhetec, ha el nem tauozol tőle, es ő néki solas. Mind dőec meg vigashatandoc, à boßbuság nac, à meg vatalásnac, a titoknac ki ielenteséne, es a chalardságnac kőutile: Ezec, a melyeca baratságosokat el sakaštyá c egy mástol.

Hivv légy à te baratodhoz, az ő se-

genségénec ideién: hogy erülhes ő vé-

le io serentseiénec ideién.

Ne had el a te baratodat az ő gonosz

serentseiébe, hogy annacio sierétsie-

uelis élhes,

Minekelőtte à gyuladas langat vét,

annac

A IESVS SYRAC KÖNYVENEC
ennec előrefüstes pára tamad: Azon
képen à bőssüság vtan következic az
őldekélés.

Ne ségyenlyed oltalmazni à teba-
ratodat, es el ne hadgyad ôtet: Ha há-
laadatlan leuén gonoszul teszen veled,
minden ember eltausztattyá ôtet, va-
laki ešt halya.

XXIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

A bùnec ellen valo kónyörgeſról, es az esküueſ-
nec el tauoſtataſárol.

Ha lakatot vethetnéc az én fai-
amra: es ó ha be pechetôlhetném
az én aiakimát, hogy el ne esném azoc
miat, es hogy az én nyeluem el ne ves-
tene engemet.

W RAM atya Isten, az én éle-
temnec W Ralkodoia, ne had, hogy
én à karomlokhoz elegyedgyé, es ho-
gy ô vélec egyút elvesísec, O ha min-
den gon-

XXIII. RESZE.

den gondolatimat meg zabolashat-
nam: es ó ha az én sùuemet az Isten-
nec igeiéuel meg iobithathnám: vayha
azén teuelgéssembe nem kedueznéc én
magamnac: es vayha oc nem volnéc
bùntetelre: ne tamassac nagy teuelgé-
sekét, es soc gonoszt ne tegyec, ne tör-
tényec ennekem veszedelmem az én
ellenségim elôt, hogy ô nékic menet-
ségre legyec.

W Ram Isten, az én életemnec W-
ralkodoia, ôriz meg engemet à fertel-
mes sòmtôl, es ôrizmeg engemet à go-
noszkeuanságoltol, ne hagy engemet ok-
talanna lennem, à torkosságba es à go-
noszkeuanságba: es ôriz meg engemet
à fertelmes sùvvitôl.

Edes fiaim, tanulyatoc meg tartosi-
tatni nyelueteket: Mert à ki sávát
meg tartostattyá, à nemvétkezic be-
sédeibe, miképen az istentelenec, à ka-
romlöces à kevéléyc è miat elesnec.

49

G

Ne sick.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Né sоктaд à te бaядaт eскüueſre, es az Istēnec neuét heiába ne vegyed. Mert miképen à bolga, kit gyakorta meg vernec, ninchen kékec nekül: Az onkepen ninchen bùnnélkül, à ki gya-kortà eскöšic, es az Istennec neuét he-iába vébi.

A ki gyakran eскöšic, gyakran esic: Es à nyaualya nem tauozikel annac házátol.

Ha eскöšic, es nem érti, vgyan vét-kezic azért: Ha kedig érti, immar két-képē bùnes. De ha az öfelebaratty a ka-ra nékül eскöšic, még sints bùnnékül, azért öigen meg ostořostatic.

Vadnac, kic a halálrá (Az az, à balua-nyokra, mind à paganoc) eскöšnec, kitől Iſten meg oraimazza Iacobnac házat: Az Isten felőc eltauořaság eſt, meg se fertestesséc magokat e bùnnel.

Ne sоктaд à te бaядaт à könnyen valo eскüueſre: Mert gonos ſandék-bol ſhármazic.

El ne

XIII. RESZE.

Elnefeledkezzel à te attyadnac es annyadnac tanításárol, es à feiedelmec kőzet ülſi, rolad ſem feledkeznec el. Ne ſokiál à bolondságra, hogy keuā-nádořtan, hogy nē ſületertettel volna, es hogy ne kelyen meg atkoznod à te ſületerfednec napiát.

A kibořbuság tétele (Az az, ragalma-zasra, es egyebkenc itiletire) ſoktattyamagát, ez telyes elerébe nem leſen iobba.

Masodbor vétkezni, föleréb valo dolog: A harmadíc vétec kedig, bùntetést hoz véle.

A ki gonos ſeuansággal buzog, olyan mint az égő tűz, mind addig ſem ſunic meg, mig nem fel gyuytya magát.

A gonos ſeuansággal geryiederzember (Alas, à parazna ember) mind addig nyughatalan, mig nem tütet gyuit.

A gonos ſeuansággal geryiederzemberneç minden étec (Az az, egy alkolma-

G z toſá-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ

tosságot sem hagyal, gyakorta akar mely ondoe kuruatis ſebnec itil, az ófeleſégénél jédes, meg nem ſunic, míg meg töltheti az ókeuanságat.

A mely emberparaznalkodik, es ki ſűrébe eft gondolya: Kichoda lát engemet? ſetetbe vagyoc, kőfal kőzeti vagyoc, most ſenki nem lát: Kitől felyeć: kitől ſégyenlyem? A felséges nem ſokat gondol az én bűneimmel. Ez chac az emberek ſömétől fel, es nē gondolya meg, hogy az WRnac ſömel ſockal vilagosbac à napnál, es hogy az emberek nec minden dolgokat nézic, es hogy be hatnac az igen reytec helyekreis. Mindenec olyan nyiluan vadnac ó előtte, à teremtés előt, mind à teremtés vtan. Ez ember à varosba nyiluan buntetetic meg, ackor fogiac, mikor ingyen ſem gondolnaia.

Vgyan azonképen iá raz aſſonyálatiſ, à mely elhadgya az óferyiet, es
egyéb

X XIII. RESZE.

egyéb idegentől fogad gyermekemet. Előſor az Isten parancholattyá ellen törékedic. Masodſor az óferyie ellen vétkezic. Harmadſor az ó paraznafattyu fiakat nemz. Ez kivettetic az Egyhaznac gyülekezetiből, es enneć gyermekiis ezen bűnnel buntetetnec. Enneć gyermeki gyókeret nē vernec, es agai gyümölchét nem teremtnec: az vtana valoknál meg atkoſtatic, es az ó ſidalma el nem törletetic. Ebből eſekbe vésic az ó vtanoc valoc, hogy ſemmi nintſen iob az Iſte ni felelemnél, es hogy ſemmi nintſen gyönyörüségesb, az Iſten parancholatinac magaſtalasánál.

X XIV.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az Iſteni bőlcheségnec batálmáságáról, es maſga ki telentéséről.

A Bőlcheség ó magat hirdeti, es à
G 3 nep-

AIESVS SYRAH KÖNYVENEC

népec gyülekezetibe dichíri magát: Predeal az Istennecc egyházába, es az Óráságaba ki kialtta magát: En vgy mond, az WRnac Beszede vagyoc, ki minden áfelhő az egész földön függec. Az én haylekom à magosságba vagyon, es az én sekem à felhőkbe En egyedül mindenüt vagyoc, valamennyere kiteryied az eg, es valamelye mély à tenger, à földön mindenüt, minden népec közet: Mind azok közet bálast kerestem, hogy helt találnék valahol.

Akkor parantsola ennékem à mindeneknec teremtőie, es à ki engemet teremtet lakohelt sérze ennékem, est monduán: Jacobba lakozol, es Izrael lesen à te örekséged.

Eleitől fogua, è vilagnac teremtése előt, teremtettettem, es öreké meg maradoc, es öclötte bolgáltam à haylékba, es annakutanna bizonyos helt találéc

Siomba;

XIII. RESZE.

Syôba: Es à bient varosba helyhessítete engéet, hogy Ierusaléhe orbágláec. Azen gyôkerim à dichôséges nöpbe vagyon, mely az WRnac öreksége. Magassan felneukedem mint à Libanos Cedrosi, es mint à Hermon hegy Ciprusfai: Az én öregbûlesem mind à folyo víz mellet plantalt palmafái, es mint à Hierikhoba elplátalt rófái: Es mint à mezô kôzepet való nemes olayfái. Szûntelen neukedem mint az Ebœus fa, ió illatot adoc mint a fahéj, es à dragalátos patika borsámoc, mint à valastot Mirha, mint à Galbanum, az Onikhium, a vagy à myrrha, es mint à templumbeli Themien.

Kiteryiesém az én agaimat mint à töllyfa, az én agaim sépec es kiesec, gyônyörüséges illatot adec, mint à bôlyô vessző: Es áz en virgaim tisztelcs es bôséges gyümölchet adánac.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Ióuetec én hozzam minnyaian, kíc
keuantoc engemet, egyetec eleget az
en gyümölchimbe: Az én predicacio-
im édesbec à méznél, es az én aiande-
kim édesbec à lépes méznél: A ki en-
gemet esen, inkáb ehezi a bőlcheséget,
es à ki én belőlem išíc, siomiuhoz enge-
met. A ki enged enneké, meg nem sé-
gyentül, es à ki engemet kóuet, artatla-
nul marad.

Ez kedig é bőlcheség, à felsé-
ges Istennec tött kőtésnec könyue,
tudni illíc, à sét tőruényc (Alias à sét i-
ás) melyet Moles aianlot Jacob hazá-
nackénts gyanant (a vagy mint draga hén-
chet,) melyból sármazot à bőlcheség,
mint Phison folyo víz, mikor igen se-
lek kíteryied. Es mint à Tygris folyo
víz, mikor tauassal kíárad; Ebből folt
az értelem, mint az Euphrates folyo
víz, mikor el hadgya az ó folyamat:
Es miképen à Jordan víze aratásba.

Ebből.

XXIII. RESZE.

Ebbőlfakadotki à féyítéc, mint à vilagosság à setitségből, es mint à Nilus
víze óssel. Nem élt az ember, à ki
meg tanulta volna, a vagy meg érte-
te volna; soha sem súletetitc, ki minden,
valami ebbe vagyon, meg tudakosha-
son: Ennec értelmi gazdagságosoc, es
el fogyathatlanoc mint à tenger: Es
Igitte, melségesbec az óruénnel.

En belőlem folnacki à folyasoc à ker-
tekbe, miképen à vízec à chatorná-
kon viseltetnec: Ott óttesteinec az én
kerteim, es az én réteim bőségel iß-
nac. Ott az én folyásim patakocka ne-
uekednec, es az én folyo vízeim nagy
tócká. Mert az én tudomanyom oly
hélelfenlic, mint à regeli vilagosság,
mely nagy messze ki teryiessti az ó fe-
néssegét. Annac vtanna à propheta-
lastis, mely óreckemarad, az én tudo-
manyombol sármazic. Most latyatoc
hogy nem chac en magamért munkal-

G 5 kodom

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
kodom, hanem minden azokert, a kicke-
ványáca bőlcheséget.

XXV.

E CAPITOL. SVMMAIA.

A bőlcheségnec hatt dolgáról, melynek hárma
nem kelemes, es hárma nem kelemes. E. az if-
tai felelemről, mely mindeneket felül halad.

HArrom igen szép dolog vagyon,
mely minden istennél, s minden ember-
nél kedues. Az attyaiak közvet valo
egyenesség. A somfédők közvet valo
beret. A hazasök közvet valo egy-
eség.

Harom dolog vagyon, kit fűuem
berént gyűlölec, es mindeneknél enné-
kem nagyob bantásomra vagyon. Mi-
kor á Segény kevélly. A gazdag, a ki ö-
remest hazud. Es a paraznaságba ta-
laltatot megfonnyodot vén.

Ha ifiuságodba nem gyűtesi, vénsé-
gedbe mit talalsz?

O mely

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

O mely gyönyörűséges dolog, mi-
kor az összeggel együt jár a bőltesség.
A vénséggel az ebelseg: Es mikor a
feiedelmec s' a tisztartoc ertelmesec
es ebelsec.

A véneç coronaia á bizonság vétel,
Es az ödichöségec, az Isteni felelem.

Kilenz dolog vagyon, kit az én fü-
uemhégen dichiri etesnec vélee, a tize
diket kedig báiammal predicalom. 1. A
firfiat, kinec ešt adták, hogy öruendez
zen az ögyermekinec. 2. A šit, aki ad-
dig él, hogy láthatssza az ö ellenseginec
veszedelmet. 3. Bodog á kineceses fele-
sége vagyon. 4. A šit, aki besedéuel
senkinet kárt nem teszen. 5. A šit, aki
nec méltatlannac nem kel folgálni.
6. Bodog az, a kinec hivv barattyáva
gyon. 7. Bodog, a kinec eſe vagyon.
8. A šit a kíazoc közvet tanít, a kic öre-
mest rea halgatnac, es halgattyá. 9. O
mely méltoságos firfiu, a bőlch firfiu.

(Az az,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

(Az az, à kivaloba feli az istent, es lélekbe es igasságba tiszteli az istent.) De a ki feli az Istent, ebt senki felyül nem haladgya. Mert az Isteni félelem, minden dolgot felyül halad. A ki erősen ragaszkodic ehőz, ehőz kít hasonlás:

Semmi ninchen keserőb à sünec es az elménec, banattyánál. Nintsen álnakság az asszonyálatoc álnoksága felet. Ninchen lefelkörzés az írigy lefesz-kedése felet. Ninchen boßbuálásnac keuansága, az elenségec keuansága felet. Egy fő sínts okosb, a kégyo feié-nél. Egy harag síns keserőb, az asszonyálat haragiánal. Inkab akarnéc együt laknom az Oroslannál, es a Sárkány-al, hogy nem mint à megharagitot (Alias, busítot) asszonyálatat: Mikor meg busul, el valtozic az ösine, es feketéb lessen minden fáknal. Siégenkedic miatta az öferyie, es mikor sörmebe vetic feleségénecc gonoságat, chac fo-hasko-

XXV. RESZE.

hazkodic. minden gonosság könyeb az írigy asszonyálatnac gonossagánál. Vgy legyen dolga, mint az istente-neknec.

A chachago asszonyálat, sinte oly-an à filid (Alias, à békességes) erkölchű fi-funac, mint az egyenest felménő út, á meg szegetött vennec. Meg laasd, hogy meg ne chalyon annac sépsége, es ne keuanyad ötett.

Mikor gazdag asszonyálatot veszen à firfiu, ot semmi nints egyéb, hanem feddődés (Alias, morgodás) megvtalás, es nagy boßontás, somorusaga a sünec es az ortzánac, es a léleknecc nagy fay-dalma, a gonos asszonyálat.

A mely asszonyálat meg nem vidasítta az öferyéét, minden egyéb dolgát meg úntattya véle.

A bùn az asszonyálatat tamadot, es ö erőttevralkodic mindeneken a ha-lá. 55

Miké-

A IESVS SYRAC KÖNYVENEC

Miképen a hertelen valo áradásnak nem kel vtat hadni; Azonképen nem kel az ássonyálat akarattyánac enged ni. Ha nem kőueti à te igazgatasodat, adgy elualásnac leuelet néki. Eßt Syrah à Moses tőruenyे bérént mondgya.

XXVI.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Mely draga aiandoc legyen à ió áßsonyálat, es á gonosz mely veszedelmes.

I Ol vagyon annac dolga, a kinec iam boi felesége vagyon: Ez annyéual töb ideig él.

A ház gondgya viselő áßsonyálat, az öferyiénet öreme, es nyugodalmas életet bérerez önéki.

I Draga aiandoc a tisztá áßsonyálat, es annac adatic, á ki az Istét féli. Akar gazzdag legyen, s' akar segény, vígasra láfra vagyon önéki, es minden időbe meg vidamítta ötet.

Harom

XXVI. RESZE.

Harom ísionusagos dolog vagyon, es a negyedic vrtalatoság. A iulitas, haboruság tamásas, ártatlan verontas, melynec mindeníc ísionyúsgosb à halálnál. De ez à bùvvnecfő es igen nagy keserűsége, mikor az áßsonyálat áßsonyálat ellen írigykedic, es mindenü látalmazza ötet.

Mikor valakinec engedetlen felesége vagyon, binte olyan, mint ket iga- ba fogot nem egyenlő öker, melnec együt kel vonni. A ki ilyent vésen, Scorpior vésen.

Nagy nyaualva à résseg áßsonyálat: Mert az ö semérmet be nem fedezheti.

A tisztá talá áßsonyálatot meg murat tyác à tagoknac indulati, es à bòmec.

Ha a te leányod nem igen semérmes, fenitéc alat tarch ötet, hogy à felteb valo szabadság miat, gonosz keuansagra ne engedgyen.

Ha esed-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

Ha esedbe veended, hogy minden semérmeségnelkül mindenöt idestoua sönök, nagyoban örizzed ötet. Ha kedig est nem műveled, es ö azonkörz be te elened vétkezendic, ne chodalkozál rayta; Mert miképen a hevv séghe meg sönöiuhozot vton iáro aítta az italt, es akar minémű vízetis meg ific, es minden fa alat nyugodni akar: Az onképen à te leanyodis, valami eleybe hozatatic öremest fogadgya.

A selenid erkölchű asszonyálat meg vidamittyá az öferyiét, es mikor seleniden tartya ötet, meg nyugotrya az öbüvét.

A mely asszonyálat veszeg halgathat, Isten aitandoka, es à iamborul neuelt asszonyálat, felyül halad minden iutalmat.

Ninchen semmi seremetesh èföldön, a tiszteltes asszonyálatnál: Es semini ninchen dragalatosb à tisza asszonyálatnál.

Miké-

X XVI. RESZE.

Miképen mikor à nap feltamadot es immar felemelkedet az egne magasságara, chodalatos ékesseg az WR tol: Azonképen á tiszteltes asszonyálat vilagosága es chodalatos ékessege à telyes háznál.

A sérp asszonyálat, à ki az ö tisztaságát meg örizi, sinte olyan, mint az églámpas à senn györtya tartón.

Az álhatalos elmeù asszonyálat olyan, mint az arany oslop, az ezüst talpon.

X XVII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

A Segenségról, mely gyakran oka à bummec, es az isteni felelembe valo nevekedésról.

K Et dolog vagyon ennékem bantásomra, es à harmadích haragra indit engemet. Mikor à másal iol tölt hadakozo végre segenségre iurt. Es à bőlch tanachoc meg vraltatnac. Es à

H kiaz

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

ki az igaz híttől elszakaduan à hamis hitre es tiszteletre ált, ešt az Isten fegyverre karhoštatta.

A kalmár nehezen óssia magát az egyebeken való törüntelenségtől: es à kereskedőc nehezē oltalmazzá magokat à bűntől: mert à gazdagságért fokan törüntelenséget chelekednec, es à kic à gazdagságra igyekeznec, el fordíttyács bőmeket. (Az az, keveset gondol nac à lelkei ismeretel) Miképen à kőfalba ütött sseg, à két kő közet erősen ál: Azonképen à bűn erőssénn ál à közet, à ki marhát ad el, es à kívesen, hogy nagy sorgalmatosságával az WR nafelemere nem tér, azért az ő haza hamar elpusztítatic.

A sítallásba meg marad à korpa, es à rostaba à polyua: Azonképen az emberi chelekedetekbe mindenkor valamifertelmeség vagyon.

Miképen az égő keméntze meg késérgeti

X XVII. RESZE.

Sergeti az vy fazakokat: Azonképen à habotuság meg késérgeti az embereknec elmeieket.

A fanac minémű vólta, à gyümölchen ismertetí meg: Azonképen á beséd iele à lelekneç es az elménec.

Senkit ne dichiry, minékellőtne nem hallottad ôtet: Mert à besédből ismertetí meg à firfiu.

Ha az igafságot kőuetended, meg nyered ôtet, es fel ôltezel beleie, mint egy nemes ôltezetbe.

A madarochasónlatos társot keresnec magoknac: Azonképen az igafagis azokhoz adgya magét, à kic engednec ônéki.

Miképen váryia az oroslan à prédat: Azonképen megfogia végre à bűn à gonosz teuöt, az ô lesékedéuel.

Az istenfelő mindenkor üdveségeket söl: De à bolond valtozób à hódnál.

H 2

Mikor

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Mikor a balgatagockal vagy együt, az időhöz sabiad magadat: De à bôlcheck kôzeti batorsággal lehetz.

A bolondoc beséde felete igen ártalmas: es meuetésec merô bûn: De mind ez altal magokat euel gyônyörködtetit.

A feletéb esküöknec beséde, hay-felborzadast hoz, es azoknac feddôdese, fûl bedugást.

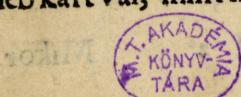
Mikor a keuélyec vetôkednec, vérontas kôuetkezic, es igen nehez hal-gatni, à hol sitockal disputálnac.

A ki meg ielenti à titkot, hitetlené leszen, es soha hivv baratot nem talál magánac.

Bechûlyed à te baratodat, es hivv légy néki. Ha kedig az ô titkiát kiile-lentended, ismet baratodda nem teheted ôter.

A ki eluessti az ô barattyát, nem kû seb kár val, mint ha ellenségét kezé-

bôlkí

X XVII. RESZE.

bôlkí salasztâa: Si nte vgy, mint ha à madarás elsâlasztanaia à madarat: A-képen leßé, mikor eluesited barátodat, ismet meg nem talalod ôter: Nem fûk ség, hogy vtana iáry, mert igen messze repült töled: Elsabadt, mint az erdei ketske à hálóbol. A sebec be gyogulhatnac, à fidalmac meg chendefithetnec: De à ki à titkot kiilelti, arrol semmi iót nem reménlhettin.

A ki bômmel huny, az valami álnokságot forgat bûrébe, es attol nem kônyen hadgya magát elsâkasztani: Ellôtted bôpen bôl, es minden besédet dichiri: De hátadmeget másképen bôl, es à te bcsédedet mind vissza for-gattyá: Semmit inkább nem gyûlôlec, mint efele álnokságot: Mert az WR is gyûlôli ezéket.

59

XXVIII.

H 3

ECA-

I E S V S S Y R A H K Ö N Y V E N E C

E CAPITOL. SVM MAIA.

Bojßut ne igye kezzél álani, es à gonoß nyelviss
embertől meg oltalmazzad magadat.

A Ki felhaittya à kóuet, annacfe-
iére esic. A ki mászt titkó meg sért
ez ö magát sebesítí meg. A ki más vtá
leseßkedic, ez ö maga esic a törbe. A
ki másnac kárt tenni akar, gyakortá
ö maga esic à kárba, esébe sem véuen,
honnán esic rayta à kár vallas.

A kevéllyec mászt gyöterneç es me-
uetnec, de a boßsuálas váryia öket mi-
nt az oroszlan.

A kic vígadnac à ióknac nyomoru
ságán, à törbe akadnac, es füvvnecke-
serűsége eméssti meg öket, haláloknaç
előtte.

A harag, es à kegyetlenség vtalatos
ság az WR előt: Az istentelen minden
ékkertőbe részes.

A ki ö magaért bosut ál, azon meg
álya

X X V I I I . RESZE.

ályabossuát az WR, es annac bün-
net meg tarttya ö néki.

Bochasd meg à te attyádfiadnac à
mit te eléed vétkezet: Es kéryied ötet,
hogy á te bùneidis meg bochataisanac
tenéked.

Vagyony oly ember, ki haragot es
gyülölseget tart felebarattyá ellen, es
az WR naç kegyelmét kéri: Igalmat
ian az ö felebarattyahoç, es az ö bù-
neiert akar könyörgeni; ö chac test es
vér, es oly nagy erös haragot tart: Ki
bochattyá meg ezokaért ennec bùne-
itt?

Iusson esedbe à te véged, es sünvél
meg az elenségeségtől, mely halált es
veszedelmet keres, es maradgymeg à pa-
rancholatokba. Meg emlekezzel az
Isten parancholattyárol, es elhadgyad
à tefelebaratod ellen valofenyegetése-
det. Iusson esedbe à felségesnec törue-
nye, es testamentoma, (Alias, fogadássá)

H 4 es bo-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

es bochasd meg à véket: Siúnyél meg à haborgástol, es soc búnec elhagyatatanac. A haragos ember feddést indít, es az istentelé meg feythetetlenéket elegyit à ío baratosockőzet, es meg haboritya azokat, à kic békelességel lakoznac.

Mikor soc áfa, à tûz anyéual nagyob leszen: Azonképen mikor az emberec hatalmasoc, anyéual inkáb kegyetlenkedic à harag. Es mennyéuel gazdagbac, anyéual inkab dühöskedic: Es mikor à vetekedés soc ideig tart, az éges anyéual kúlyeb teryied.

A ki igen buzgo à vetekedésbe, tûzset gyuyt: es à kic gyorsac à fedésre, vétrontnac.

Fuy à síkrára, es igen nagy tûz tamad belôle: Pökgy vgyan azonra, es meg alosic; es mind kettô sarmashatic à te sáiadbol.

A fandarlóc, es à mérges nyeluec átkostac;

XVIII. RESZE.

kostac; Mert sokoknál meg haborityák à békelességet.

A ragalmazónac sáia, es à mérges nyelvv, sokakat meg haborit, es egy földröl más földre úzi ôket, eltör erös varosokat, es elpusít nagy fejedelemségeket. A ragalmazóknac sáia, ki úz hazokbol à tisztelletes asszonyálatokat, es megfostya minden íó hágoktol, melyet nagy verétékeckel kerestenec. A ki enged à ragalmazo nyelvnecc, nyughatatlan, es soholt bekességbé nē maradhat.

Az ostor kéket chínál az embernecc hátán, de à mérges nyelvv ôsue ronttya embernecc tetemít es mindenít.

Sockan hulattanakel fegyuer miat: Dè nem olyan soka, mint à mérges nyelvnecc miat.

Bodog az, à ki meg oltalma static à mérges sáytol, à ki attol nem gyôtretetitic, es à ki annac igaiat nē viseli, an-

H s nachá-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
nach halojába sem fonalodic: Mert an-
nac iárma vas, es haloia értz: Győt-
trelme keseruesb à halálnál, es à pokol-
nál.

De az Istenfelőt meg nem nyomo-
rittya, aunac lángátol sem égetetíc. A
ki elhadgya az W Rat, az esic afele
tűzbe, es abba meg égetetíc, meg sem
alošic, meg nyomorittya ôtet mint az
Oroszlan, es meg ébsi mint à Pardus.

Tússes falt chinalás à te maiorod kő-
rül: miért nem vetz inkab zauart à te
sajadnac? Arányadat, ezüstedet meg
méréd: Mire nem mértékled rieg à te
besédedet, az arany mértékber? Meg
lásd, hogy beséded miát meg ne tanto
rodgyanac à te labaid, mint à sikos ú-
ton, es hogy elne eßél à te ellenségid e-
löt, à kic te utanad leséskednec.

XXIX.

ECA-

X X I X . RESZE.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az ingyen valo kôlchen adásfrol, es à ßegények-
nec valo alamisnalkodásfrol.

A Kikôlchen ád az ôfelebarattyá-
nac, ez irgalmaságot chelekedic:
es à kinec gazdagsaga vagyon, tarto-
zic éfele ió tétemenyel.

Adgy kôlchen à te felebarátodnac,
mikor bûkelkedic: Teis adós, à hagyot
napra meg fizessed. Meg tarts fogá-
dasodat, es álnakul ne chelekedgyel ô
vele: Es mindenkor talalás, ki segetsé-
gel legyen tenéked.

Sokan aßt vélic, hogy leltéc aßt, à
mit kôlchen vettc nec, es meg bánttyác
azokat, à kic kôlchen ádtanac nekiec.
Chokolgattyá annac kezét, à kitôl kôl-
chen kert, es annac akarattyához sab-
uán besédét, hízelkedic, hogy felcha-
rattyánac penzét felvchelse: Mikor
kedig à fizetô nap el ió, halastást tes-
en, es

A IESVS SYRAC KÖNYVENE

en, es panasfolkodni kezd az időne nyauralyás voltárol: Es ha vagyon miből meg adniis , mind az altal alég ad gya chac féligris meg, "es véli, mint hanyeréséget adot volna néki: Ha kedig meg nem fizetheti aſt, à ki kólchen adot volt néki, gyorsan meg chalya: Ez végre ellenseget vesen az ő pénzén magánac , annakfelette bídalmat, átköt, es boszonto beszédeket adnac az ő pénzeért.

Es ez az oka, hogy sokan nem Öremest adnac kólchen, nem gonos akarathbol, hanem fél nec, hogy pénzeket el ne veszessék.

De mind az altal, segétségel légy à tefelebaratodnac az ő bűkségéhe , es annakfelerte eſt az alamisnatis hozzá adgyad, hogy napot adgy ő néki.

Segits à ſiegént, az Istennec paran cholattyáért: Es bűkségénec ideien üresen ne bochasdel őtet,

Öremest

XXIX. RESZE.

Öremest kárt valy à te pénzedbe à te atyadfiadért, es felebaratodért, es kóala ne reytſed, hogy el vesen.

Gyűy is kénchet magadnac, à felséges parantcholattyá ſerént, es ioblesen tenéked minden arany nál.

A te alamisnádat felfelé tegyed az ő helyére, (Az az, ki bámláld es ki valaßbad à te egyéb marhaid közzül, aſt, à mit akarß adni, mi képen Moses es ſzent Pál parancholya 2. Corinth: 9. ez meg ſabadit tegeted à veszedelemből: Es viaskodic éretek à te elenséged ellen, erőshen, hogy nem gerelyel es payſal.

A iambor ſirſiu kezes leſen az ő felebarattyáért: De à balgatog ember, kárba es fizetésbe hadgya à kezest.

Elne feletkezz il à kezes ió téterlől, mert ő magát köttete te éretek.

Az Istenetlen kárt teſen az őkezeséneç, es à hálaada tlan ember, meg hadgya buntetni az ő meg ſabaditoiát.

A más

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A más emberért való kezesség fogadgot meg segényítet, ideftoua forgatta, mint á tenger haba: Nagy embereket sámkiüetett (*Alias, ki üzet házakból,*) vagy annyéra, hogy keserítetec idegen földen ideftoua budosní.

A híitetlen, ha kezes leszenis, es ha az önalnac mesterségeuel azon íarís, hogy kisabadyon, azért vgyan kényát valya.

A menyére töled lehet, meg sábadíchad à te felebaratodat, de minden az alatal, gondot víselfy rea, hogy temagadat kárba ne eitsed.

Igaz elég é világí élettre, ha valakinac víze es kenyere vagyon, ruhazatya es háza, melyel befedezze az ösük séget.

Iob à felréäsent való élet emberneç deszkabol chinalt tulaydon hazánac lénni, hogynem à fénés astal, az idegenec közet.

Meg

X X I X . RESZE.

Meg elégedgyél véle, vagy soc vagyon, vagy keués: Mert éktelenség házrol házra budosní: Es á hol valaki iőueény, nem méri sáiat meg nyitni: Mindent el kel szenuedni, es meg à halaadatlanokatis tarfaságra kel venni, boßsonto besédeketis kel hallani: Mennyelvgy mond selyér, vesz astalt, hogy egyem egyút veled, à mi vagyon. Touabba, méný ki hazambol: mert tisztetelesb selyért talaltam naladnál: súkség ennékem az én házam: mert az én áttyamfa egyút lakíc velém. Ezec igen nagy bantasára vadnac az eses firsunac, hogy salasáért e-féle besédeket kel hallani, es hogy sőmérre hanyác ö néki, minnyaian, à kic kólchen adtanac ö néki.

X X X .

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az ifiusagnac tanitasárol, es à tésti egisségec oltalmazásárol.

Aki

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A Ki bereti az ő gyermekekét, feni-
tékbé tarttya ötter, hogy annaku-
tána őreme legyen felőle.

A ki gyermekekét fenítéci alat iora
igazgattya, ez őruendez, meg sem sé-
gyenül az ő ismerőinél, es baratínál.

Ha valaki iol neuelí fel az ő gyerme-
két, ezbanattyára vagyon elenségi-
nec, es nagy őremére haratínac: Mi-
kor meg hal annac attya, sínte olyan,
mint ha nem holt volna meg: Mert ő
magához hasonlatoft hágvtana. El-
tebe gyönyörűsége volt, es őreme à
gyermekbe: halalanac ideié kedig sem-
mibanattyá nem leszen: Mert holtav-
tan oltalmat hagyot az ő ellenségi el-
len, es ki ismet sölgalhat baratínac.

A ki feletéb enged gyermekéneç,
meg firattyá annac testén valo kéksé-
git, es meg retten valamenyéser köny-
uez.

A mely gyermeket meg nem feny-
ítneç

XXV. RESZE.

nec engedetlenne lebé, mint à díltz-
eg ló.

Ha keduére tartod à te fiadat, felte-
ned kel végre ötter; Iatzál véle, es vég-
re meg keferít tegedet.

Ne iatzál à te fiaddal, hogy végre
sömorkodnod ne kelyen, es fogadat
chikorgatnod.

Ne bochasd sáiára ötétkichinségé-
be, bolondságat se metsed: Meg hayt-
sad az ő nyakát, még ifiu, es az ő há-
tát meg üssed még kichín, hogy dagál-
yos es engedetlen ne legyen.

Neueyed à te fiadat, es ne hadgyad
hiuolkodás miát meg tunyúlni, hogy
meg ne segyenűli miatta.

Iob ségennec es egésséges nec lenni,
hogy nem mint gazdagnac es beteges-
nec: Dragáb az aranyal az egélség:
Az egésséges test dragáb minden gaz-
dagságnál. Ninchen oly gazdagság
mely hasonlattathasséc az egésséges
I testhöz.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
testhöz. Órē sīns oly, mely à sūvvnec
igaz öreméhöz hasonlattasséc.

Könyeb à halál à betegségnél: Mert
à sūntelen valo betegség, sīnte olyan
mint à draga étec, melyet à beteg eley-
be adnac: Es mint à meg hólt kopor-
soiá hoz téteket étec: Mit hasnál à bal-
uánynakis az áldozat: Mert sem ehe-
tic, sem illatoshat: Eképen vagyon
dolga à gazdagnakis, à kit az Isten be-
tegségel ostoroz: Nezi vg yan sōmei-
uel, es fohaskodic: Es miképè à herélt,
à ki leáy mellet hál, es chacfohaskodic.

Ne kesergsd magadat gondolati-
dal, se gyôteryied magadat. Mert à
víg sūvv élete az embernec, es az ór-
em hosszú élete önéki. Gondot visely
magadrol, es vigasztalyad à te sūuedet,
es à somoruságot tauoly üzzed tetô-
led. A somoruság es à lélékneccserű-
ssége meg ölt igen lokat, de mind az által
semmit nem hasnál.

A fe-

XXXI. RESZE.

À feletéb valo sereret, es harag, meg
rőuidíti az életeret: Es à sorgalmatoss-
ág idő elöt meg vénit: Annac à ki vi-
dam sūuel vagyó, minden étec ió izü.

XXXI.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az aranyac meg vttlašárol, es az aßtalcálvá-
lo mód tartasárol.

A Meg gazdagulásra valo vigyá-
zás, meg emelíti à testet, es az elet
tról valo sorgalmatosság meg sakaßt-
tya az álmot. Mikor valaki ágyába fe-
küén, sorgalmatosság miat gyôti ö-
dic, gyakran fel serken, miképen a be-
tegségbé.

Igaz elég gazdag az, à ki munkalko-
dic, es pénzit gyûjt, es annakutanna
meg súnik, es él aual, à mit kereset: Az
kedig valoba ssegény, à ki munkalko-
dic, es meg nem áldatajic, es ha meg

66
I 2

súnikis

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ
Sánkis, azért vgyan fegény.

A ki bereti a pénst, bùnélkül nem
ísten; es à ki elvét ndét keres, ô ma-
gais eluet.

Sokan à pénzért veszedelmes esetek-
he, es veszedelembe esnec, es látuan, es
tuduan vesnek el.

A kic áldoznac ônéki, (Az az, à kic à
Mammoniac bolgárnac: Mert miképen senn pál mód
gya, à telhetetlenség baluány imadás. Es à telhe-
teinenec à Mammoniac bolgai espapiai.) elbo-
rittya azokat, es rea nem gondoltakat
fogságba eyti.

Bodog az à kazdag, à ki meg fedhe-
tetelenneć talaltatic, es pénst nem ke-
res: Hol vagyô az: Es dichiriyûc ôter.
Mert nagy dolgokat chelekedidc az ô
nepe kôzer: A ki ebhe meg bizonyita-
tot, es igazn ac talaltatot, ez mélitan dí-
chirietic: A ki gonosit chelekedhet
volna, es nem chelekedet, kárt tehetet
volna, es nem tõ: Ezokacert meg ma-
radnac

XXXI. RESZE.

radnac az ô gazdagságj: Es à sentec
dichiric ennec alamishnaiát.

Mikor à gazdag astalahoz ül, ki
ne teryiesed (Az az, ne torkoskodgyál) à te
torkodat: ast se gondolyad, it minden
elég vagyon, akar mint tobzod-
gyunkis; hanem ast gondolyad, hogy
az alatomba nézô fõm irigy (mert
nintsen nagyob irigység, mint a fûle
fõmbe) es kônyuez, mikor láttya, ho-
gy az étekbe nyul.

Ne nyuly aképen mindenhoz à mit
elô hoznac, ast se vedel, à mi előtte va-
gyon à tálba: Temagadrol végy hi-
zonságot, mit ne keduelyen es ked-
uelyen à tefeleharatod, es mértéklete-
sen tarts magadat mindenekbe.

Abba à mit elodbe hoznac egyél
mint ember, ne légy faldazo mint egy
oktalan álat, hogy mélitan gyûléssegbe
ne essél,

Tisztességnec okaért elôsser súnyél
meg, es

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

meg, es ne legy faldoſo robzodo, hogy az emberek közet valo keduét el ne veſſed.

Mikor soc emberec közet ül; Ne nyuly elöſer à tálba.

A mértékleſtes ember, kevésſel meg elégſic; Ezokaert még beteg agyábaſis nem veſen nehezen lélegzetet; Es mikor à gyomor meg nem terhelteti, akor édesb az álom; Es annyéual könnyeben felkelhet reggel, hogy jozan es ömaganál legyen; Es à meg elegethe- te len tobzodónac, még az álomis nehez, es gyomorbéli nyereséggel es hasfaíſal győttretteret.

Mikor feletéb öttél, kelyfel es ménys dolgodra, es ad nyugodalomra maga- dat.

X X X II.

E CAPITOL. SVMMÁIA.

Dolgaidba valo mértékleſtes chelkedetidröl.

Edes

X X X II. RESZE.

Des fiām, halgas engemet, es ne v- rálđ meg az én besédemet, hogy végre az én besédeim feiedre ne télye- nec; Valamí gyakorlásra es munkára adgyad magadat, eképen nem esel be- tegségbé.

A iól téuő, es gazdagság tarto fir- fiat dichíric az emberec, es tiszteteles fir fiunac mondgyác ötett (mely igen ne- mes dichiret vgyan) De à finar es föl- uén firfiat, mind az egész varos sídal- mazza, es mélthan kedig.

Nelégy borítkány; Mert à bor soc embert veszt el.

A koh minden fele vasat meg pro- bál: Azonképen à bor meg mutat- tyva az engedetlē ſűcket, mikor meg részegülneç.

A bor meg vyittha az embernecele- tét, ha mértékleſten él véle. Es miné- mű élet vagyon ot, à hol bor nincsen?

A bor az emberekneç meg vídamula-

A IESVS SYRAC KÖNYVENEC

sokra teremtetet. A bornac mértékle
teségele való ítala, meg vittya minden
testet, s' minden a lelket. De ha feletéb be
lé merülő, keserues faydalmat hoz.

A réssegseg bolonda téßen, es a bal-
gatagot dühösbé, hogy boßontson,
hanya vesse magát, es zayogion minden
addig, míg artzél chapást, verességet,
es sebeket vegyen.

Ne fidalmazzad a te felebaratodat
a pohároc kőzet, es boßuságot ne té-
gy rayta az ö öremekor. Ne boßon-
chad ötet fidalmas besédeckel, kemén
besédeckel se ály eleybe. Azoc erköl-
chekhöz sabd magadat, a kíckel együt
üls, hozaioc egyenesít magadat, es
tisztességel üls; Meg fizesd a miel tar-
gozol, ha együt akars ülni, hogy együt
vígadhafsanac veled, es hogy est édi-
chiretet el vígyed, hogy io kedutú fir-
fiunac, felidnec es chendes nec monda-
sál.

Az idésb

XXII. RESZE.

Az idésb bolyon, mert ö hozza illic
mint ki minden dolgot tud. Ne ha-
boritsd meg az énekleséket, es mikor
éneket mődnac előtted, ne chachoggy
nagy zaygással: Amá te bőlch besédi-
det más időre halászad. Mert miké-
pen a Carbunculus fénlic az igen ió
aranyba: Azonképen az éneklesnec
tudonányam meg ékessiti a lakodalmon:
Miképen az sikárlot aranyba foglalt
Smaragdus: Azonképen az énec éke-
sé teszi a lakodalmon.

Etzer, a vagy kétzer, mikor sűkség,
illic az ifiu embernekis bóni: Es mi-
kor kérdic, kevesb beséddel bolyon:
vgy viselyén magát, mint ki isméri az
ö tudatlanságat, es azért inkáb akar
veszeg halgatni, hogy nem mint bóni.
Ne vélye egyenlönec magát az vr-
ackal: Es mikor a vén ból, besédet köz
be ne sakasszad.

A mendörögés együt iár a villamásal:

I 5

(Azaz,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

(Az az à villamás előtte iár à mendergesnecc
nagy hertelenséggel mindeneket bé tölts az ó via
goságaual: Azonképen à semérmeesség ió akara-
tot serezz mindeneknél: Mert mindenember bereti
à semérmeessifiat) A zonképen à semér-
meességgel együt iár à nagy ió akarat.

Az ástaltol még ideien felkely, es
ne légy vtolso: De gyorsan ménny há-
zadhoz, es iádzál ot, es ást cheleked-
gyed, à mi illic, de vgy, hogy semmi go-
noszt ne műuelj, se zaioggy: Hanem
adgy hálát mindenekért à te teremtőd-
nec, à ki tégedet teremtet, es az ó gaz-
dagságúal meg elegeitett.

XXXIII.

E CAPITOL. SVMMMAIA.

Az Isteni felelemről, es à törüennec bechületes
voltárol: Ez à kibe leend, annac semmi ivesse delme
nem leßen.

A kifeli az WRat, ellenuedi an-
nacigazgatását, à ki ióra inti ôtet,
es à ki

X X X III. RESZE.

es à ki hamar à fenítéc ala adgyá ma-
gár, keduet talal,

A ki keresi az Istennec igeiét: bő-
séggel meg talalya aist: A ki kedig va-
loba fel nem indul rayta, chac gonozba
leszen ez által.

A kifeli az WRat, ez meg talalya
az igaz tudomannac tzélyát, es az i-
gassagot fénleti, mint à vilagoság.

Az istentelen nem engedi, hogy ô-
tet intsec, es tudgya magát oltalmazni
egyebkenc peldaíual, az ó gonosz che-
lekede íbe.

Az eses ember nem vtalya meg à
iò tanachot: De à fene es keuely ember
semmit nem fel, noha nagy gonoút
chelekedetis.

Semmit ne kesért tanátsnélkül, es
nem bankodol à chelekedet vtán.

Ne iáry oly úton, melyen el eshetel,
à vagy melyen meg ükcs hetnél à ke-
mény kôuckbe.

Ne biz-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE C

Nebizál ennekokaért te magadba,
hogy az út egyenes: Sőt meg oltal-
mazd magadat à tenen gyermekid. Ól-
is.

Valamihőz kezdeš, Istenbe bizzál
telyes ſüueddel: Mert ez az Ištennec
parancholattyánac meg tartása.

A ki hisen az Isten igeiéne c, ez be-
chűli a parancholatokat: Es à ki az
WRba bizi, annac semmifogyatko-
zasa nem lésen.

A ki az WRat feli, annac semmíné
mű somoruságos dolga nem történic:
De à késertetnec idén, ifímet meg ſa-
badul.

A bőlch nem halgattyá azokat, à
kic meg akaryiac vtaltatni az Ištennec
igeiért: A képmutato kedig hányaratáic,
mint à hoió à felhaborodot rengeren.
Az es es ember erőssen es alharatoson
meg tartya az Ištennec igijét, es az Iſ-
tennec igije felől bizonyos, mint à nví-
ui mondöt besédröl.

Meg

X X X I I . RESZE.

Meg lásd, hogy előser bizonyo ſa
legy, annakutána ſöly: Eſt műudd
hogy előser iol tanuly, es felelhetz.

A balgaragnac ſtue ſinte olyan,
mint à ſekerbeli kerekec, es annac gon-
dolati, forognac mint à keréc agy.

Miképen à men ló, minden kablára
nyerit: Ezenképen à képnutato min-
den chufolóhoz adgya magát: Eſt
monduán: Mire ſentsegésb egyic nap
à masiknál: Maga nyiluán vagyó, ho-
gy vgyan azon egy nap ſerzi eſten-
dönként à napokat.

Az WRnač ből: hesćge tót vlyan
valagatást bennec, es ó rendelte ekepen
az időket, es az innepnapokat: Ne-
mely napokat meg valasztott, es à tőbi-
nél ſentsegésb törte: Miképen min-
den embert à földből teremtet, es Adá
mot à pozibol: De mind az által az Wr
meg valasztotta oker, az ó ſocképen va-
lo bőlchesége ſerént, es külemb kú-
lemb

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Lemb rendeket serzet öközete: Neki ket meg aldot, felmagastalt, meg nelt, es arra hitta, hogy ötet tisztelyec: Nekiket kedig meg atkozot, lenyoor, es az ö rödiböl kiveret. Mert ö kezébe vadnac, miképen az agyag à fazakas kezebe. Mindent vgy chelekedic, à mint akaryia: Azonképen az emberek is annac kezébe vadnac, à ki öket teremtette, es mindeneket vgy ostogat à mint ö néki kelemetes.

Eképen gonosz ellen à ió sierzeteret, az élet à halál ellen: Az Isten felö, az istentelen es fertelmes ellen: Ezenképen néz az Istennes minden chelekedetire, mindenkor kettö kei ö ellen rendelhetet, es egy egy ellen.

En vtolisor serkentem fel, minden à ki à bürer vtán megez, es az WR erré en nékem áldast ador, hogy énis meg tölitettem az én saytómát, mint à telyes összel (Az az à bővelkedő ößsel, mikor igen bő borlás

XXXIII. RESZE.

horléßen.) Lassatoc, hogy nem én maga ért munkalkodtam, de mind azok ert, à kic tanulni akarnac.

Halgaassatoc engemet, es tú feiedelmec, es népnec hadnagyí, figyelmeztet ide. Ne engedgy hatalmaskodást raytad, míg élsz, fiadnac, feleségednec, attyaiaidnac es rokonságidnac. Iosagodat se ostogásd senkinec aiandokon hogy megne bánniad, es hogy végre ö tölc ne kelyen kerned. Addig míg élsz, es lélsz, se temagadat, se marhádat más birtokába ne adgyad: Iob hogy à te gyermekidnec te legy fükség, hogy nő mint te váry az ö kezekböl. Telagy vra à te ió sagodnac: Tisztességedet se enged másnac. Mikor életednec vége el közelget, es é világbol ki kel menned, ackor ozdel à te örekségedet.

A sámárnac abrakal tartozol, es os toral, es terhéuel: Azonképen à bolognackenyerel, dorgalaßsal, es munkaual.

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
ual. Munkát véls à te folgadra, es bék-
keséged leszen; ha meg srokia à hiu-
dást, ellened emelkedic.

Iárom es kótél ényhití meg à barom-
nyakát, à morgo folgát paltza es ves-
ső: munkara úzd ôtet, hogy ne hiuol-
kodgyéc; folgai terhet véls ô rea: Ha
nem engedēd, verd kaladába ôtet. De-
senkit feletéb meg ne terhely, hanem
minden dolgaidba módot tarts.

Ha folgad vagyon, vgy oltalnazzd
ôtet mint tenenmagadat: Mert à ki ô-
tet meg sérti, ez meg sérti testedet, es
éleredetis. Ha hivv folgad vagyon
helyedbe legyen à tób folgaíd közet,
mert olyan súkség tenéked, mint à te-
nen életed.

Ha kedig vgy tartod ôtet, hogy el-
sökic töled: Hol keresed ôtets?

XXXIII.

E CA-

X X X I I I . A RESZE.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az almadozásnac iöuendő mondóknac, es à ha-
zugságoknac eltauostatafárol.

A Balgatag emberec meg chalyác
magokat heiába valo reménség-
gel, es a bolondoc az ô almadozasfok-
ba bíznac.

A ki almadozasába bízic, igaz oly-
an, mint à ki az arnyéket meg akaryia
fogni, es à selet markába rekesteni.

Az almadozás semmi nem egyéb,
hanem à semminec heiába valo abra-
zattyá.

A mi nem tisztá, hogy lehet az tis-
tauá: Es à hazugság, hogy lehet igaz-
zá?

A iöuendő mondás, à magyarázzat,
es az almadozás, kiket tegadtol ielen-
tes, semmi: De mind az altal siomoru-
ságos gondolatokat hoznac.

Melyechá à felségesnec ilhéséból
K nem lé-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

nem lesnec, minden meg vtályad. Mert az álmadozásoc sokat meg chalnac, kíualtképen ázokat, kic benne bíznac.

Nem sűkség à hazugság az Isten-nec tisztelire, à vagy az Isten paran-cholatínac meg tartasára . Mert elég az Isten nec ígiie az igazai tanítasfra.

A soc dologba forgatot firfiu, sokat ért, es à tudós ember, tud sóni à bel-cheségröl. A ki kedig nem soc dolog-baforgatot, keveset ért, es à téuelgő lelkek igen soc gonosít inditnac.

Mikor még à téuelgésbe volnéc, ta-nításommal minden vgyan meg vntatoc vala, es oly igen bőlch valéc, ho-gy mindeneket ki nem mondhatoc va-la, es gyakorta e néuel életemnec ve-szedelmére vitetem , mind addig, míg végre osstan meg szabaduléc. Most latom elöser, hogy az Isten feléknec i-gaz lelkek vagyon: Mert az ö remen-segec erős abba, à ki öket meg szab-dithattya.

Lehe-

X X V. RESZE.

Lehetetlen hogy valcmi dolog meg retent se aist, à ki az Istentfeli, à vagy hogy valamitól meg remülyen: Mert ö annac bizodalma.

Bodog firfiu, à kifeli az WRat: De kibe bizic ez: Kichoda ennec kőbiklá-iá: Az WRnac fömei azokra néz-nec, à kic ötet feretic: Es az WR erős kővár, nagy erősség, bizonyos olta-lom à hevvseg ellé, hayléc à déli meleg-ség ellen, öriző à tántorgo ménés ellen, erős meg tartás az elezsé ellen, ki meg vidamittya minden à sűuet s minden az ortzat, egészéget ád, életet, es meg szabadulasnac áldását.

X X V.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az igaz áldozattrol, irgalmaságrol, es dézmá-rol: A fegyékrol, özuegyekröl, es az igazac im-adságoknac haßnárol, es ezeknec meg szabadula-sokrol.

K 2

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A Ki à gonosul kereset marhával
aldozic, ez meueti az Istent: De
az Isten telenek nec effele chufolasoc se
mire nem kel az Istennec.

Az Isten telenec aiandoki semmiré
nem kelenec à felséges nec, es à bùnec
el nem tisztittatnac à soc aldozatockal.

A ki à ssegényec iossagabol áldozic,
nem külembé chelekedic, mint az, à ki
à fiut az ô attya elôt meg ôli.

A ssegényec nincsen töb egy da-
rab kenyérénél: A ki attol meg fostya
ôtet, gyolkos az.

A ki el vészi felebarattyanac ôrek-
séget, meg ôli az ô felebarattyát.

A ki à munkásnac meg nem adgya
az ô berit, kegyetlen es ver sopo.

Ha valaki épít (Az az, à ki Isten nec á-
dozni es tisztességet akarnac tenni, es meg nem sú-
nic à buntól, chacheiába munkálkodnac, es fara-
doznac) es ismet le rontya, mit miuel
az egyebet, hanem hogy chac munkal
'ic.

A ki

XXXV. RESZE.

A ki imadkozic, es etzersmind vgy
an bayal karoml, miképen halgattyá
meg aitaz WR:

A ki meg mossa magát, miuel hogy
holt testet illetet, es ismet ait illeti,
mit hasnál ennec à feredés? Ezenké-
pen vagyon annac az ember nec dol-
ga, à ki bôytel az ô bûneiért, es ismet
mind vntalan vékezic: Kichoda hal-
gattyá meg annac ímadságát, es houa
lesen végre az ô bôytir:

Az Isten parancholatinac meg tar-
tásafénességes áldozat: Es az Isten pa-
rancholatinac magastalása, ez à has-
nos áldozat.

A ki sűue sierént hálád ád az Isten-
nec, ez tiista semlye lisstel áldozic.

A ki az ôfelebarattyahozi írgalmas,
ez dichíretnec áldozattyáual dichiri
az Istent.

A buntól valo meg sünés, kedues
áldozat az WRnac: à gonos cheleke-

75

K 3 detto!

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
dettől való meg bűnés , igaz áldozat
az WRnac meg engetstelésére.

De mind ez altal ezért üresen (Mert
eßt mődgýác: Ha à ió chelekedet semmit nem haj-
nál, tahat semmi iót ne tegyűuc, mètzneç à papoc-
kal?) ne ménny az WR eleybe: Mert e-
zeketis meg kel müuelni, az Isten tör-
uénycerént.

Az igaznac égő áldozattya meg é-
kefűi es meg gazdagíttya az óltárt, es
gy önyöriúseges illat à felséges előt :

Az igaznac áldozattya kedues, es so-
ha elfeledésre nem iút.

Vidam ortzaual tisztelyed es dichô-
iched az Istent, es á te sengeidet tisztan
meg ad ô néki,

A mit adnod kel, ad ôremest, es sien
teld vidam sűuel à te dézmaídat.

Adgy à felségesnec, à mit adot tené
ked: Es à mi à te hatalmadba vagyon,
ad vidam ortzaual: Mert az WR, à
kigazdag meg fizetô, hétképen fizet
meg teneked.

A te

XXXV. RESZE.

A teaiandokidba el ne chipgy:mert
nem kedues az WR előt: Ne eyts va-
lamí nyereségetskét magadnac, mikor
áldoznod kel.

Mert az WR boissu álo: Es fint-
ch ô nála sômél valogatas: Meg segíti
à segér, à sômelyre sem néz, es meg hal-
gattyá à nyomorultoknac kônyôrgé-
sét, nem vtálya meg sem az aruáknaç
kônyôrgések, sem az ôzuegyeknec
panasjolkodásokat.

Az ôzuegyeknec kônyvv hulataši,
le chôpegnec ortzaiokon ; defel kiált-
nac azoc ellê, à kic kifacharyiáç ôket.

A ki az Istennec sôlgál, kedues ô e-
lötte , es annac imadsága mind à fel-
hôig fel hat.

A nyomorultaknac imadsága altal
hattya à felhôket, es meg nem ál, mind
addigis, míg nem az Isten eleybe iút,
meg sem sűnic, míg nem à felséges rea-
tekint: Es az WR igazan itili es bûn

K 4 tet, cl

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

ter, el nem halgathattya végre, el sem
szenedi, hogy az írgalmatlan firsír
farchikat meg ne rontsa, es hogy effelé
ken meg ne álya az ő boszuiát, es ho-
gy elne vesesse minden azokat, à kic eze-
ket nyomorgattyá: Mondom hogy
à hamissaknac hatalmasságát el ne
rontsa, es minden nec meg fizessen az
ő chelekedete sérén, iutalmat aduán
az ő érdemec sérén, hogy az ő népé-
nec boszuiát meg álya, es meg vida-
mitsa őket az ő írgalmasságaual.

Miképen az eßő ackor lésen ideie
koran, mikor nagy aszály vagyon: Az
onképen az írgalmasságis alkolmasson
iö, à bűségneç ideiéni.

XXXVI.

E CAPITOL. SVM MAIA.

Az Isteni fogadásokkal valo imadságrol, es az
Istennec ismeretiről.

VR mindenhato Isten, konyörüly
raytunc,

XXXVI. RESZE.

raytunc, tekints mireanc, es rettents
minden nepeket: Emeld fel keze-
det az idegenekre, hogy lássák meg à te
hatalmasságodat, es miképen az ő fö-
mec lattára benteltettél minálunc: a-
zonképen à mi lataunkrais mutasd
felségesnec lenni, temagadat ő kô-
zettec, hogy miképen mi, azonképen
őkis ismeryiec, hogy nintsen más Istë
tenaladnál WRam. Tégy vy iley-
őket es chodakat, teryiezdkí à te keze-
det, es à te iób karodat nagysagoson:
Busulymeg es őski à te haragodat: Ra
gaddel mint à forgosel à te ellenkôdő
det, es törödösre à te ellenségődet, es
sijes nagy hamarsággal, es emlekőz-
zöl meg à te eskesedriől, hogy hirdet-
tessenec à te chodalatos chelekődetid:
Sebős tûz emessé meg őket, akic ily
nagy testi szabadsággal elnec, es vesse-
nec el, à kic gyôtric à te népedet: Rôts
megfeieket à feiedelmeknec, à kicel-

A I E S V S S Y R A H K Ö N Y V E N E C

lenséginç minékunc, es eßt mondgy-
áç: Mi chac egyedül (Egyedül az az, sem
az Isten.) vagyunc. Gyüyts össze Iacob-
nac minden nemzetéget, hogy te ö-
rekséged legyen mint elein. Konyö-
ruly à te népeden, mely à te neuedre ne
ueßtetöt, es Izraelen kit te elsö sütet-
tednec híß. Jerusaléneç varosán, à hol
à te sient templomod vagyon, es à hol
lakozol. Epits meg Siont, es ismet ta-
madgyon fel ot à te Igid, hogy igen ki-
teriyedgyen à népec kózetz à te díchö-
séged. Mutasd kegyelmesnec temaga-
dat azokhoz, à kic te örekséged eleit öß-
fogua, es telyesítbsz à te te propheciai-
dat, melyec à te neuedbe hírdettenec:
Fizesmeg azoknac, à kic téged vár-
nac, hogy à te Prophetaid igaz mon-
dóknac talalrasanac. Halgasdmeg W-
Ram azoknac konyörgezet, à kic te-
ged ségeitségül hinac, Aarónac à te né-
peden valo áldása sserént, hogy min-
nyaian

X X X V I I . R E S Z E.

nvaian, à kic à földen laknac, meg ifme
rx, hogy te WR örec Isten vagy.

X X X V I I .

E CAPITOL. S V M M A I A.

Az eledrol, hazugfágról, álnac fúwról, es à iö
abßonyialatrol. Touaba az igaz baratfágról, à tø
natfrol, à bøytról, es à tobzodasfrol.

M Indenf éle étket beueszen à hass:
De mind az altal egyic à masik-
nál iöb ízü.

Miképen à nyelvv meg kostolya à
vad híst: Azonképē az értelmes füvv
meg kérdezi à chalárdzsagnac igeit.

Az okos ember veszedelébe eyhet:
De à tudós ember el tudgya eßt tauosi
tatnyi.

Minnyaia az anyac sseretic à fiakat,
de azert gyakorta iob serentseiec lesé
à leanyeknac, hogy nē mint à fiaknac.

A ssep abßonyialat meg vidamit-
tya az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

tya az öferyié, es ennél semmir nínts
serelmes: Ennecfölette ha erköltsé
is belid es iambor, é hőz'e firfiuhoz né
künnyen talalhatnyi hafonlatost.

A kinec ió haz gondviselő felesé-
ge vagyon, öregbití a házi marhát, es
hívv társa vagyon, es kő oßlopa, me-
lyel vigaftalhattya magát.

A mely mayornac nintsen sőrénye
elpusztul: Es à hol nintsen ház gond-
gya viselő asszonyálat, ot à firfiu ny-
atulyas, es mint à teuelgő idestoua bu-
dosic.

Miképen né boktunc bízní à toluyay
hoz, à ki holegy varosba, hol másba
vroskodic alattomba: Azonképen à
firfiuhoz sem bízunc, à kinec nintsen
feske, de mindenút meg kel fálanyi,
valahol rea estueledic.

Minden baratunc ast mondgya v-
gyan: En is batatod vagyoc: De nekic
chac néuel baratinc.

Mikor

X X X V I I . RESZE.

Mikor à baratságos emberec kőzet
valo egyesség meg bomol, mind hala-
lig meg annac keserűsége.

Ah honnan tamádot ez éktelen es
ártalmas gonoszság, hogy teljes mind
ez vilag hitetlenséggel:

Mikor barattyoknac ió béréntseie
vagyon, vigadnac övele: De à hol go-
nosz béréntseie vagyon, à baratságos-
bol ellenségössze leßnec: Kőnyörülne
rayta, hasoc kedueiért: De mikor sük-
sége történic, öc mindiáraft à payshoz
(Paishoz, az az, ryomma valo baratfágot, es ol-
talmat keresnec, es semmit nem gondolnac lelki if-
meretöckel, es istenneckel.) folyamnac.

Minden tanatsado tanatsot akar
adni: De nekic az ö tulaydon hasno-
kert adnac tanátsot; meg oltalmazzad
ezokaert magadat à tanats adóktól:
Meggondold előßer, hogy ha hasnas:
mert netalátam ö magánac akar has-
nalni, es tegedet veszedelembé eyte-
nyi:

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
nyi: Ást mondgya , hogy ió vton va-
gy, de azért ellened vagyon, es ást . S-
meli, à mi kőuetkőzic.
Ne tanatskozzál aval, à ki kétséges
te kozzád : tanatsfodba se ved ást, à ki
írigyködik te read.
Mert ez sánte vagy lenne , mint ha
valaki tanátsot kérdené az ásibonyál-
láttol, minemű tisztességet kelyen ten-
nyi az ó ellenségénec, à vagy az ó fé-
riénec paraznaianac, à vagy mint ha
à felékony embertől kerdenel tanátsot
mikepē kelyen az ellenséggel meg üt-
kőznyi: à vagy mintha az áros embert
kérdened, menyeuel bőchül ye à te aru-
dat iobnac, az óuénél: A vagy à véuó
embert kerdenéd, mint kelyen à te mar-
hadat eladnod, à vagy az írigy embert
à másával valo ióltérelről: A vagy à ke-
gyetlent, es az írgalmatlant à meg bo-
chatsnac módgyarol, à vagy à restet à
füntelen valo munkarol; à vagy à této-
valo

XXXVII. RESZE.

valo es rest berest, minemű hivvséggel
kejen meg berzenyi az óneki hagyot
dolgot: à vagy à túnya folgát à hazbe-
li dolgokrol. Esseléket tanachodba be-
ne végy , de mindenkor az Istenfelé-
kel légy együt, à kiket tudsz, hogy az Is-
ten parantsiolatit kőuetic, kic egyet ert-
senec teueled , es könyörülyenec teray-
tat: Ha történet serent eisel, ezeknec
tanatsfahoz ragaškodgyál : mert hiueb
tanats adókat nem talalsz ezeknél : Es
effle egy, akarmitis nyiluabban által
iát , hogy nem hét vigyazo is az stra-
san. De mind az altal, minden dolgaid-
ba à felségest hiyiad ségéségül , hogy
vigye elő à te dolgaidat , es ne hadgy-
on tegedet elesned , à vagy téuölge-
ned.

Minekelőtte valamit elkezdenél, an-
nakelőtte meg kérddgyed, es minekelőt
te valamit chelekednél, tanátsot kér-
dgy róla . Mert à hol valami vy dolgot
akarnac

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
nac sserzenyi lüseg, hogy imé négy do-
lognac egyic ot ielen legyen: Ho...
legyen a vagy gonosz: hogy élet, vagy
denkor à nykőzzéc belölle, es eft min-
halál kőuetelv igazgattyva.

Találhatnyi oly embert, ki másnac-
ió tanachot tud adnyi, ki másnac bőlts
ő magánac nem bőlts.

Ismet találhatz oly embert, ki más-
nac éles tanatot ígyekőzic adnyi, de
az egyéb emberec nem öremest halgat-
tyác, es à kuldusságba marad: Mert
az WR keduesse nem tötte, bőltseség
síntsen ő benne.

Sokan az ő tulaydon bizonyág ve-
telekből bőltsélkődnet, es ezec az ő ta-
natockal használnac à közenségnec, es
vgy mint meg tapasztalyac, à mi has-
nos. (Aliás, Es βιντε rea talánac arra, à mi has-
nos.)

A bőltsfirfi tudgya tanitani az ő
népet: Tanátsáual is használ egyebek-
nec, es

X X X V I I I . RESZE.

nec es meg talalya à tzélt.

A bőlch firfiat igen dichiric, es min-
nyaian valakic láttiyác őtet, magas-
talyác dichiretel.

Minden életénec eluägezet ideie va-
gyon: De az Izrael ideie fiamnékül va-
gyon.

A bőlch firfi nagy bechületbe va-
gyon az őueinél, es az ő neue őrecké
meg marad.

X X X V I I I .

E CAPITOL. SVMMAIA.

A betegsége valo imadkozásrol, az oruos dok-
tor bechületiról, à holtakért valo nem somorke-
dásrol.

E Des fiam, esébe vegyed, à mi has-
nál à te testednec: Es à mi meg
bánttya à te egésségedet aual ne ély:
Mert nem minden használ mindenec:
Mindē ember sem gyönyörkedic min-
den fele éteckel.

L Min-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

Mindenféle draga éteckel meg ne
tölch magadat, mohon se egyél: Mert
à móhság betegséget nemz, es à meg
elegétheretlen tobzodo sokféle faydal-
mat sienued.

Sokan meg foytattanac à tobzodás
miat: A ki kedig mértékletességgel él,
hoßsu ideù leßen.

Tisztelyed az oruost mítlo ajándoc-
kal, hogy süksegdnec ídeien elhes vé-
le: Mert az WR teremtőtte ôtet, es
az oruosság à felségesfól tamadot, à
Kiralyokis tisztelic ôtet: Az oruosnac
tudománya felmagaftalya ôtet, es na-
gya tésti ôtet à feiedelmeknél, es az vr-
aknál.

Az WR á földböl hosta ki az or-
uoslásokat, es az oruoságokat, es az e-
sés éber meg névtalya azokat: Mert
à keserű vízis meg édesedéc, à fánac be-
lebochatasával, hogy meg ismertetnè-
jéc annac ereie. Es eßt è tudomant az
embe-

XXXVIII. RESZE.

embereknek adta, hogy díchirtessec es
felmagastaltasséc az ô chodalatos che-
lekedetibe: Mert ezeckel meg gyogy-
íttya es meg chédesítî à fayalmokat,
a patikárius is ezekböl chinalya az or-
uosságokat. Rövideden, az Istennec
minden chelekedeti elő nem samlaltat
hatnac, es ô ád minden, valahol vala-
mí ió vagyon à földén.

Edes fiam, ha meg betegülendes, es t
meg ne vtald: Kónyôreggy az WR-
nac, es meg vigaszt tegedet: Szûnyel
meg (Az az mintól előßer tarts penitenciát, an-
nakutanna à kereßtyénec imadságát kerryed, es
vgy ély az oruossággal) à buntöl , tisztít
meg kezeidet, es áte süssedettöd tisztá-
ua minden bûn töl, gyûlys kedues illa-
tot, es semlyét, es keuér egô áldozatot,
mint ha mindiára st kímulnál è vilag-
bol: Ezeknec vtana hiurasd el az Or-
uost: Mert az WR teremtőte ôtet,
es el ne bochásd ôtet, holot ilyen igeni

A IES VS SYRAH KÖNYVENE
SÜKSÉG LEGYEN TENÉKED.

Történetic oly óra, hogy a beteg
chac az oc által (Az az, Az imadság hadhatob
az oruofságnal, es a pap inkab segit az oruosság=nal.
De riukan vadvanc, kic telyes füiböl meg térenec:
Ezokaert mind a pap, es mind az imadság meg
vtáltatic,) meg segítetic, mikor az WR-
nac imadkoznac, hogy meg vigassá
ötet, et hogy soc ideig élyen.

A ki az o teremtőie előt vétkezic,
ez az oruos kezebe esic.

Edes siam, ha valakinec meg történic
halni, sírasad es keseregied, mint ha na-
gy keserues banatod volna, es kőtőzd-
be az o testét, es temesdel tisztességgel:
Könyuet hulas, es siry süued sierént
egy avagy két napon, hogy az embe-
rec g onosul ne bolyanac te felöled:
De minden az altal ísмет meg vigastal-
yad magadat, hogy a keserűség miat i-
gen meg ne bantásál: Mert a lelek nec
keserűsegéból halál következic, es a
TüvvneC somorusága meg erőtlénit.

A ke-

XXXVIII. RESZE.

A keserűség es a biegenseg meg nyo
moni ty a bieuet a késertetnec ideien,
es igen hamar vétkezic.

Ne adgy helyt a te süuedbe a keserű-
ségnec, hanem ki üzd ötet, es gondol-
kodgyál, végettölk (Mint sent David Prophe-
ta chelekedé a z o sia felöl, eszt monduán: Enmegy-
ec o hozza, o nem tér enhozzám; Ennekem ma,
holnap tenéked) el sefeledkezél: Mert a ha-
lalbol ninchen meg téres: Ónéki sem
használis semmit, de magadnac ártás:
Meg emlekezzél, hogy miképē o meg
holt: azonképen tenekedis meg kel
halnod, tegnap ennékem, ma tenéked.

Mikor immar a meg holt nyugada
lomba legyen, tahát súnyélmeg a bá-
nattol, es vigastalyad temagadat o
rayta, miert hogy az o lelke innen ki
menekedet.

XXXIX.

E CAPITOL. SVMMAIA.

83

L 3 A ból-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A bőlcheségben való gyarapodásról.

A Ki írást akar tanulni, egyél do logba nem lehet foglalatos: Es à kinec tanulni kel, sűkség hogy annac babad üresége legyen. Mint tanulhat az, es mint oluoshat írast, à ki az eke sárutarttya, es à ki inkáb akaryia az ökreket ingatni az ostorral, es egyéb efélé dolgokba foglalatos, es semmit nē tud egyebet, hanem chac az ókrec felöl bóni: Ennec à parasztí dolgokrol kel gondolkodni, mit vesen ennyic mint estue s' mindholual az únóknec.

Ezenképé à farago mesterec, kic minden eyel nappal munkalkodnac, es képeket faragnac, es arra ígyeznec, hogy külemb külemb féle műueket vegezenec: Ezeknec arra kel gondot ylfelnic, hogy mesterségeket ielentséc, es minden eyel s' minden nappal arra kel gon dolnyioc, hogy meg késithesséc, à mit el kezdettenec.

Ezenké-

X XIX. RESZE.

Ezenképen à kouachis az ülöiére es in... helyére gondol, es à tüzzel mun kalkodíc, es à kohnachevsege uelfárad doz, à veróknec pengése zöng az ó füleibe, es nagy sorgalmatolsággal i gyekézic, hogy műuet eluégezze, es arra kel gondolni, miképen vegre vihesse, es minden estue, s' minden reggel arra kel ígyekézni, hogy ast s'épen meg si karlya:

Ezenképen sűkség, hogy à fazakaf is az ó munkaiara viselyen gondot, es à korongot kel haytaní labaiual, es egy neminémű fő gondal abraßtatni az ó műuet, es nappal elintézet munkaia vagyon: Az ó karyáiaul chinal műuet à sábol, es minden súntelen hayla dozuán elfárad: Arrakel kedig gondolni, miképen igen s'épé mázzal meg ékesítse az ó műuet, es miképen reggel es estue meg tisztitsa az ó keméteiét:

Ezec minnyaian az ó mesterségek

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

re visel nec gondot, es minden ic arra i-
gyekezic, hogy értsé az ö mesterségét.
Ezeknél a városbeli emberek nem
lehetnec: De kőuetségbe ezeket nem
küldhetic: Mert a közenség gondgyat
nem viselhetic, a közenség igazgatasá-
ra sem alkolmatosoc. Gyors elmeiec a-
vagy értelmec ninchen az írásnac taní-
tasára, a vagy, az ítletnec es az igasság
nac hírdetésere. A bőlcheknec sép
módásit nem oluoshattyiac: De a házi
dolgokra kel gondot viselniec, es sem-
mire egyébre nem gondolnac, hanem
chac hogy az ö munkaiokal valamit
nyeryienec.

A ki kedig arra ígyekezic, hogy a
felségesnec törünyet meg tanulyia, en-
nec meg kel tudakozni a régieknec
minden bőlcheségekröl, ennec meg kel
oluosni a prophétac könyueit: Ennec
nézni kel a ieles firfiaknac chelekede-
tekre, es meg kel gondolni, mit akar-

naca

X XIX. RESZE.

ná, a vagy mire tanítnac. Ennec sűk-
ség, hogy meg tanulya a lelkí sép mon-
dasokat, es hogy a mély besédkbe gya-
korlya magát. Ez ilyen ember folgal-
hat a feiedelmeknec, es ez forgóthatic
a nagy vrackőzet. Erit mas országba-
is el küldhetic kőuetségen: Mert meg
késertete az embereknel, mit tehet es
mit nem tehet, mi hasnalyon, es mi árt
son, mi ilyéc es mi ne ilyéc. Ez meg
gondolya, miképē kelyen felkelní reg-
gel az WRnac keresésere, a ki ötet teré-
tette, es miképen imadkozec a felséges
előt. Ez bayatis nagy bizodalommal
nyittha fel, es imadhozic a telyies nép-
nec bűneiért. Es mikor az WR ekle-
men meg engeszteltetet, ackor ö neki
bőséggel bőlcheségnec lelkét ád, ho-
gy hatalmasson bőlch tanachot es ta-
nuságot adhasson, melyekért hálátis
ád az WRnac az ö imadságiba. Es az
WR ennec tanachinac es tanitasinac,

85

L , ió se.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
iö ferentsés előmeneted ád. Es ez elő-
ßer ö maga mindennt iól meg rölk:
annakutána mondgya meg az ö mon-
doiát, ez tanuságat, es ast bient irasbol
meg bizonyítta. Es fokan chodalyac
annac bőlchesegét, es az soha el nem
vész, arrol à firfiurol sem feledkeznec so-
ha el, es az ö neue nemzetsegéről nem-
zersegre meg marad. Valamit ez ta-
nitot, kúlyeb teryied, es à gyülekőzet
dichíri ötet. Addig, míg él, tiszteltesb
neue leszen, hogynem mint egyébnec
ezernec: Es halála vtan meg marad az
ö híre neue.

XL.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az Istennec chelekedetiről: A ióknac es góto-
soknac alapattyokrol, es az emberinyaualyaság-
rol.

Még több dolgoc vadnac, melyeket
meg kel mondnom: Mert oly-
an va-

XL. RESZE.
an vagyoc mint à telyes Hód.

Engedgyetec ennékem bient fiac, es
neukedgyetec mint à víz folyas mel-
let plántált rósac, es adgyatoc ió illatot
mint à temiéni: Viragozzatoc mint à
Liliomoc, hogy ió fagu illatot adgya-
toc: Nagyságon énekelyetec az
WRnac, es dichiryietec minden ö che-
lekedetibe, hírdessétec az ö neuét nagy
vigassággal, dichiryietec es hálát ad-
gyatoc, énekłessel, es zengéssel, ešt
monduán.

Az WRnac minden chinalmanyi
igen ió, es valamit ö paranchol, à meg
leszen az ö ideiébe, es egy bsem pilantál-
ba nem illic, hogy valaki ešt mödgya:
Mire valo ímész: Mert az ö ideiébe e-
lő ióneç, es minden keuanságokat fely
ül haladnac. Miképen az ö paranco-
lattyabol à vizekis vgy álnac vala mi-
nt à Kőfaloc (A veres tengerbe es à Jordan vi-
zebe) es az ö besédeuel meg álnac à pa-
tokoc

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

takoc mintha berekesfue tartanánac.
Mert valamit chelekedic ô az ô pata
cholattyáual, az igen gyönyörűséges,
es mikor ô segít, nem panasolkodha-
tol, hogy valami héia volna.

Emberek nec minden chelekedeti
nyiluan vadnac ô elôtte, es semmi el
nem reytetet az ô bômei elôt: Minde-
neket lát ô e vilagnac kezdetitôl fogua,
mind e vilagnac végeig, es ô elôtte sem
mi vyság nint. Nem illíc, hogy est
mondgyad: Mi hasna vagyon ennecc:
Mert mindeneket teremtet, hogy az-
oknac valami hasnac legyen.

Az ô áldása ídestoua séleduén foly
mint à patac, es à földet neduesiti mint
az ôzenuiz. Vífontac, az ô haragia
veri à paganokat, es meg hadgya ôket
saradni mint à víz folyam nekûl valo
földet.

Az ô chelekedeti à sienteknél iga-
zac, de az Istentelenec ezekel meg bán
tatnac.

XL. RESZE.

tatnac. Mindôvalami kezdetitôl fog-
ua erômtetet, ió az Istenesknecc: de
az Istentelenek nec ártalmas.

Az ember nec életére súkség à víz, à
tûz, vas, só, liszt, méz, tey, borr, olay es
à ruházat. Az Istenesknecc mind ez-
zecc iauokra vadnac; de az Istételemek
nec veszedelmekre.

A séleckôzzulis nemelyec ártásra
terêtôttenec, bossu álasáért, es az ô se-
bességeckel kárt tesnec: Es mikor à
nyaualya el kôzelger, ackor haborog-
nac, es à földet az ôforgoselek ál-
talfuyác, es annac haragiát be telyes-
sitic, à ki ôketterômtette.

A tûz, à kô esô, az éhség, à halál,
mind ezec bossu álafra terômtettenec
A mérges scorpioc, à kégyoc es à fegy-
uer, ezekis bossuáláfra teremtentenec,
az istentelenek nec el veszésekre: Ezec
vgy mint ôruendezuén gyorsan be tel-
yelitic az ô parancholattyát, es késen
vadnac,

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

vadnac, ha valamikor az Isten az ő munkaockal akar elnyi éföldön, es mi kor elő iő az az orátska, meg nem sűn nec.

Ez ámit akaroc írnom, tudni illíc, hogy az Istennec minden chelekedeti iőc, es hogy mindenec az ő ideiébe has nos, hogy senki ast nem mondhattya: nem mindenec iőc. Mert mindenec az ő ideiébe dragalatosoc, ezokaért dichi rendő az WRnac neue, es minden sűuel s' mind sával hálat kel őnéki adni.

Fáradsg es nyaualyáság az embereknec élete, sűletések tölfogua, minden addig, míg á földbe temetetnec, mely mindeneknec annya: It őrecke valo forgalmatoság es gond vagyon, remenség, félelem, es végre ostan halál, minden a tisztességbeliekbe, s' minden az ala valo rendbeliekbe à földen, minden azokba, à kic coronaual es bárfonyal meg ékessítettenec, s' minden azokba, à kicala

XL. RESZE.

kic ala valo ruhaba őltestenec, It nin chen kőzi á haragnac, az írigységnec, á vetekedésnec, á feddődésnec, á halál veszedelménec, az írigységnec es à vis sia vonásnac, még mikor valaki eyel ágyába nyugodni es alonni akaris, küllemb küllemb fele gondolatoc gyakor lyác ötet: Noha egy kichíne el sonderedikis, de azért heiába vagyon: Mert felretenti ötet az ő álmodozása, mint ellenségit latnaia rea ionti: Es mikor felszerken, es látta, hogy békességebe vagyon, olyan indulat vagyon benne, mintha elfutuan ellenségitől meg sábadult volna, es igen őrül rayta, hogy ez éfelelem heiába valo volt. Ez meg történic vgyan minden álaton, minden az embereken, s' minden á harmokon. De az istenteleneken hétzerrel inkáb.

A halál, á vér, á feddődéssec, a fegyuer, á nyaualya, az éhség, à vesedelem, es á nyomoruságoc. Mindezec az Itentele-

A IESVS SYRAH KÖNYVENE
tentelenec ellen ferzettetenec; Mert
az özenüzis o érőttec iöt el.

X L I.

E CAPITOL. SVM MAIA.

E vilagi iofágnaç el fogyatkozásárol, es az igas
ságnaç örecké meg maradásárol. A bőlchesegről,
a hitetlenec fiairol, az attya fiaisa grol, es az WR=
nac felelmeről.

Minden á mi á földből vagyon, is-
met földé leßen, miképen minden á
folyo vízekis á tengerbe folnac vissza.

Mindē aiándokockal valo meg ron-
tás, es minden gonosul kereset gazdag-
ságoc el vesnec: de az Igasság öreké
meg marad.

Az istenteleneknec gazzdagsági el-
fogynac, nem külben mint á folyá-
soc meg sáradnac, es miképen á men-
dőrgéneç chatagása meg sűnic á za-
poreskőzet.

Orulnec míg aiandékot vesnec: de
annakuta-

XLI. RESZE.
annakutánna Ó magoktol elrontat-
nac.

Az Istentelenec maradéka ágac né
kül lesen, es az istentelenec gyökere
sáraz kősalon: Es még ha ki folyo víz
mellet lesnekis, de azert kisaggatnac,
m' nekelötte meg érnec.

Az isten sereint valo élet kedig oly-
an, mint az WR tol meg áldot kert, cs
az írgalmasság meg marad (Az az az Is-
tenec ió téteményéről soha az isten el nem feled-
kezik) mind örecke.

A ki az Ó munkaiaual él, es meg élé-
gesic, ez chendeséletbe él, ez minden
kenchec felet valo kénts nec talalása.

Gyermekeket nemzeni, es várost
építeni es ékőliteni, örecké valo emle-
kezetet serez: De à tissteletes assón-
yálat minden kettőnél ne mesb.

A bor es az éneklés meg vidamít-
tya à sűuet: De à bőlcheség minden ket-
tőnél gyönyörüségesb.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

A sípoc es à hegedőc édes zöngést
adnac: De az édes besed gyönyörűsé-
gesb mind è kettönél.

A te siómed öremest nézi aßt, à mi-
ékes es s'ep: De à virágos mező gyö-
nyörűségesb mind è kettönél.

A kinec barattyá vagyon, meg la-
togattyá az ô barattyat súkségénec i-
deien: De à hazosoc sockal inkáb.

Az attyafiu segíti az attyafiat az ô
nyaualyába: De az irgalmaság sok-
kal inkáb.

Az arany es az ezüst taplalyiác à
fifiat: De à ió tanats sockal inkáb.

Az WRnac félelme semmibe meg
nem fogyatkozic, emberec segetsége-
tôl sem súkölkedic.

Az WRnac félelme olyan, mint à
meg áldot, es az igen kies kert es sem-
mi ninchen kiesb.

Edes siam, ne ad magadat kuldusság
ra: (It karhoßtattyá à hizelkedôket, es azokat à
kicnem

XLI. RESZE.

kic n'm szegyenlic à más ember aßtalánál etelét, à
resteket es à tunyákat, kic à munka előt futnac.)
Job meghalni, hogy nem mint kuldul-
ni.

A ki más ember aßtalánál igyeke-
zic enni, ez nem gondol az ételnecke-
resésének tiszteltes modgyara: mert à
más ember étkeiért vétkezni kel: De
az ebes fifiu eli el igyekezic tauosítani
A kuldult kényér ió izü az ortzátlan
embernec: De végre ez veszedelmes
hidegtörésse valtozic.

O halál, mely igen keserô à te rolad
valo emlekezet, à kinec mindenbe iól
vagyon dolga es gazdag, à kinec sem-
mi gondgya niachen, es à ki még ehe-
tic.

O halál mely édes vagy à ssegennec,
à betegesnec es à vennec, annac à ki à
gondba elmerüluen feksic, es à kinec
iób reménsége ninchen.

Ne fely à haláltol; Gondold meg
90
hogv az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

hogy az WR így rendelte minden testre, minden a te előtted valokra, minden a te vtanad valokra. Es miképen álhatnac az Isten akarattyá ellen, hataliz, vagy ha ezer esztendeig élnélis: Mert a halálba nem kérdig, míg éltlegyen valaki.

X L II.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Az istentelenec alapattyárol, az ió hirnewről, a fenitékrol, paraznáságrol, hazugsagrol, orságrol, es a hizelkedő aßszonyálatrol.

A Z istentelenec fiai, es a kic az istentelenekel tartyác, merővtalatoc lesnec.

Az Istentelenec gyermekinec őrek sége elvész, es azoknac maradéki vtalatoloc lesnec.

Még a gyermekinekis panasolkodnyiokel az Istentelen attyárol: Mert őröttevtalatosoc.

Iay

X L II. RESZE.

Iay tûnéktec ifsentelenec, kic a felisége ec iörue nyét el hagyatoc: Akar élyetec, s' akar halyatoc, átkos, ac vadatoc.

Miképen az, a mi a földböl iö, ifmet a földbe tér: Azonképen az istentelenec az átokrol karhozattra menne.

Netalamtan nyomorusági lehetnec az embernec míg a földen él: De az Istentelenec neue őreké elvész, mert min denestől fogua meg vetetet.

Meg lásd, hogy a ió neuet meg tart-sad: Mert bizonysob es álandob, hogy nem mint ezer rakás arany.

Az élet akar mely édes es gyönyörűséges legyenis, de mind az alal keves ideig tart: De a ió hir névv őreké tart.

Edes fiaim, ió sierentsétknec ideiéni meg laffatoc, hogy az isteni felelembe meg maradgyatoc.

M 3

Miert

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Miert ségyenlitec az én Igeimet?
Vadnac,kic ast ségyenlic, à mit nem
kellene ségyenleniec: Vadnac,kic ast
dichiric, à mit nem kellene dichirniec.
Szégyenlye az attya es annya,ha pa-
raznalkodíc. Siégyelyéc à feiedelmec,
es az W Rác à hazugsagot . Szégy-
enlye à biro es à tanach à hamissagot.
Szemérem à kősségbe es à népbe az en-
gedetlenség. Szégyenlye az, à kinec ba-
rattyavagyő, hogy az ó batattyán tőr
uéntelenseget tései. A somséd ségyen-
lye az orságot. Ssemérē,ha à kenyeret
az astalnál gorombaul honod alá forí-
tod. Szegyenlyed,ha samot nem ad-
hatz,es másnac kőßenetését el nem fo-
gadod. Ségyenlyed, hogy à kuruakra
nezz,es à te rokonfagodrol elfordítod
ortzádat. Szégyenlyed à más órekség
nec el eméstését, à hazasságért valo a-
tandokozást, es à más ember feleség-
necke-

XLI. RESZE.

neckeutanásat. Szégyenlyed à más em-
ber hulgalo leányánac keuahasát, es az
Óagyá, mellet valo álast. Szégyenlyed
hogy à te baratoddal valo ió te temeny
edet panaslod , es mikor valamít aian-
dokon adtal, ne häd Ó néki sômære. Sié-
gyelyed ki íelentened ast, à mit hallot-
tál, es ki hirdetned à mit titkon módöt
tanac tenéked. E képen à te ségyelyé-
sed tiszteltes lésen, ferelmes es kedues
lés mindenknél.

De ezekbe(melyeket most módoc)
egyet se ségyenly, es senki kedueért el-
ne tauozzá az igastol. Ne ségyen-
lyed predicalanía felségesfnecc tőruéyit
es kótesét. Ne ségyenlyed oltalmzná
az Isten félét à tőruentlenség ellen:
Hiuen chelekedni à tefelebaratoddal,
es társoddal : Baratidnac meg teriteni
az órekséget : Figyelmesfnecc lenned,
hogy igaz fontot es mértéket tarch:
Meg elegedni véle,akar sokat s'akar
keveset

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

keveset nyery. Mondom ne ségyenlyed ígazan chelekedni à kùlsò ióknac vételébe es eladasába: A te gyerme kidet Isteni felelembe es ió erkölchbe felneuelni: A gonoß fülgát keményen meg dorgálni: A gonoß asszonyálatol à te marhádat fürgalmatoson meg örizni: A soc es ragadozo kezektöl à te marhadat elreytué tartani. Mondom ne ségyenlyed azokat, à melyeket fülgaidra akars bíznya, iol meg samlalnod, es mértékel kezekbe adnod à kélchéget es à hasznót meg iedzenet. Mondom ne ségyenlyed à tudatlanokat, es az értelemnékül valokat oktatnod: Touabba à meg haylot véneket, hogy az ifiackal ne verséggynec íntened. Igy lés nagy dolgoknac viselésére alkolas mas firfiu, es dichireted lesen mindeneknél.

A haíadon leány vigyasszattyá az áttyát, es az ó leányárol valo fürgalmatosá-

XLI. RESZE.

matosfága soc álmát meg haborittyá önéki: Mert fürgalmatos, hogy mikor immar binte virágába legyen, azon pártáha meg ne aggyon: Avagy ha férne adta, hogy az óféryie meg ne gyűlölje ötet: A vagy ha még bűz, hogy meg ne seplőszítéséc, es terehbéne elséc az öattyá hazánál:: A vagy immarférnél léuen, hogy öne vétkezé, a vagy öféryie, hogy gyermeki ne legyenec ötöle.

Miert à te leányod nem semérmen viseli magát, keményen tarchad ötet, hogy à te elléségid előt meg ne ségyenüchen, es az egész varosnac te rolad füolasra okot ne adgyon, hogy minden emberec előt meg ne ségyenüly.

Ne füromelly idestoua, hogy füppemberekét lás: az asszonyembereckel valonyavaságot se kêuányad igen. Mert miképen à ruhákhol lesen à moly: azonképen az asszonyálatoc által soc go-

M s nofta-

A IES VS SYRAH KÖNYVENE

nos tamad. Batorságosb à kemény es
nehéz erkölchü firfiuual nyayask d-
ni, hogy nem mint à hízelkedő assöy-
állattal, mely meg fidalmazza es meg
chufolya ôtet.

X L I I I .

B CAPITOL. SVMMAIA.

A Teremtet álatoc sép es ékességekröl: melyec
az Isteni dichöségneç ki ielentői es hirdetői.

Most dichirem (Alias, magaßtalom) az
WR nac chelekedetit, à sent íras
bol hirdetem az ô chelekedetit, miké-
pen oluastam azokat.

A nap vilagosít mind ez vilagon, es
annac vilagosága mindenrél tisztáb,
de még à senteknec sem engetetet az
WR tol, hogy minden ô chodalatossá
git ki mondhaßanac. Mert à mindéha
to WR igen nagyocka teremtette az-
okat, es minden teremtet álatoc, nagy-
obbac

X L I I I . RESZE.

obbac, hogy nem mint az ô méltosá-
goc ferént dichírhetnéiéc.

Ô chac egyedül tudakozza à mély-
séget, es az emberek nec sűueket, es tud
gya azoknac gondolatit: Mert az
WR mindencket tud, es lattyá mi idô
be kelyen minden nec lenni; ô hírdeti
az elmultakat, es egyetembe à iðuendô
ket, es meg ielenti azokat, à melyec el
reytettec. Ô ért minden titkokat, es
semmi ô előtte el nem reytetett. Ô
mutatya meg az ô véghetetlen bôl-
cheséget nagyságoson, es ôrektôl fog-
ua vagyon, mind ôrecke: Senki ôtet
sem nagyobba sem küsszebe nem teheti
senki tanachatol sem fûkôlkedic.

Mely igen gyônyôrûségesec ônéki
minden chelekedeti, iol lehet alég érthe
tyûc meg azokat, chac kichin es egyet
len egy fûkraiatis. Mindenec cheleked-
nec, es élneç, es ôrecke meg maradnac.
Es mindenec arra engednec, à mire ô-
néki

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

néki fükségec. Es mindenkor kettő kető ellen vagyon, es egy egy el: Es semmi fogyatkozasa nintsen egy chelekedetinekis, à melyeket chelekedic, es mindeneket vgy rendelt, hogy mindeniknec meg legyen az ô es kiualtképen valo hasna.

De kichoda elégedhetic meg az ô nagyságos chelekedetinec nézeséuel: Meg tetszic ez ô felséges volta amaz igen nagy magasságba, ékességes es szepeges ménnybe, es amá világos örec-ke valo erősségébe.

A nap mikor fel tamad, napot tesen es hírdet: Mert à felségesnec igen nagy chodaia: Délbe sárásitta à földet, es ki szenuedhetiel az ô hevvsegét: Nagyob melegséget tesen, hogynem mint sockementzéc. Meg égeti à hegycet, es chodalatos forroságot es merő tüzeket bôchatki, oly tísha feneségeket hogy à sômeket meg e-rotleniti

XLIII. RESZE.

Ôtleniti es homalyosíttya. Szûkség hegen igen WR legyen az, à ki ast te-romitette, es à ki hadta, hogy ilyen kiile- lenthetetlê nagy gyorsasággal íaryio.

A Hódatis akarta, hogy fenlyec az ô ideiébe à telyes földnec kereksgen, hogy à holnapokat eloissza, es hogy az ô folyásával estendõt serezzen. A hódnac iárasa sierént samlaltatnac az estendõnként valo innepec, es hogy az ô vilagosága neukedic es fogyatkozic, à hód teszi à holnapoc valoga-tásit: Neukedic kedig, es valtozic cho-dalatos képen.

Fenlikis à magosságos chilagos égen à menynec egész vitéssége, es enni sockenes chilagoc ékesític meg à ménnyet: Igy hadta az WR ô nékic hogy vilagositsác è vilagot à magasságba: Az Istennec igiiere meg tarttyácz ô rödeket, à vigyazasba sem faradnac meg.

95

Tekincht

AIESVS SYRAH KÖNYVENEC

Tekincht meg à bouáruánt, es di-
chiryied aít, à ki teremtette ôtet: Me-
rt nagy bép bineckel kùlembestetet.

Keregedden teremtötte à ménnyet,
es à felsegesnec keze kisèlestette ô-
tett.

Az ôigeiére nagy hó esic ala, mint
à gyapiunac pihéie, es chodaképen ele-
gyiti à vilamásokat, à telyes egnec meg
nyilásával. A fellégecfügnec, nem kù-
lemben, mint à madarac sárnyoknac
leuegéseuel fügnec: ô tébi súrűue az ô
hatalmáural à felleget, hogy chatogás-
sal kô esôt adgyon: Az ô mendörgeci
mind ez vilagot meg rettentic, à hegy
ekis meg resketcnec ô előtte.

Az ô akarattyia séréntfúnac az E-
sakies Déli selec. Es miképen à mada-
rac repülneç, azonképen kerengnec à
selec, es az ôfuuasockal haurat élegyit-
nec, vgy annyéra, hogy nagy rakasok-
ba rakodgyanac, nem kùlemben mint
mikor

XLIII. RESZE.

mikor az ôsue gyült sáskác lehulanac
A ho kedig oly igen feier, hogy meg
serti à bômet, à te bûnednekis chodal-
kozni kel amâ chodalatos ôsue cho-
portozot esõn.

Ki ôti à földre à deret mint à sôt, es
mikor à vízec meg fogynac, az eßter-
ha chöpegésec sérénberte meg kemé-
nyednec, mint à meg hedzett karoc.
Es mikor az éssaki hideg sîlfu, meg
fogy à víz: Valahol vízec vadnac, altal
fuyiá ôket, es à darab gyegeckel vgy
mind pantzélockal fel ôltefteti à víze-
ket; à hegyes helyeket meddûue tébi,
es à puštákát élégeti, es minden zöld-
dellô álatokat elsût mint à túz. Ezec
ellen oruossagul vagyon à súrú kôd, es
à hevvség vtán à harmatnac harmato-
zása: Ez visontac mindeneket meg
vyít.

Az ô igeiéuel tartostattyia à ten-
gert, hogy által ne ménnyen az ô hata-
rin, es

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
rin, es ferénserte abba híntette a sige-
tőket.

A kic a tengeren iárnac, sokat be-
sílnec annac veszedelmiről: Es mi, kic
halyiuc chodalkozunc rayta. Ot el-
mélkodando es chodalatos chelekede-
tec vadnac. Ot vagyon lekes álatok-
nac véghetetlen küllembsege, amá Cet
halnac rettenetes nagysága, ezeken
mind altal kel menni.

Reuideden mindenec az ó igie al-
tal vadnac, es mi akar mint terhelyiuc
magunkat soc beséddelis, de azért sem
minémű beséddel végére nem mehe-
tűnc: Reuideden ó maga chac a tel-
yesség (Az az, chac ó az, a ki ómagát tekellete-
séggel isméri, érti es ayanlya) es a minden. A
kar mint magasitalyuc mű mindeneket:
de michoda ez ó hoza képest: Mi-
nd az által ó felyeb valo minden terem-
tet alatalin. mindenestől fogva felsé-
ges es nagy WR: Chodalatos es vég-
hetetlen

XLIII. RESZE.

hetetlen az ó hatalma, felyeb hogy
nei mint valaki ki mondhatnaia: Di-
chiryietec es magasitalyátoc az WR-
ai, a menyéretőletec lehet, de azért ó
felségesb. Dichiryietec ótet súntelen,
telyes igyekezetetekel, es telyes tehed-
ségtekel, de azért rés feréntis chac aleg
ismerhetitec meg. Mert ki latta vala-
mikor amá nagy Istent, hogy ó felőle
sólhatna?

Kichoda dichirheti ótet, az ó nagy-
sagos es meltoságos volta ferént: Az
ó chelekedetinec küssel résétis chac a-
leg, láthattyuc valamenyéreis: Mert
meg véghetetlenec es sockal nagyobac
reytetenec el mi előtiúnc. Mert min-
deneket valahol melyec vadnac, az Is-
ten teremtet, es ismerekre adgya az
Isten felökknec.

97

XL IIII.

N ECA-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

E CAPITOL. SVMMAIA.

A ſent attyakrol valo dichiret.

D Ichiryiūc es magastalyuc à ieles Embereket, à mi attyainkat az ô rendec ferént. Nagyságos es ieles dolgokat chelekedet az WR ô altalockez dettol fogua, az ô kiielenthetetlen es nagy hatalmaúal. Bodogul vezetletéc à kôsséget, es az ô orßagokat, es felette nagy dolgokat chelekedtenec, igen nagy dichirettel, bôlcheséggel, tanáchales prophetálással, felyeb valóoc voltanac egyebknél. A kôsséget, es az alattoc valókat ígazgatták az ô tanachockal es à ſent irásnac értelméuel. Az éneklésre borgalmatoson tanítottanac, es lelkí énekeket es psalmsokat fierzettene. Kazdagoc voltanac, es ſoc iofagockal bôuelkôttenec: Üreségekhe az vtannoc valoknac a kartac haſnálni, es békességbé: ô magocfe-

XLIII. RESZE.

gocfeiedelemséget viseltenec, míg it è vilagon eltenec. Igy minden időbe dichirettel eltenec, es az ô eletekbe hires neuesec voltanac: Es ezec ió hirt neuet hadtanac az ô maradékikra. De az egyebknec semmi dichiretec ninchen, es el veftenec mint ha soha nem voltanac volna: Mikor még élnénekis olyanoc valánac, mint ha ingyen sem élnéne, az ô gyermekc ô vtanoc hir nevv nélkül valóc.

De ez embereknec (kiknec igasságoç soha el nem feletteset) ió ôrekségec maradot, es az ô magzatyoc áldottac: Az ô vtannoc valóoc álhatoson meg maradtanac à kôtésbe, es ô erôtrec az oknac onokai, es fiaknac fiai, es azoknac dichirete meg nein hal. Óc vgyan bekességbé el temettenec, de az ô neuec ôrecké meg marad: Az emberec sóniac az ô bôlcheségekrôl, es az egyház az ô dichireteket hirdeti.

N 2

Enoch

A IESVS SYRAH KÖNYVENE C

Enokh kedues volt az WRnac, es el ragatatot, hogy é vilagnac penitenciára valo intés lcnne.

Noe meg fedhetetlen nec talaltattéc es à haragnac ideién kegyelmet talala, es meg tartatec az ózen víznec ideién. Ónéki adatec az igiret es à kótes é világért, hogy töbiser egy test sem vész el az ózen vizzel.

Abrahamhoz amá híres neues patriarchahoz, es soc népnec attyához, ninchen hasonlatos à dichiretbe: Meg tartotta à felsé gesnec törüen yét, es az Isten kótest töt ó uéle, es ešt müuelte az ó testenec környülmetléseltal: Es ó hivnec talaltatot, mikor meg kesér tennéiec. Ezokaert az Isten esküvesssel igire ó néki, ešt monduán: A te magodba áldattatnac meg minden népec Toabba: Meg sokasitom à te magodat, mint à föuent, mely à tenger partytán vagyon. Es igiretet von ióuen döre,

XLV. RESZE.

döre, hogy az ó magua fel magaßtal-tathieic, mint az egnec chilagi, es óre-kesec lennenec az egyic tengertöl fogua à masic tengerig, es à folyo vizitöl fogua, a föld keregségének hataraig.

Es ez aldaſt meg erösíté minden em bereken, Isaakalis, az ó attyaert Abrahamert: Es akara, hogy ez idyen es meg maradgyon Iacobon: Irgalmason meg álda ótet, es órekséget ada óné ki, es az ó rését magánac sakaſta, es ti zenkét nemzetsegére osita.

XL V.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Mofesnec, Aronnac, es Phineesnec dichiretirol.

Tőle akara annakutanna hogy ta ómadgyon Moses, à sient firſiu, kit minden nép chodált es ſeretet, ki mind Isten előt, s' mind emberec előt kedues volt, kinet neve igen neuze-

N , tes.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

tes. Eštis tisztelé az Isten, mint à patri arkákat, mert az ellensegekhez nagy felelmekre volt, és az iginec általa nagy chodakat tört. Kiralyoc elöt fel magasította ôtter, es parancholatokat adott ôtter az ô népénec, es meg mutatta ô néki az öfelséges voltat. Kiáltképen à sent dolgokra valastotta ôtter, azert, hogy hívv vala es engedelmes, es minden emberek közül magána eva-
lastotta ôtter. Hallata ô véle az ônen sauát, es vitte ôtter egyedül à homalyos kódbe. Ônen maga ieletén az Isten, parancholatokat adott ô néki, tudni illic, az életnec es à bőlcheségnecc törüé-nyét; hogy Iacobot tanitanáia à kótés-
re, es Izraelt az ô itiletire.

Aarontis az ô attyaifat vgyan az-
on Leuitinec nemzetsegéból, azonké-
p mint ôtter, felmagas tala à sent sfol-
galattra: öreckévalo kótést tön ô véle,
es papsagot ada ô néki à nép kózett:

Meg

XLV. RESZE.

Meg ékecsite ôtter sent ékecséggel, esfe
ne utahába ôttestete ôtter, es mindenfe-
le ékecséget rea ada, es ékes késülettel
felkesíte ôtter, környül kótöckel, boka
ig valo ôttestetel, az Ephoddal egye-
tembe, köréskörnyül fügesstuén sôk ka-
rikákat, es chengeiük, hogy mikor ô
bemenne à templomba, mindenfelé
hallanáiac à chengést, à népnek Isten-
röl valo emlekezetre: E sent ruha ara-
nybol, sarga selyembol, es sederiyes se-
lyembol sötetet vala, kûlemb kûlemb
fele mesterséggel, odafügesstuén à fe-
leletnec Hosennyyétis (melybe bé fog-
laltatot vala az Wîrim es à Tumim)
(Az az à világosság, es tekéleteség) melyet
nagy mesterségel chináltanac vala, à
foglalo altal aránya draga kóukeket fog-
laluán, mely kóukeket ki metzetet vala
az Izrael tizenkét fianac nevec, az Istë
elöt valo emlekezetter: Fel töre az
arany lánnatis à sent süegen, melyen

100

N 4

kivala

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

ki vala merzue à sentseg New.

Mindenec bechüle eiec es felsége-sec, ékesseg es fénelség, semmi nem lá-tatot ezekhöz halónlatos annac előtte. Es senkinec máthiac nem vala sa-bad ezekbe ölteani, hanem chac à fő pap gyermekinec es onokainac, egy masutan, vgyan azon nemzeiségból, kic minden nap kétzer örecke valo áldozattal áldoznac vala. Mert Moses meg sentelte vala, es à sient olayal meg kente vala.

Kötés téteréc ö véle, hogy ö es az öfiai (míg à ménynec napiái meg ma-radnánac) ö néki folgálnánac: Es ho-gy napoc lennenec, es az ö nípét ö ne-uebe meg áldanaiac. Válasz a ötet min-den álöök körzzül, hogy az WRnac áldo-zneiec, hogy írali es gyuytási áldo-zattal áldozneiec, ió illat tétele, es em-lekezetre, à népnec meg engesteltete-seért, ö rea biza az ö Igíjénec folgalta-tásat,

XLV. RESZE.

tását, hogy tanitanája Iacobot az ö bi-zonság idejére, es meg vilagosítanaia Izraelt az ö törünye által.

Voltanac nekic, kic tamadás által ellent tartottanac ö néki, es írigykette-nec à pußtaba ö rea: tudni illic azoc, kic Dathánales Abirónal valanac, es Korenac dühös pártútesébe. De láta az WR es bána, es meg emészénec à kemény harag miat. Choda es retene-tes életet mutata ö hennec, es meg em-észterre öket az ö tűzeuel.

Még nagyobban tisztéleénnél Aa-ron, es örekséget adá ö néki, tudni il-lic, minden senget ö néki valasta. Min-den egyéb felet rendele ö nékic: Elö-ßer kenyérnec nagy bőséget: Mert az WRnac áldozattyát kel vala meg enniec, melyeket ö néki es az ö magua-nac ada. A földból kedig nem adánac részt önekic, örekséget sem vönec à töb néppel együt: De az WR ömaga

N s vala az

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
vala az Ó rísec, es az Ó órekségec.

Phinees Eleazarnacfia, harmad vala
é tiszteléséghé, ennec bu-goságos indu-
lattyá vala az Istennifelelembé, es mi-
kor à nép Istenét el sakadot volna, Ó
álhatatoson, erősen es batoron meg
marada. Ezokaert békességnec kóte-
sét tőnec Ó véle, hogy à sientséges hel-
nec es à népnec feiedelme lenné, es ho-
gy Ó, es az Ó magua, órecké fő lenne à
papságba. Miképen Dauiddalis, ki Iu-
danac nemzetégeból valo vala, kótes-
téteret vala, hogy chac az Ó fiai kózzül
lenne az egy kíraly. Azonképen Aa-
ronis es az Ó magua órekessé téteré-
nec, hogy minket bőlcheségre taníra-
nánac, es az Isten népét méltán igaz-
gatnaiác. Hogy à papság, es azoknac
dichősége el ne veszzen, hanem Ó náloc
meg maradgyon minden órecké.

X L V I .

E CAPI-

XLVI. RESZE.

CAPITOL. SVMMAIA.

Iosues Caleb es Samuelnec nemes chelekedetiról.

Iesus Nauénacfia (Alias, Nummacfia,) vi-
téz vala à hadba, es prophéta, Moses
vtán, ki nagy nyerességgel iára az Is-
ten valasztottírt (miképen az Ó neveis
meg ielentí) es meg álya vala boszuiát
az Ó ellensegin, à kiktöl haborgattatic
vala, hogy Izrael elvennéie az Ó órek-
séget: Igen fel maga staltatéce, mikor ki-
teryi es tenéie kariyait, es fegyuert vo-
na à hatalmas városoc ellen. Ki álot va-
lamikor, es ki volt ilyen bátor sűuú az
ütkezetben: Ó fogta meg, es Ó hulatta el
az WRnac ellenségit: Ó erőtte meg á-
lot à: v, es egy napnac két napént va-
lo hosszúsága volt.

Segétségül hittá á felségest, es amá
hatalmaszt, mikor üznéie az Ó ellense-
gít, es az WR amá nagy Isten, meg
halgata ótet, es igen nagy kó esőt ada
az Ó

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

az ő ellensegire: Es meg őle az ő ellenkedőit, mikor à hegyról leßalanac: Es meg értéc à paganoc, mineműfegyuerrel, es hadi berßámmal fegyuer közet volna fel ez è nép, es hogy az WR ő maga ielen volna az úr kezére néppel, es hogy úzôbe eytene, akar mely hatalmasokatis.

Es Moses ideiébe, ő es Caleb Iephonénac fia, ő es nemes chelekedetet chelekedéne, ot à sokasság eleybe álanac, es meg tartostatács à népet à þüntöl, es lechendesítécs à veszedelmes támadást. Ezokaertis chac è kettő marada meg à hatsáz ezer fíriac kőzzül, es be víuéc à népet à teyel es mézzel folyo földre, hogy ast birnaiác.

Es az WR meg tarta Calebét, es az ő testéne ereiét, es gyorsaságát, mind vénsegeig, hogy felmenne à föld nech gyeire, es az ő magua bira à földet: Hogy telyes Izrael meg larnaia mely ió

XLVI. RESZE.

mely ió dolog legyen az WRnac valo elgedelem.

Es à birác, mindenics az ő neue es nemzetsege sierét, azoc, kic baluany imádást nena kôuettenec, az WRtol sem fakattanakel, igen dichirtetnec. Azoknac tetemi meg mostanis gyakorta (à mint fekesnec) meg zöldelenec, es az ő neuec viraggzic à fiaknál, à kikre sálot.

Samuel prophétais, ki az WRnac kedues vala, orszagot építe, feiedelme ket válastra à nép eleybe, itile à kôsseget az istennec törünye sierént: Es az WR ismet meg tekinte Iacobot, es igaz porphéta, tisra es hivv talaltatec: Es nyiluan vala mindeneknél, hogy az ő prophéciája igaz volna. Segerset gül hiyia vala amá mindenható WRat, mikor mindenfelöl kergetnéie az ő ellenségit, es à gyenge bárányockal áldozneiéc. Es az WR menyból dör dulést

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
düléit tön, es sauát ada à nagy sél vés
es el ronta Tírusnac feiedelmit, es à
Philisteusoknac minden fő népeit. Es
halalánac elötte, minkekölötte é világ-
bol ki mulneiéc, vallást tesen az WR
előt, es annac még kente előt, hogy sen
kitól pénst nem vót volna, sör még
chac famártis, es senki ötet nem vadol-
hattyva vala. Es mikor immar el alut
volna, mégis prophetál vala, es à királ-
nachírdeti vala az öléletének végét, es
sót ada à földből, es prophetála, hogy
az Istenelenec el vesnec.

X L V I I .

E CAPITOL. SVMMAIA.

Dauidnac Nathanprophetanac, es Salomoniac
nemes chelekedetiről.

A Nnakutana Dauid kiralnac ide-
iebe Nathan prophetál vala, es
Dauid nem külben valastatéc az
Izrael

X L V I I . RESZE.

Izrael fiai közzül, mint az WRnac áldozatyára való kövérseg. Nem külben tartja az oroslanokat, mint ha à gedeletskeckel iatzadozneiéc, es à meduéket mint à bárányockal mulatna, ifiuságánac ideién meg ölé az oriáft es meg szabadita à sídalomtol à népet. Felhuza az ökezét, es parityabol hagyítuan leeyté à kevélly Goliatot. Merít à felségest hiua segetsegül, ez meg erősíté az ökezét, hogy meg ölnéie az erőss hadakozót, es felemelé sauát az önépénecc. Ešt éneklette à kösség ö felőle: Saul ezert ölt meg: De Dauid tiz ezert: Es tisztele ötet az Istennee áldasáual, hogy à kiralyi coronaual meg ékelitetneiéc: Míndenfelől elronta ellenségit, es à Philisteusokat az ölkenségit semmie tövé, es eltöré azoknac sauát, miképen é mai naponis eltorue vagyon.

Minden chelekedetiérth hálát ada a-
máfel-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEĆ

ma felséges bennec, gyönyörűséges énekekkel: Telyes bőből énekél vala, és szereti vala őt az, aki őt teremterte. Cantorokat (Alias, éneklőket) sikerze az óltárhoz, és az ő gyönyörűséges énekeit adja őnekic, hogy énekleniéć: Inneneket sikerze, hogy bennséggel és Isteni felelőmel meg illenéiec: Eftis sikerze, hogy az estendő forgása sikerent valo innepeket, nagysagolson magasztalnai ác dichirén az WR nač neuet, és reggel énekelni át benn helyē. Az WR meg bocharra őnéki minden bűneit, és fel magasztala az ő barát minden őrecké, és kötést tón ő vele, hogy Izraelnec országa, és az országnač kiralyi sike őbéné volna meg maradando.

Ő vtána kiralya téteréc bőlch Salomon az ő fia, kinec az ő attya bekességes közenseget hagya, hogy minden bekességebe bírna. Mert az Isten köres környül mindeneket meg chendesítet

vala,

XLVII. RESZE.

vala, hogy az ő neuénec házát építene és te aplommat emelne, mely nemzet ségről nemzettségre meg maradna. O mely bodogul gyarapodol vala ifiusá godba, és telyes valal er telemmel, mint a földből kifakado folyo víz. Minde-neket he tőltetől bőlch besédekel, és a te tanuságoddol, és a te neued messé es séllel fénlec a sijetekhe, és a te békességes birodalmadért chodalatos es sieremes valál mindeneknél. minden földet es minden országoc chodalyiac vala az énekeket, a bőlch besédeket, a hasonlatosságokat, a magyarázatokat es a prophétalásokat: Es dichiríct vala az WR at, aki Izraelnec Istenéneč hiuatatic. Rakásba gyűjtöttéd az aranyat, mint a fejér ónat, és az ezüstöt, mint a fekete ónat.

De a te bűned ragaszkodés az asszonyálatokhoz, es meg eftelenitettel őtölcs, es a te tisztességedhőz sijelő ra-

N gasta-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
gesztatéc: Es ašt műueléd, hogy à te fiz-
aid meg vettétenec, es harag fállna à
te maradékidra, tudni illíc, à te bolond
ságodnac meg bùntetésére. Mert az
orság meg osilec, es Ephraimba bál-
uan imado orság lón.

De azért az Isten nem fordította el
magát az õ irgalmasagától, el sem val-
tosztatia az õ meg ígirt iò chelekedé-
tét, el sem törlette mindenestől fogua,
ez õvalaštott ának maradékít, el sem
vötte az õ sereimesséne maguát. De
még valami maradékot tarrot Jácob
népeböl, es Dauidhol gyókeret.

Es Salomon aluuécaz õ attyáual,
es Roboamot hagyá vtána õ nevébe,
ki tudatlan firfiu vala, à népnec bírodal-
mara, kinec nóm vala értelme, ki baka-
dást tön à nép kőzeti az õ Isten tanatl-
kozasáual: Ennec felette Jeroboamot
Nebatnac fiát, ki baluány imadásra hi-
teté Izraelt, es Ephraimot bùntétele:

Es az

XLVIII. RESZE.

Es az õ bùnei öregbednec vala, hogy
végre kiüzetternénec az õ földekről:
Mert kúlemb kúlemb baluány imada-
fokat gondolanac, mind míg à bùnte-
tés reaioc bála.

VL VIII.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Ilyésnec, Eliásusnac es Ezekiasnac dichiretec.³
Ilyesis ki fakada mint à tűz, es az õ
besedi fel geriednec, mint à fáklya.
Ehséget es dragasagot hoza õ reaioc,
es meg kevesebite óket az õ busulasá-
ba. Mert az WRnac igiie által bere-
keszte à menyeket. Es mikor harom-
kor imadkozot volna, tűz bála à menny
böl. O mely híres neues, es nagyságos
vagy te Ilyés, amà te kúelenthetetlen,
es igen nagy chodalatos chelekedetid-
del: Kí volt valamikor olyan nagysá-
gos mint ter?

A IESVS SYRAH KÖNYVENE

A felségesnec ígiie által feltamaštad
à halotat, es à Sírból ismet hátra ho-
zad. Te à keudly kíralyokat kitasítad
az ôagyokbol, es el veſtéd. Te à Sína
hegyen hallád à iouendô meg bûntet-
tést, es Horeben à boszsuálást. Te à ki-
ralyokrol prophétáltal, kic által à nép-
nec meg kel vala bûntetni, es prophe-
tákat ſerzel te vtanad. Te à ſelvészbe
ragatattálel, ſekérbe tûzes louakon.
Te meg bûntettéſte ſerzettettél az ô
ideiéhe, es à haragnacmeg engeſtelésé-
re, minékelôtte à haragnac boszsuálásá
el iöne. Te ſerzettetél, hogy az attyác
ſnuér à fiakra valtoſtaſſad (Az az, hogy à
te prédicalſoddal aſt tegyed, hogy à fiac azonké-
pen hiuec legyenec, mint az attyác, mint Abraham,
Isaac & c.) es Iacobnac nemzetsegét há-
tra hiyiad. Bodogoc azoc, à kic tege-
det látnac, es à te baradságodért tiſtel-
tec leſnec. Ot igaz életünc lésen.

Mikor Ilyés à ſeluézbe elragata-
tot vol-

XLVIII. RESZE.

tot volna, az ôlkel böséggel Helife-
usra ſála; Az ônapiaiba diac egy feie-
delemi ſem felt, es minden hatalmas-
ság ellen gyôzhetetlen lén, meg nêgyô
zetetec ſemminémû erôdol . Halala
vtanis prophetál vala az ô teste: Elté-
be iegyeket tön, es halala vtan cho-
dakat.

De minden ezekre ſem tarta peniten-
ciat à nép, meg ſem tére az ô bûnei-
böl, míg nem kiüzetettenec az ô föl-
dekböl, es minden paganoc kôzikbe
oſtatánac, míg nem chac egy keués ma-
radékio marada, es egy ſeiedlem Da-
uidnac hazába; Kic kôzeti nekic aſt
chelekedéc, à mi kedues vala az WR-
nac, nekic kedig igen nagy bûnt tó-
nec.

Ezekhias meg erôſíté à vároſt, es
viz folyasockal meg ékeſíté, es meg é-
pité ôtet, chakányockal kivagatta à
kôuet, es kútakat chináltata: Az ôide-

O 3 icébe, fel

A IES VS SYRAH KÖNYVENEC

iébe, fel iðue Sennakherib, es elküldé Rabsacet, es emlé az ö kezét Sion ellen, es ellenségesen s' nagy kevelység, gel ingerlē öket; ot meg résketenec az ö sűvec, es az ö kezec, es à rettegés mindenfelöl meg forita öket, mint à bùlð a fonyálatot. Es segétségül hiác vala az WRat, es az ö kezeket ki teriesztic vala ö hozzaia: Es melybe à sít meg halgata öket hamarsággal, es meg Sabadita öket Esaías altal: Elüze az Asszíriusoknac seregét, es az WRnac angyala el ronta öket. Mert Ezekhias ast chelekde, a mi kedues vala az WRnac, es álhatatoson meg marada az ö attyánac Dauidnac vtán, miképen tanítta ötet Esaías, ki nagy prophéta vala, es ígaz az ö tanításába.

Az ö napiaiba hátra tére à nap, es elertett ada à királnac: P prophetál vala à l'eleknec chodalatos gázdagságával, arrol, à mi végezettre lenne: Es Sion-

béli nyo

XLIX. RESZE.

beli nyomorultaknac vigaßtalást ada, mely el súntelen mind örecké taplalhat naiác magokat: Iðuendöket hindette és elreyteteke, minkekölte meg lennéne.

X L I X.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Külemb külemb fele þómelyekról valo dichiret.

I Osiasnac neue, mint à dragalátos gyuytafi áldozot, es mint à patika beli ið illatoc, edes mint à méz az emberneç sziába, es mint à vigasságterel à lakodalomb. Istenől bochatot vitéz volt à népneç meg téritésere, es à baluány imadásnac vtalatinac el rontására: A veszedelemnec ideién telyes bù ból az WRra tamaskodot, es az Isten nec ígaz tisztelitet meg hosita, mikor à telyes föld rakua volna baluány imadással.

108

O 4

Dauid-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

Dauídtol, Ezekhiastol, es Iosiaistol meg válua, à kiralyoc minnyaian vétkestenec; Mert elhadtaç áfelségesnec törünyét.

Annakutanna végec lót à Iudabeli kiralyoknac: Mert másnac kele hadnioc az ô orsagokat, az ô dichôségeket idegê népneç. Ezec felgyuytác à Szent helnec valasztot varosát, es annac vtzait pußraua tóuc, miképen Ieremias meg prophetálta vala, kit kegyetlcnûl gyôttirénec. Ez még annyánac méhébe à prophetaságra valasztatot vala, hogy kifaggatna, rontana, pußtitana, es ismet építene, es plantálna.

Ezekiel lata az WRnac dichôségét latasba, melyet mutata ô néki à Keburímbol: Prophetala az ellenségec ellen, es vígastralást hirdete azoknac, à kic igazán chelekednec.

A tizenkét propheták tetemiis, még zöldellenec. Az az, tisztességevadnac, es à prophé-

XLIX. REZSE.

prophetácheueról emlekezneç) ot à helyen, à ho nyugosnac: Mert Iacobot vigasztaluan batorítottac, es meg sibadulást igirteneç, melyet bizonyal várnat.

Zorobabelt miképen dichiryitûc az ô méltsága sérént: Ki olyâ vala mint à iob kézbeli gyûrû: es Iesust Iosedekneciárr: Kic az ô ideiébe meg építéc à templumot, es az WRnac Szent házát meg vytáç, mely meg maradna ôrecké valo dichôségre.

Nehemiasis minden idôbe dichiren dô, ki az elrötök kôfalokat meg vytotta minékûnc, es ismet kapukat emelt, es besegesite, es meg építette à mi hazainkat.

Senki nem súletet à földen, ki hasonlatos volna Enokhoz, ki eleuen testbe az WRhoz ragatatéç. Senki nem hasonlatos Iosephôz, ki az ô attyaifainac Wra volt, es az ô népneç chodalatos

O s meg sa-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
meg szabadítóia: Az ő terem halálá-
nac vtánna haza vitézéneC. Señ es
Sem, az emberekneC igen nagy bechú
letbe voltanac.

Adam kedig minden neC felette tis-
telteret, valami él, es lelket ves ē, azért,
hogy minden töl elöser teremtetet az
Isten töl.

L.

E CAPITOL. SVMMAIA.

Simeon papnac aian lásá, neminémű népnec ſidal
mazáſa, es e könyunec négezéſe.

Simeon Oniasnac fia, a főpap, ki az
ő ideiébe porticusockal es kerégoC-
kel meg ékesíté a házat, Kőlabokat es
oslopokat vettete, a fundamentumot
melyebben ásata, es fen a templom fo-
lyosoit kőreskő ūl meg építete. Az ő i-
deiébe puſtaura a kút, de réz Gárdat
chináltata néki, Ez borgalmatos volt

az ő né,

L. RESZE.

az ő népeinec, es meg ékőſite a várost
az clenség ellen. Ieles dolgot cheleke-
dék, es ismet mindenC ió rendre hoza a
népnél,

Mikor ki ió vala a ſent helyböl, fén-
líc vala mint a haynál chilag az egbe:
Mint a telyes hod, mint a felséges tem-
plomat meg vilagosito nap: Mint a
külemb külemb ſinu ſouáruacy az ő
külemb külemb es igen ſép ſíneiéuel:
Mint válaſtot rósac tauaffsal: Mint a
vízes kerbe neukedő Liliomoc: mi-
nt a Temyén fá tskác tauaffsal: Mint
a temyén az arany temienőzöbe:
Mint az arany chéſe, meg ékesítetuén
mindfélé draga gyöngyeckel: Mint a
termő olayfa, mint a magas Cyproſfa.

Mikor rea vési vala amá díchőſég-
nec öltezetit, es a telyes ſent ékessége
fel öltezic vala, es az oltarhoz ál vala,
önenmaga meg ékesíté vala, minden fe-
lé a telyes ſentséges helt. Mikor kedig

az aldo-

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
az áldozatnac részeit elvési vala a papoc kezéből, az oltaron meg gyu ytot tűzhöz álúán, ackor az attyafiaknac sokasága körülle vala, mint à Libanos hegyen plántált Cedrusfác, es környűl fogiac vala ôtet, mint à palmafa ágac:
Az Aaronfiai minnyaian az ô díchô segekbe. Az WR áldozattya az ô kezekbe vala Izraelnec minden gyülekezeti elôt. Es az oltarnál eliár vala à papságnac tisztibe, az ô rendi sicerent, es kedues áldozatot áldozic vala à felségesnec, es à mindenhatónac: Az ô kezét nyuya az ítalí áldozattra, es ítalí áldozatot áldozéc, à szolyénec vére ből. Ôtte az óltarnac fundamentomara gyönyörűséges illatot à felségesnec, ki mindeneknec kíralya.

Ackor felkialtánac nagy zengéssel az Aaron pap fiai, es trombitálánac à trombitakal, es felemeléc az ô sauokat à felséges WR elôt valo emlekezettre; Es

L. RESZE.
tre : Es à telyes nép mindgyaraft à földre ortzaiára borula, es imada à mindenhato WRat, à felséges Istent: A Cántorokis dichirícvala psalmosockal: Es zöng vala à telyes ház az édes es nagyságos öruendetesség-nemciatra: Es à nép imadkozic vala à felséges WRnac, hogy konyörülyen oz ô népen, mig az áldozatnac vége vala, es à papoc az ô tištékbe eliártanac vala.

De mikor ismet lesál vala, ackor kiterjiesíté az ô kezét, az Izrael fiaínac telyes gyülekezetire, es az WRnac áldását ada ô nékiec az ô fiaiáual, es üd-uességet kér vala ô nékiec az WRnac neuébe: Ott ismet imadkoznac vala, es eluésic vala az áldást à felségesetôl, es eft mondgyác vala: Most minnyaian adgyatochálat az Istennec, ki nagyokat es chodalatos dolgokat chelekedic minden helyen: Ki münket annyank-nac mehé-

A IESVS SYRASH KÖNYVENEC

nac mchétőlfogua é vilagon tarás be
uölkedtet minden ióckal: Adgyon mi
nékünc vidam (Az az. ió lelk ijsmeretet) sú-
uet, es adgyon súntelen békességet, à
mi idönkhe, Izraelbe, es hogy az ó ke-
gyelmessége mindenkor, naúc marad
gyon, es meg sabadichon minket, míg
élünc.

Két népet gyülöl az én lelkem : A
harmadikot kedig vgy gyülölé, hogy
semmit nem gyülölök inkáh. A Samar-
itanosokat (A Samaritanosoc, à tetettes
sentece, az Isten fiai közet) es Philsteuso-
kat, (A Philisteusoc, à gonoß sombédoc, es à ke-
gyetlenec, à kic meg nem súnum kergetni az Isten
nec igiket) es à Sichembéli bolond nepec.
(A Si thembeliec, az engedetlen, es à haborgo köß-
ség, à kiknél vagyon az istennec igüe, de megvtál-
yák)

Est é tanuságot es bőlcheséget, à Ie-
rusalembéli Iesus Sirah írta könyvv-
be, es súuéból adta ki è tanusagot. Bo-

dog à

L. RESZE.

dog à ki ebbe gyakarlya magát, es à ki
síue berént elébe vési, ez bőlché lése-
en. Es ha ezeket chelekedendi, alkol-
mas leszen minden dolgoknac bodogul
uiselésre: Mert az WRnaç vilagosá-
ga viseli ôter.

I E S V S N A C S Y R A H

fianac imadsága.

H Alát adoc tenéked Kiraly, es di-
chirlec tegedet, én iduezitô Istene
met: Hálat adoc à te neuednec, hogy
én segétségem es olralmom vagy. Es
meg sabadítottad az én testemet à ve-
sedeleim ôl, à chalárd nyelw nec (Az az,
az istennec igüiert hûlemb kûlemb haboruságokat
kel senuedni, à hamis tanitoktol, es à kegyetlenek-
tôl, vasal es télözzel: de minden ezeibôl biwséggel,
meg sabadít az isten) es hazug siaynac töre-
tôl: es segerseggel voltal ennekem, à az
én ellensegim ellen, es meg sabadított
tal enge-

L. RESZE.

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC
tal engemet, à te nagy es híres neues ír
galmaiságod feréni, azoknac ordita-
foktol, à kicbe akarnac vala nyelni en-
gemet, es azoknac kezebő à kic lesés-
kedénce az én életem vitá: A nagy soc-
nyaualyaktol es haboruságokbol, me-
lyekbefeksem vala: A gyulodásbol, à
mely kernyül fogot vala, à tűznec kő-
zepihöl, hogy abba meg ne égnéc: A
pokolnac méliséges törkábol, à fon-
darloktol, es a király előt valo arulta-
toktol, es à hamis sentenciatol.

Kőzel valéc à halálhoz, es az én éle-
tem vgy mint pokolba merítetet vala.
Kőrnýül fogánac engemet mindenfe-
löl, es nem vala ki meg segítene: Segít-
séget kereséc az embereknel, es senkit
nem találéc. O WRam, meg emleke-
zem à te írgalmaiságodrol, es hogy te
minden időbe bízonyal meg segíteted
à tieid-

à tieidet, Mert minden meg sabadi-
taš, valaki te benned helyhezteri re-
ménsegét, es kivéset öket à paganoc
kezéböl, En imadkozom vala az WR-
nac azoc dühössége élen, es könyöreg-
uén meg maradoc vala, hogy meg sa-
badulnec à haláltol, Es segétségül hi-
uám az WRat az én WRalkódo at-
tyamat, hogy elne hadnia engemet az
én süksegembe, à keuelyeknec chufol-
lasába, miert hogy nem volna, ki enge-
met segítene. Szüntelen dichírem à te
neuedet, magastallac tégedet, es hálát
adoc tenéked, Mert az én imadságom
meg halgatac: Es meg sabadítal en-
gemet à veszeddelemböl, es minden nya-
ualyabol: Ezokaert WRam hálát a-
doc tenéked, dichírem es magastalom
à te neuedet.

Mikor még issiu volnéc, es el nem
istettetrem volna, batorsággal kere-
sém à bőlchességet az én imadságom-

P ba. A

A IESVS SYRAH KÖNYVENEC

ba. A templomba ímadkozom vala
anac meg nyereseiért, es keresém aſt
mind halalonac oraig: Az én ſiuē ſr-
uēdze abba, mint à meg ſendült ſoly-
ókbe. Egyenes vton arra megjéci vala
es ifiuságótol fogua kereſem vala aſt.
Figyelmetesen halgatom vala es ve-
ſem vala óter, ot iol tanuloc vala, es i-
gen gyarapodám óaltala. Ezokaért
hálat adoc annac, à ki ennekem à ből-
cheséget acta.

Eltekélém én magamba, hogy an-
nac igazgatáſa ſerént élnéc, es io dol-
gokra igyekezném, es ebbe meg nem
chalataſám: Telycs lelkemmel azon
valec, hogy meg nyerném aſt, es igye-
kezem vala, hogy eletembe es erkölch-
embe kőuetném ótet: A ménysékbe e-
melem vala ſőmeimet, es az én lelkem
à bőlcheségnec altal meg vilagosodic
vala, hogy immar ifiserném az én bo-
londságomat: Es valoba kiúrankozom
vala ó

L. RESZE.

vala ó hozzaia: En, es à bőlcheség, egy
ſiuē lőtiúac eleitőlfogua, es igaznac
es tisztaságosnac találā ótet: Ezoka-
ert meg né vettetem: hanem dichiretes
leſec (Az az kedues Iſtemel, es emberec előt)
Aſt ayitta az én ſiuē, es nyeréci nagy
es igen io kenchet: Az által az W R
ennekem vy nyeluet ada, euelis dichi-
rem most ótet mind órecke.

Ióuetec ide én hozzá tú tudatlanoc,
es gyúlyetec az én scolámba: A mit
nem tudtoc, it meg tanulyátoc: Mert
ketségnéki à tú lelkeitec felette igen
ſiomuhoznac: Meg nitám az én ſaya
mat, es tanítám óket: Gondolyátoc
meg most, hogy vegyetec magatok-
nac bőlcheséget ezüstnelkül, mikor in-
gyen adattatic: Vesseltec nyakatokat
annac iármába, es annac fenyítéket
ſenuedgyétec el: Imé igen kőzel tál-
tatic meg immar. Nézzetec engemet,

egy

A. SYRAH KÖNYVENE C VEGE.

egy kichin ideig tőc munkat, es nagy
vigasztalást találéc: Vagyétec à tanu-
ságot, mint az ezüstnec nagy kenchét,
es tarchatoc ašt, mint az aranynac na-
gy rakásit,

őruendezen à tű lelketec az Isten-
nec írgalmasságába, ötet se függenlyéc
(Az az vadnac kic függenlic e vilag előt vallani
az WRnac igüet, mert veszedelmet es kárt kel val-
laniec) díchírni. A sit müuelyletec, à mit

az Isten parancholt, mig idő-
tec vagyon, es ö ió iutal-
mat ad tünéktec, az
ö ideiébe.

A Iesus Syrah konyuénec vége.

COLOSVARBA NYOM-

tatot. Helthai Gaspar, es
György Hoffgreff
altal.

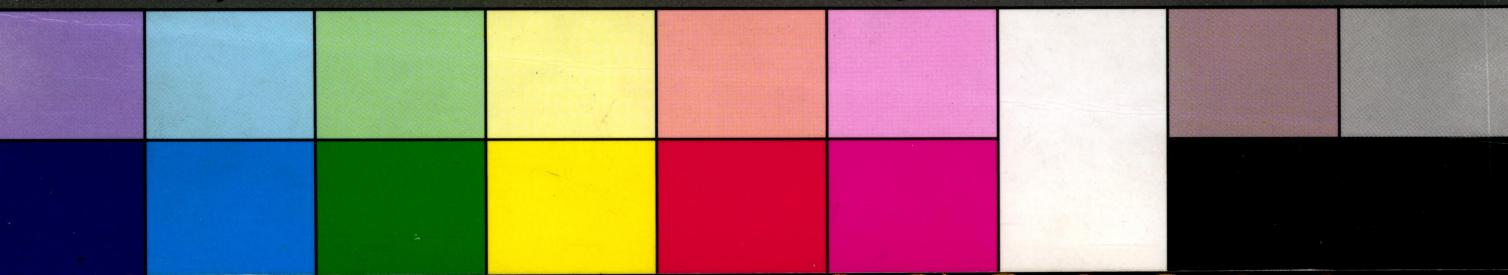
inches
Centimetres

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

A. SYRAH KÖNYVÉNEC VEGE.

egy kichin ideig tőc munkat, es nagy
vigásztalást találéc: Vegyétec à tanu-
ságot, mint az ezüstnec nagy kénchét,
es tarchatoc ašt, mint az aranyzac na-
gy rakásit,

Öruendezen à tú lelketec az Isten-
nec írgalmasságába, öret se ségyenlyéc
(Az az vadnac, kic ségyenlic e vilag előt vallani
az WRnac igüét, mert veßedelmet es kárt kel val-
lanioe) díchírni. A št műuelyletec, à mit
az Isten parancholt, mig idő-
tec vagyon, es ö ió iutal-
mat ad tünéktec, az
ö ideiebe.

A Iesus Syrah könyuénecc vége.

COLOSVARBA NYOM-

tatot. Helthai Gaspar, es
György Hoffgreff
altal.

1551.

